ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 13ης Δεκεμβρίου 2001 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-45/98 και T-47/98,

Krupp Thyssen Stainless GmbH, με έδρα το Duisburg (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τους M. Klusmann, O. Lieberknecht και K. Moosecker, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

Acciai speciali Terni SpA, με έδρα το Terni (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τον L. G. Radicati di Brozolo, δικηγόρο, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον W. Wils και την K. Leivo, επικουρούμενους από τους H.-J. Freund και A. Dal Ferro, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

* Γλώσσες διαδικασίας: η γερμανική και η ιταλική.

που έχουν ως αντικείμενο αίτηση ακυρώσεως της αποφάσεως 98/247/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 21ης Ιανουαρίου 1998, σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ (υπόθεση IV/35.814 — Προσαύξηση της τιμής του κράματος) (ΕΕ L 100, σ. 55),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους B. Vesterdorf, Πρόεδρο, M. Βηλαράς και N. J. Forwood, δικαστές,

γραμματέας: G. Herzig, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 11ης Οκτωβρίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Τα περιστατικά της υποθέσεως

1 Η Krupp Thyssen Nirosta GmbH (στο εξής: KTN), εταιρία γερμανικού δικαίου, δημιουργήθηκε την 1η Ιανουαρίου 1995, από τη συγκέντρωση των δραστηριοτήτων της Thyssen Stahl AG και της Fried Krupp AG Hoesch Krupp (στο εξής: Krupp) στον τομέα των ανοξείδωτων πλατέων προϊόντων μεγάλης αντοχής στα οξέα και στις

υψηλές θερμοκρασίες. Στις 16 Σεπτεμβρίου 1997, η εταιρική της επωνυμία μετατράπηκε σε Krupp Thyssen Stainless GmbH (στο εξής: KTS).

2 Η Acciai Speciali Terni SpA (στο εξής: AST), εταιρία ιταλικού δικαίου της οποίας μια από τις κύριες δραστηριότητες είναι η παραγωγή πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα, ιδρύθηκε την 1η Ιανουαρίου 1994, όταν οι σιδηρουργικές δραστηριότητες του ιταλικού ομίλου ILVA χωρίστηκαν σε τρεις επιχειρήσεις με σκοπό τη μεταγενέστερη πώλησή τους. Στις 21 Δεκεμβρίου 1994, η Επιτροπή επέτρεψε την από κοινού απόκτηση της AST από την Krupp, Thyssen Stahl AG, την AFL Falck, την Tadfin SpA και τη FI-RE Finanziaria SpA (όμιλος Riva) [απόφαση 95/421/ΕΚ της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 1994, για το συμβιβάσιμο μιας συγκέντρωσης με την κοινή αγορά (υπόθεση IV/M.484 — Krupp/Thyssen/Riva/Falck/Tadfin/AST) (ΕΕ 1995, L 251, σ. 18)]. Τον Δεκέμβριο του 1995, η Krupp αύξησε τη συμμετοχή της στην AST από 50 σε 75 %, κατόπιν δε απέκτησε το σύνολο των μεριδίων της AST, στις 10 Μαΐου 1996 [απόφαση της Επιτροπής, της 2ας Μαΐου 1996, μη διατύπωση αντιρρήσεων σε μια κοινοποιηθείσα συγκέντρωση (υπόθεση IV/M.740 — Krupp II) (ΕΕ C 144, σ. 3)]. Τα μερίδια αυτά μεταφέρθηκαν στη συνέχεια στην KTN, που έγινε KTS.

3 Ο ανοξείδωτος χάλυβας αποτελεί ιδιαίτερο είδος χάλυβα, με κύριο χαρακτηριστικό την αντοχή στη διάβρωση. Η ιδιότητα αυτή του προσδίδεται μέσω της χρησιμοποιήσεως διαφόρων στοιχείων κράματος (χρωμίου, νικελίου, μολυβδαινίου) κατά τη διαδικασία παραγωγής. Ο ανοξείδωτος χάλυβας χρησιμοποιείται υπό μορφή πλατέων προϊόντων (σε φύλλα ή ρόλους, θερμής ή ψυχρής ελάσεως) ή επιμήκων προϊόντων (σε ράβδους, χονδρόσυρμα ή είδη καθορισμένης μορφής, θερμής ελάσεως ή τελειωμένα), όπου τα πλατέα προϊόντα αντιπροσωπεύουν το 82 % των πωλήσεων τελικών προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα. Τα πλείστα των εν λόγω προϊόντων είναι προϊόντα ΕΚΑΧ κατά την έννοια του άρθρου 81 της εν λόγω Συνθήκης.

4 Στις 16 Μαρτίου 1995, κατόπιν της δημοσιεύσεως σχετικών πληροφοριών σε ειδικευμένα έντυπα και καταγγελιών από καταναλωτές, η Επιτροπή ζήτησε, δυνάμει του άρθρου 47 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, από διάφορους παραγωγούς ανοξείδωτου χάλυβα να της διαβιβάσουν στοιχεία ως προς την εκ μέρους τους εφαρμογή μιας κοινής αυξήσεως των τιμών, που είναι γνωστή ως «προσαύξηση της τιμής του κράματος».

5 Η προσαύξηση της τιμής του κράματος είναι μια επιβάρυνση της τιμής, η οποία υπολογίζεται με βάση τις τιμές των στοιχείων κράματος και η οποία προστίθεται στη βασική τιμή του ανοξείδωτου χάλυβα. Το κόστος των στοιχείων κράματος που χρησιμοποιούνται από τους παραγωγούς ανοξείδωτου χάλυβα (νικέλιο, χρώμιο και μολυβδαίνιο) αντιπροσωπεύει σημαντική αναλογία του κόστους παραγωγής. Οι τιμές αυτών των στοιχείων είναι εξαιρετικά ευμετάβλητες.

6 Οι μέθοδοι υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος έχουν μεταβληθεί με την πάροδο του χρόνου και ανάλογα με τους παραγωγούς. Κατά τις επιτόπιες επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν δυνάμει του άρθρου 47 της Συνθήκης ΕΚΑΧ αλλά και σε ορισμένα έγγραφα που απηύθυναν στην Επιτροπή, οι παραγωγοί των πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα εξέθεσαν ότι χρησιμοποιούν την ίδια μέθοδο υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, με εξαίρεση τις τιμές αναφοράς (ή τιμές ενεργοποιήσεως) από το 1988. Πάντως, το 1991, συνεπεία της πτώσεως των τιμών των στοιχείων των διαφόρων κραμάτων σε επίπεδα κατώτερα των τιμών ενεργοποιήσεως, οι παραγωγοί εφάρμοσαν μηδενική προσαύξηση της τιμής του κράματος.

7 Βάσει συλλεγέντων στοιχείων, ιδίως δε αντιγράφων εγκυκλίων επιστολών που απηύθυναν οι εν λόγω παραγωγοί στους πελάτες τους ανακοινώνοντάς τους την τροποποίηση των βάσεων υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, η Επιτροπή απηύθυνε, στις 19 Δεκεμβρίου 1995, σε 19 επιχειρήσεις ανακοίνωση των αιτιάσεων. Οι απαντήσεις που έδωσαν οι επιχειρήσεις αυτές ώθησαν την Επιτροπή να προβεί σε νέες έρευνες δυνάμει του άρθρου 47 της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

8 Τον Δεκέμβριο του 1996 και τον Ιανουάριο του 1997, μετά την πραγματοποίηση από την Επιτροπή μιας σειράς επιτοπίων επιθεωρήσεων στις εγκαταστάσεις, οι δικηγόροι ή οι εκπρόσωποι ορισμένων επιχειρήσεων, μεταξύ των οποίων της Krupp και της AST, γνωστοποίησαν στην Επιτροπή την επιθυμία τους για συνεργασία. Συναφώς, υποβλήθηκαν δηλώσεις στην Επιτροπή, στις 17 Δεκεμβρίου 1996, από την Compañia española para la fabricación de aceros inoxidables, SA (Acerinox), την ALZ NV, την Avesta Sheffield AB (στο εξής: Avesta), την KTN και την Usinor SA (στο εξής: Usinor ή Ugine), καθώς και στις 10 Ιανουαρίου 1997 από την AST.

9 Στις 24 Απριλίου 1997, η Επιτροπή απηύθυνε στις επιχειρήσεις αυτές, καθώς και στην Thyssen Stahl, μια νέα ανακοίνωση των αιτιάσεων που αντικατέστησε αυτήν της 19ης Δεκεμβρίου 1995.

10 Στις 21 Ιανουαρίου 1998, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 98/247/ΕΚΑΧ, σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ (υπόθεση IV/35.814 — Προσαύξηση της τιμής του κράματος) (ΕΕ L 100, σ. 55, στο εξής: απόφαση).

11 Κατά την απόφαση, οι τιμές των στοιχείων κράματος και του ανοξείδωτου χάλυβα μειώθηκαν αισθητά το 1993. Όταν, από τον Σεπτέμβριο του 1993, η τιμή του νικελίου αυξήθηκε, τα περιθώρια των παραγωγών μειώθηκαν σημαντικά. Για να ανταπεξέλθουν στην κατάσταση αυτή, οι παραγωγοί των πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα, με εξαίρεση την Outokumpu, συμφώνησαν κατά τη διάρκεια μιας συσκέψεως που πραγματοποιήθηκε στη Μαδρίτη στις 16 Δεκεμβρίου 1993 (στο εξής: σύσκεψη της Μαδρίτης) να αυξήσουν με συντονισμένη ενέργεια τις τιμές τους τροποποιώντας τις παραμέτρους υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος. Προς τον σκοπό αυτό, αποφάσισαν να εφαρμόζουν, από την 1η Φεβρουαρίου 1994, μια προσαύξηση της τιμής του κράματος υπολογιζόμενη σύμφωνα με τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε για τελευταία φορά το 1991, υιοθετώντας, για όλους τους παραγωγούς, ως τιμές αναφοράς για τα στοιχεία κράματος τις τιμές του Σεπτεμβρίου 1993, κατά τη διάρκεια του οποίου η τιμή του νικελίου κατήλθε στο χαμηλότερο ιστορικώς επίπεδο.

12 Έτσι, κατά την απόφαση, για να υπολογίσουν το ύψος της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος που πρέπει να εφαρμόσουν κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου μήνα (Μ) στα διάφορα κοινοτικά νομίσματα, οι παραγωγοί διενεργούν τις ακόλουθες πράξεις: υπολογίζουν τη μέση τιμή του νικελίου, του σιδηροχρωμίου και του μολυβδαινίου κατά τους δύο μήνες που προηγήθηκαν του μήνα τον οποίο ακολουθεί ο μήνας του υπολογισμού (με άλλη διατύπωση, Μ-2 και Μ-3). Στη συνέχεια, συγκρίνουν τις κατά αυτόν τον τρόπο προκύπτουσες τιμές με τις τιμές αναφοράς (ή τιμές ενεργοποιήσεως), ήτοι, από τον Φεβρουάριο του 1994: 3 750 ECU ανά τόνο για το νικέλιο, 5 532 ECU ανά τόνο για το μολυβδαίνιο, 777 ECU ανά τόνο για το χρώμιο. Κατά το σύστημα αυτό, αν η διαφορά μεταξύ του μέσου όρου των τιμών και των τιμών αναφοράς είναι θετική, η βασική τιμή του οικείου χάλυβα για τον μήνα Μ προσαυξάνεται κατά ένα ποσό. Αν είναι αρνητική, δεν εφαρμόζεται καμία προσαύξηση. Επομένως, δεν υφίσταται αρνητική προσαύξηση της τιμής του κράματος.

Η κατάσταση αυτή εμφανίστηκε το 1991 έως το 1993: δεδομένου ότι οι τιμές των στοιχείων κραμάτων έπεσαν σε επίπεδα κατώτερα των τιμών ενεργοποιήσεως που ίσχυαν τότε, οι παραγωγοί εφάρμοσαν μηδενική προσαύξηση της τιμής του κράματος. Τα ποσά που αντιστοιχούν σε θετική διαφορά πολλαπλασιάζονται με το ποσοστό κάθε κράματος που υπεισέρχεται στη σύνθεση της ποιότητας του οικείου χάλυβα.

13 Κατά την απόφαση, η προσαύξηση της τιμής του κράματος που υπολογίστηκε βάσει των τιμών αναφοράς που είχαν καθοριστεί πρόσφατα εφαρμόστηκε από όλους τους παραγωγούς στις πωλήσεις τους εντός της Ευρώπης, από την 1η Φεβρουαρίου 1994, με εξαίρεση την Ισπανία και την Πορτογαλία. Στην Ισπανία, η νέα αυτή προσαύξηση της τιμής του κράματος εφαρμόστηκε τον Ιούνιο του 1994, δεδομένου ότι η Acerinox εξέθεσε, κατά τη σύσκεψη της Μαδρίτης, ότι η άμεση εφαρμογή της νέας προσαυξήσεως της τιμής του κράματος στην Ισπανία δεν θα επέφερε καμία τόνωση της ζητήσεως και δεν θα είχε θετικά αποτελέσματα για την ισπανική βιομηχανία, η οποία είχε βυθιστεί σε σοβαρή κρίση. Πάντως, και η Acerinox εφάρμοσε τη νέα προσαύξηση της τιμής του κράματος από την 1η Φεβρουαρίου 1994 εντός άλλων κρατών μελών, ιδίως δε στη Δανία. Κατά την απόφαση, η σύμπραξη αυτή συνετέλεσε σε οιονεί διπλασιασμό των τιμών του ανοξείδωτου χάλυβα μεταξύ Ιανουαρίου 1994 και Μαρτίου 1995.

14 Η απόφαση περιέχει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες διατάξεις:

«*Άρθρο 1*

Οι επιχειρήσεις [Acerinox], ALZ NV, [AST], [Avesta], [Krupp] ([KTN] από την 1η Ιανουαρίου 1995), Thyssen Stahl ([KTN] από την 1η Ιανουαρίου 1995) και Ugine SA παρέβησαν το άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, από τον Δεκέμβριο του 1993 μέχρι τον Νοέμβριο του 1996 σε ό,τι αφορά την [Avesta] και μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης στην περίπτωση όλων των υπολοίπων επιχειρήσεων, διά της εναρμονισμένης τροποποίησης και εφαρμογής των τιμών αναφοράς της μεθόδου υπολογισμού της προσαύξησης της τιμής του κράματος, πρακτική η οποία είχε ως σκοπό αλλά και ως αποτέλεσμα τον περιορισμό και τη νόθευση της κανονικής λειτουργίας του ανταγωνισμού στην κοινή αγορά.

Άρθρο 2

Για τις παραβάσεις που περιγράφονται στο άρθρο 1, επιβάλλονται με την παρούσα απόφαση τα ακόλουθα πρόστιμα:

— [Acerinox]: 3 530 000 ECU,

— ALZ NV: 4 540 000 ECU,

— [AST]: 4 540 000 ECU,

— [Avesta]: 2 810 000 ECU,

— [KTN]: 8 100 000 ECU,

— [Usinor]: 3 860 000 ECU.

Άρθρο 3

[...]

Άρθρο 4

Οι [Acerinox], ALZ NV, [AST], [KTN] και [Usinor] καλούνται να θέσουν πάραυτα τέλος στις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 και να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή, εντός τριμήνου από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, τα μέτρα που θα έχουν λάβει γι' αυτόν τον σκοπό.

Οι επιχειρήσεις που μνημονεύονται στο άρθρο 1 οφείλουν να απέχουν από την επανάληψη των πράξεων και των πρακτικών που προσδιορίζονται στο προαναφερθέν άρθρο, καθώς και από τη λήψη παντός μέτρου ισοδυνάμου αποτελέσματος.»

15 Με τηλεομοιοτυπία της 21ης Ιανουαρίου 1998, η Επιτροπή κοινοποίησε το διατακτικό της αποφάσεως στις προσφεύγουσες. Με απόφαση της 2ας Φεβρουαρίου 1998, η Επιτροπή αντικατέστησε, στο άρθρο 3, πρώτο εδάφιο, το διατακτικό της αποφάσεως, η οποία κοινοποιήθηκε στις 21 Ιανουαρίου 1998, τον αριθμό του τραπεζικού λογαριασμού που περιείχετο σ' αυτό και στον οποίο έπρεπε να καταβληθούν τα επιβληθέντα πρόστιμα με άλλους αριθμούς (στο εξής: απόφαση της 2ας Φεβρουαρίου 1998). Στις 5 Φεβρουαρίου 1998, η κατ' αυτόν τον τρόπο διορθωθείσα απόφαση κοινοποιήθηκε επισήμως στους αποδέκτες της.

Διαδικασία

16 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 11 Μαρτίου 1998 (υπόθεση Τ-45/98) και στις 13 Μαρτίου 1998 (υπόθεση Τ-47/98), οι KTS και AST άσκησαν, αντιστοίχως, τις παρούσες προσφυγές. Η Acerinox, άσκησε επίσης, προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως (υπόθεση Τ-48/98).

17 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πρώτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεων της διαδικασίας, κάλεσε την Επιτροπή να απαντήσει σε ορισμένες γραπτές ερωτήσεις.

18 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση η οποία διεξήχθη στις 11 Οκτωβρίου 2000.

19 Το Πρωτοδικείο, αφού άκουσε τους διαδίκους επί του σημείου αυτού, κρίνει ότι πρέπει να συνεκδικαστούν οι παρούσες υποθέσεις προς έκδοση κοινής αποφάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 50 του Κανονισμού Διαδικασίας.

Αιτήματα των διαδίκων

20 Στην υπόθεση T-45/98, η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την απόφαση, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση της 2ας Φεβρουαρίου 1998, καθόσον την αφορά·

— επικουρικώς, να εξαλείψει το πρόστιμο που της επιβλήθηκε με το άρθρο 2 της αποφάσεως και να ακυρώσει τις διατάξεις του άρθρου 4 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 1 της αποφάσεως·

— επικουρικότερα, να μειώσει το ύψος του προστίμου που της επιβλήθηκε με το άρθρο 2 της αποφάσεως και να ακυρώσει τις διατάξεις του άρθρου 4 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 1 της αποφάσεως·

— να δεχθεί το αίτημά της περί μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

21 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να απορρίψει το αίτημα μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

22 Στην υπόθεση Τ-47/98, η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την απόφαση, καθόσον την αφορά·

— επικουρικώς, να ακυρώσει τα άρθρα 2 και 4 της αποφάσεως, καθόσον την αφορούν·

— επικουρικότερα να μειώσει το πρόστιμο που της επιβλήθηκε·

— να λάβει τα ζητηθέντα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

23 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί των αιτημάτων μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας ως προς τα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής

Επιχειρήματα των διαδίκων

24 Κατά την έγγραφη διαδικασία, η KTS και η AST ζήτησαν από το Πρωτοδικείο να υποχρεώσει την Επιτροπή να προσκομίσει τα εσωτερικά της έγγραφα που αφορούν

την απόφαση και από τα οποία θα μπορούσε να προκύψει ότι η Επιτροπή είχε γνώση της χρησιμοποιήσεώς της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος. Προς στήριξη των αιτημάτων τους, υποστηρίζουν ότι, καθόσον τα τιμολόγια ανακοινώνονταν τακτικά στους υπαλλήλους της Επιτροπής, σύμφωνα με τη Συνθήκη ΕΚΑΧ, οι υπάλληλοι αυτοί γνώριζαν, ή όφειλαν να γνωρίζουν, τη χρησιμοποίηση της ενιαίας μεθόδου προσαυξήσεως της τιμής του κράματος.

25 Η AST προσθέτει ότι η πρόσβαση σε αυτά τα έγγραφα θα της καταστήσει επίσης δυνατόν να αντικρούσει την αιτίαση που περιέχεται στην αιτιολογική σκέψη 50 της αποφάσεως και κατά την οποία η εναρμόνιση των τιμών ανάγεται όχι στο 1993, αλλά στο 1988.

26 Εξάλλου, η KTS, αφού έλαβε γνώση του φακέλου που διαβίβασε στη Γραμματεία στις 7 Δεκεμβρίου 1998 η Επιτροπή, ζήτησε, με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία στις 10 Ιουνίου 1999, ως μέτρο οργανώσεως της διαδικασίας, να κληθεί η Επιτροπή να καταρτίσει πλήρη κατάλογο των εσωτερικών εγγράφων που περιέχονται στα χαρτοφυλάκια ταξινομήσεως XIX και XXII και να εκθέσει, σε κάθε περίπτωση, τους λόγους για τους οποίους δεν μπορούσε να της κοινοποιήσει τα εν λόγω έγγραφα. Προς στήριξη του αιτήματός της, η KTS προβάλλει ότι το μέτρο αυτό είναι αναγκαίο προκειμένου να της δοθεί η δυνατότητα να ελέγξει αν αυτά τα χαρτοφυλάκια ταξινομήσεως περιέχουν ουσιώδη έγγραφα που θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν την πρόσβασή της σε αυτά.

27 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι δεν είχε γνώση ούτε της ενιαίας μεθόδου υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος ούτε των προϋποθέσεων εφαρμογής της που ουδέποτε της κοινοποιήθηκαν, δεδομένου ότι οι οικείες επιχειρήσεις περιορίστηκαν να της ανακοινώσουν τις προσαυξήσεις της τιμής του κράματος που εφάρμοζαν αντιστοίχως. Επιπλέον, είναι αλυσιτελής η αίτηση προσβάσεως στα εσωτερικά έγγραφα για να επαληθευθεί η διαπίστωση, που περιέχεται στην αιτιολογική σκέψη 50 της αποφάσεως, κατά την οποία η παράβαση ανάγεται περίπου στο 1988, διότι, ελλείψει επαρκών αποδείξεων, η απόφαση αναφέρει ως ημερομηνία ενάρξεως της παραβάσεως τον μήνα Δεκέμβριο του 1993, ημερομηνία της συσκέψεως της Μαδρίτης.

28 Ως προς το αίτημα της KTS που διατυπώθηκε με έγγραφο της 10ης Ιουνίου 1999, η Επιτροπή, με τις παρατηρήσεις της που κατέθεσε στη Γραμματεία στις 25 Αυγούστου 1999, ζήτησε την απόρριψή του για τον λόγο, αφενός, ότι δεν οφείλει να παράσχει λεπτομερή κατάλογο των εσωτερικών της εγγράφων στα οποία δεν επιτρέπεται η πρόσβαση και, αφετέρου, ότι δεν είναι υποχρεωμένη να αιτιολογήσει, για κάθε έγγραφο, τους επιτακτικούς λόγους για τους οποίους δεν πρέπει να επιτραπεί στους ενδιαφερομένους η πρόσβαση σε αυτά τα στοιχεία του φακέλου. Συναφώς, προβάλλει ότι η διάταξη του Πρωτοδικείου της 10ης Δεκεμβρίου 1997, T-134/94, T-136/94, T-137/94, T-138/94, T-141/94, T-145/94, T-147/94, T-148/94, T-151/94, T-156/94 και T-157/94, NMH Stahlwerke κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. II-2293, στο εξής: διάταξη Poutrelles II), δεν της επιβάλλει μια τέτοια υποχρέωση.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

29 Το άρθρο 64, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου ορίζει ότι «τα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας αποβλέπουν στην υπό τους καλύτερους όρους προετοιμασία των υποθέσεων, εξέλιξη των διαδικασιών και επίλυση των διαφορών».

30 Κατά το άρθρο 64, παράγραφος 2, στοιχεία α' και β', του ίδιου Κανονισμού Διαδικασίας, σκοπός των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας είναι, ιδίως, να εξασφαλίζουν την ομαλή εξέλιξη της έγγραφης ή προφορικής διαδικασίας και να διευκολύνουν τη διεξαγωγή των αποδείξεων, καθώς και να καθορίζουν τα σημεία στα οποία οι διάδικοι οφείλουν να συμπληρώσουν την επιχειρηματολογία τους ή τα οποία απαιτούν τη διεξαγωγή αποδείξεων. Κατά το άρθρο 64, παράγραφοι 3, στοιχείο δ', και 4, του ίδιου κανονισμού, τα μέτρα αυτά μπορούν να προτείνονται από τους διαδίκους σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας και μπορούν να συνίστανται στην αίτηση προσκομίσεως εγγράφων ή οποιουδήποτε στοιχείου που έχει σχέση με την υπόθεση.

31 Ωστόσο, για να δοθεί η δυνατότητα στο Πρωτοδικείο να προσδιορίσει αν είναι χρήσιμο για την ομαλή εξέλιξη της διαδικασίας να διατάξει την προσκόμιση ορισμένων εγγράφων, ο διάδικος που υποβάλλει τη σχετική αίτηση οφείλει, όχι μόνο να εξατομικεύει τα αιτούμενα έγγραφα, αλλά και να παρέχει στο Πρωτοδικείο τουλάχιστον τα ελάχιστα στοιχεία που πιστοποιούν τη χρησιμότητα των εγγράφων αυτών για τις ανάγκες της δίκης (απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Δεκεμβρίου 1998, C-185/95 P, Baustahlgewebe κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-8417, σκέψη 93).

32 Όσον αφορά, πρώτον, τα αιτήματα προσβάσεως στα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας, έχει σημασία, όλως εξαρχής, να υπομνησθεί ότι το άρθρο 23 του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου, που εφαρμόζεται στο Πρωτοδικείο δυνάμει του άρθρου 46, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού αυτού, επιβάλλει στο καθού όργανο να διαβιβάσει στο κοινοτικό δικαστήριο «όλα τα έγγραφα τα σχετικά με την υπόθεση που φέρεται ενώπιόν του» και όχι μόνον τα έγγραφα που το ίδιο θεωρεί λυσιτελή υπό το φως των πραγματικών και νομικών αμφισβητήσεων που προβάλλουν οι διάδικοι. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή όφειλε να διαβιβάσει στο Πρωτοδικείο, όπως εξάλλου έπραξε, όλα τα έγγραφα που αφορούν την πριν από την έκδοση της αποφάσεως διοικητική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών της εγγράφων.

33 Το άρθρο 23 του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου έχει, εντούτοις, ως σκοπό να παράσχει στον κοινοτικό δικαστή τη δυνατότητα να ασκήσει τον έλεγχο της νομιμότητας της προσβαλλόμενης αποφάσεως, στο πλαίσιο του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας, και όχι να διασφαλίσει ανεπιφύλακτη και απεριόριστη πρόσβαση όλων των διαδίκων στον διοικητικό φάκελο (διάταξη Poutrelles II, σκέψη 32).

34 Ειδικότερα, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι, κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας, τα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής δεν γνωστοποιούνται στους προσφεύγοντες, εκτός αν το απαιτούν οι εξαιρετικές περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως, βάσει σοβαρών ενδείξεων τις οποίες αυτοί οφείλουν να προσκομίσουν (διάταξη του Δικαστηρίου της 18ης Ιουνίου 1986, 142/84 και 156/84, BAT και Reynolds κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 1899, σκέψη 11· απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Οκτωβρίου 1994, T-35/92, Deere κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-957, σκέψη 31, και διάταξη Poutrelles II, σκέψεις 35 και 36).

35 Υπό τις προκειμένω περιστάσεις, τα επιχειρήματα της KTS και της AST, κατά τα οποία η πρόσβαση στα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής θα τους καθιστούσε δυνατό να αποδείξουν ότι η Επιτροπή είχε, ή έπρεπε να έχει, γνώση της χρήσεως της μεθόδου υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος από τους παραγωγούς ανοξείδωτου χάλυβα, δεν στηρίζονται σε καμία σοβαρή ένδειξη ούτε αποδεικνύουν την ύπαρξη εξαιρετικών περιστάσεων κατά την έννοια της ανωτέρω νομολογίας.

36 Συγκεκριμένα, όπως διαπίστωσε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 61 της αποφάσεως, απαντώντας σε ανάλογο επιχείρημα που διατυπώθηκε κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, οι οικείες επιχειρήσεις της ανακοίνωναν απλώς τα ποσά των προσαυξήσεων των τιμών του κράματος που εφάρμοζε κάθε μία από αυτές. Οι επιχειρήσεις αυτές ουδέποτε, αντιθέτως, της ανακοίνωσαν την ίδια τη μέθοδο υπολογισμού ούτε τις προϋποθέσεις εφαρμογής της. Η διαπίστωση αυτή, η οποία, εξάλλου, δεν αμφισβητείται, αποκλείει οποιαδήποτε υποτιθέμενη γνώση της προσαπτομένης παραβάσεως εκ μέρους της Επιτροπής, της οποία το αντικείμενο δεν ήταν, επιπλέον, η χρήση μιας ενιαίας μεθόδου υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος που περιέχει μεταβλητούς συντελεστές υπολογισμού, αλλ' η εισαγωγή στη μέθοδο αυτή υπολογισμού, από τις ίδιες ημερομηνίες και για όλες τις οικείες επιχειρήσεις, των ίδιων τιμών αναφοράς για τα στοιχεία του κράματος (χρώμιο, νικέλιο και μολυβδαίνιο) προκειμένου να επιτευχθεί άνοδος των τιμών.

37 Εξάλλου, το επιχείρημα της AST, ότι η πρόσβαση στα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής θα της παρείχε τη δυνατότητα να αμφισβητήσει την αιτίαση που αντλείται από το γεγονός ότι είναι η εναρμονισμένη δράση ξεκίνησε το 1988, είναι τελείως αλυσιτελές, δεδομένου ότι η Επιτροπή θεώρησε, με την απόφασή της, ότι εναρμονισμένη πρακτική υφίσταται μόνον από τον Δεκέμβριο του 1993, ελλείψει επαρκών αποδείξεων (αιτιολογικές σκέψεις 50 και 56 της αποφάσεως).

38 Κατά συνέπεια, επιβάλλει τη διαπίστωση ότι η KTS και η AST δεν προσκόμισαν μια σοβαρή ένδειξη, ούτε απέδειξαν ότι υφίστανται εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν εξαίρεση από τον γενικό κανόνα κατά τον οποίο τα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής δεν είναι προσιτά στις προσφεύγουσες. Εφόσον, κατά συνέπεια, δεν παρασχέθηκε κανένα στοιχείο που να επιτρέπει να γίνει δεκτή η χρησιμότητα των μέτρων που ζητούν οι προσφεύγουσες, τα αιτήματά τους πρέπει να απορριφθούν.

39 Δεύτερον, όσον αφορά το χωριστό αίτημα της KTS για την προσκόμιση καταλόγου των εσωτερικών εγγράφων της Επιτροπής, επιβάλλεται κατ' ανάγκη η διαπίστωση ότι η KTS το υπέβαλε μόνον προκειμένου να επαληθευθεί αν πρόκειται για έγγραφα στα οποία θεωρεί ότι πρέπει να έχει πρόσβαση. Δεδομένου ότι μια τέτοια επιχειρηματολογία είναι επίσης ανεπαρκής για να γίνει δεκτή η χρησιμότητα του ζητουμένου μέτρου, ούτε το αίτημα αυτό μπορεί να γίνει δεκτό.

40 Κατά συνέπεια, τα αιτήματα για τη λήψη μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που αφορούν τα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής πρέπει να απορριφθούν.

Επί των αιτημάτων περί ακυρώσεως του άρθρου 1 της αποφάσεως

I — *Επί των λόγων που αντλούνται από την παραβίαση των δικαιωμάτων άμυνας*

A — *Επί της προσβάσεως στον φάκελο*

Επιχειρήματα των διαδίκων

41 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι δεν είχαν επαρκή πρόσβαση στον φάκελο κατά το στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, ιδίως όσον αφορά τα έγγραφα που χαρακτηρίζονται εσωτερικά. Ειδικότερα, η KTS προβάλλει ότι η Επιτροπή δεν της παρέσχε ούτε ενδείξεις επί του περιεχομένου των εγγράφων που της αποκρύφθηκαν. Όσον αφορά τα άλλα εσωτερικά έγγραφα που περιελήφθησαν στον φάκελο από τις 8 Νοεμβρίου 1995, η Επιτροπή δεν παρέσχε ούτε πληροφορίες για τον αριθμό, τη

σημασία και το περιεχόμενο αυτών των εγγράφων, ούτε καν έναν κατάλογο που να περιέχει αυτά τα έγγραφα.

42 Κατά τις προσφεύγουσες, η Επιτροπή δεν συμμορφώθηκε προς την εν προκειμένω νομολογία του Πρωτοδικείου (διάταξη του Πρωτοδικείου της 19ης Ιουνίου 1996, T-134/94, T-136/94, T-137/94, T-138/94, T-141/94, T-145/94, T-147/94, T-148/94, T-151/94, T-156/94 και T-157/94, NMH Stahlwerke κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-537, στο εξής: διάταξη Poutrelles I, σκέψεις 62 έως 78, και διάταξη Poutrelles II, σκέψεις 30 έως 39). Συγκεκριμένα, η πρόσβαση στα εν λόγω εσωτερικά έγγραφα έχει σημασία προκειμένου να αποδειχθεί η «συνενοχή» των υπαλλήλων της Επιτροπής που είχαν, ή όφειλαν να έχουν, γνώση της χρήσεως της μεθόδου προσαυξήσεως της τιμής του κράματος από τους παραγωγούς ανοξείδωτου χάλυβα. Κατά την KTS, είναι, επιπλέον, αντίθετο προς την αρχή της οικονομίας της διαδικασίας το να είναι δυνατή η άσκηση του δικαιώματος της προσβάσεως στα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής μόνο στο πλαίσιο του ένδικου σταδίου και όχι του διοικητικού σταδίου της υποθέσεως.

43 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση στα εσωτερικά της έγγραφα (απόφαση του Πρωτοδικείου της 17ης Δεκεμβρίου 1991, T-7/89, Hercules Chemicals κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-1711, σκέψη 54). Ως προς τις διατάξεις Poutrelles I και Poutrelles II, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι αφορούν το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, ιδίως δε το ζήτημα υπό ποιες προϋποθέσεις προσφεύγοντες μπορούν να έχουν πρόσβαση στα εσωτερικά της έγγραφα στο πλαίσιο της ένδικης διαδικασίας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

44 Εκ προοιμίου, πρέπει να υπομνησθεί ότι οι διέπουσες το δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο της Επιτροπής γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου σκοπό έχουν την κατοχύρωση της αποτελεσματικής ασκήσεως των δικαιωμάτων του αμυνομένου, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και το δικαίωμα ακροάσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Ιουλίου 1999, C-51/92 P, Hercules Chemicals κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-4235, σκέψη 76), το οποίο, ως προς τις διαδικασίες ανταγωνισμού που κινούνται δυνάμει της Συνθήκης ΕΚΑΧ, προβλέπεται στο άρθρο 36, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης αυτής, κατά το οποίο η Επιτροπή, πριν λάβει απόφαση για την

επιβολή μιας από τις χρηματικές κυρώσεις που προβλέπονται στην εν λόγω Συνθήκη, οφείλει να παράσχει στον ενδιαφερόμενο την ευκαιρία να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του.

45 Στο πλαίσιο της εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού της Συνθήκης ΕΚ, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι σκοπός της προσβάσεως στον φάκελο είναι ιδίως να παρέχεται στους αποδέκτες της ανακοινώσεως των αιτιάσεων η δυνατότητα να λαμβάνουν γνώση των αποδεικτικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στον φάκελο της Επιτροπής, ώστε να μπορέσουν, βάσει των στοιχείων αυτών, να λάβουν λυσιτελώς θέση επί των συμπερασμάτων στα οποία έχει καταλήξει με την ανακοίνωση των αιτιάσεών της η Επιτροπή (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 6ης Απριλίου 1995, C-310/93 P, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. I-865, σκέψη 21, προπαρατεθείσες αποφάσεις Baustahlgewebe κατά Επιτροπής, σκέψη 89, και της 8ης Ιουλίου 1999, Hercules Chemicals κατά Επιτροπής, σκέψη 75).

46 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή έχει την υποχρέωση να καθιστά προσιτά στους αποδέκτες της ανακοινώσεως των αιτιάσεων όλα τα έγγραφα, είτε προς απόδειξη είτε προς απόκρουση της κατηγορίας, τα οποία έχει συλλέξει κατά τη διοικητική εξέταση, με εξαίρεση, πάντως, τα έγγραφα που έχουν χαρακτήρα απορρήτου, όπως τα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής (απόφαση του Πρωτοδικείου της 1ης Απριλίου 1993, T-65/89, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-389, σκέψη 29, όπως επιβεβαιώθηκε με την προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Απριλίου 1995, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, σκέψη 25· βλ., επίσης, την προπαρατεθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου της 17ης Δεκεμβρίου 1991, Hercules Chemicals κατά Επιτροπής, σκέψη 54, και της 28ης Απριλίου 1999, T-221/95, Endemol κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-1299, σκέψη 66). Οι σκέψεις αυτές ισχύουν επίσης στο πλαίσιο της εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

47 Εν προκειμένω, επιβάλλεται τη διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες, οι οποίες δεν αρνούνται ότι είχαν πρόσβαση στα έγγραφα του φακέλου στα οποία η Επιτροπή στήριξε την απόφαση, περιορίζονται να προβάλουν ότι θα έπρεπε επίσης να είχαν πρόσβαση στα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας. Όμως, όπως εκτέθηκε, η Επιτροπή δεν υποχρεούται να καθιστά προσιτά τέτοια έγγραφα κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας.

48 Αυτό το συμπέρασμα δεν αποδυναμώνεται από το επιχείρημα που αντλείται από τις διατάξεις Poutrelles I και Poutrelles II. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι η νομολογία αυτή αφορά την εφαρμογή του άρθρου 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου και, ειδικότερα, τις προϋποθέσεις προσβάσεως στα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας. Όμως, όπως ακριβώς οι γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου που διέπουν την πρόσβαση στον φάκελο της Επιτροπής κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας δεν έχουν εφαρμογή, καθεαυτές, στην ένδικη διαδικασία (προπαρατεθείσα απόφαση Baustahlgewebe κατά Επιτροπής, σκέψη 90), οι διατάξεις που διέπουν την ένδικη διαδικασία δεν μπορούν να έχουν εφαρμογή στη διοικητική διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής.

49 Το επιχείρημα της KTS, κατά το οποίο θα ήταν αντίθετο προς την αρχή της οικονομίας της διαδικασίας να μην της παρασχεθεί πρόσβαση στα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής παρά μόνον κατά το στάδιο της ένδικης διαδικασίας, φαίνεται ότι στερείται λυσιτελείας, εφόσον, όπως ήδη εκτέθηκε (βλ. ανωτέρω σκέψεις 29 έως 40), εν πάση περιπτώσει, οι προϋποθέσεις που θέτει η νομολογία για να επιτρέπεται η πρόσβαση αυτή κατά την ένδικη διαδικασία δεν συντρέχουν.

50 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι ο παρών λόγος είναι αβάσιμος και, επομένως, πρέπει να απορριφθεί.

B — *Επί της προσβολής του δικαιώματος της KTS να τύχει ακροάσεως σε σχέση με τις ενέργειες που προσάπτονται στην Thyssen Stahl*

Επιχειρήματα των διαδίκων

51 Η KTS υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 36, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΧ για τον λόγο ότι δεν τηρήθηκε το δικαίωμά της ακροάσεως σε σχέση με

τις ενέργειες που προσάπτονται στην Thyssen Stahl. Υπενθυμίζει ότι η ΚΤΝ, την οποία υποκατέστησε, έχει αποκτήσει, από την 1η Ιανουαρίου 1995, το δικαίωμα ασκήσεως των δραστηριοτήτων της Thyssen Stahl στον τομέα των πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα και δέχτηκε να αναλάβει, ως διάδοχος, την ευθύνη για παραβάσεις που ενδεχομένως διέπραξε η επιχείρηση αυτή.

52 Πάντως, η ΚΤΝ ουδέποτε δήλωσε ότι συμφώνησε για τη μη κίνηση μιας νέας διαδικασίας κατ' αυτής στην περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή θα της επέβαλλε πρόστιμο για τις προσαπτόμενες στην Thyssen Stahl ενέργειες. Συναφώς, υπογραμμίζει ότι κατά μια επιθεώρηση που πραγματοποιήθηκε στις 8 Οκτωβρίου 1996 στην ΚΤΝ η Επιτροπή δεν της επισήμανε ότι η διαδικασία που είχε κινηθεί κατά της Thyssen Stahl θα την αφορούσε εφεξής. Η Επιτροπή κοινοποίησε μάλιστα τη νέα ανακοίνωση των αιτιάσεων της 24ης Απριλίου 1997 όχι μόνο στην ΚΤΝ, αλλά και στην Thyssen Stahl, ανακοίνωση επί της οποίας οι δύο επιχειρήσεις έλαβαν χωριστά θέση. Στην απάντησή της της 30ής Ιουνίου 1997 επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, η ΚΤΝ εξέθεσε εξάλλου ρητώς ότι ελάμβανε θέση μόνον επί των αιτιάσεων που την αφορούσαν.

53 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, με έγγραφο της 23ης Ιουλίου 1997, η ΚΤΝ δήλωσε ότι, κατόπιν της αναλήψεως του τομέα των πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα της Thyssen Stahl, αποδεχόταν την ευθύνη για ορισμένες μορφές της συμπεριφοράς της ως προς τα προϊόντα που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας, αυτό δε «από το 1993 και μετά».

54 Όμως, κατά την Επιτροπή, ακριβώς διότι διεξήγαγε τη διοικητική διαδικασία ακολουθώντας δύο διαφορετικές οδούς ρώτησε, στη συνέχεια, την ΚΤΝ αν ήταν έτοιμη να αναλάβει την ευθύνη για τις προσαπτόμενες στην Thyssen Stahl ενέργειες. Κατά την ημερομηνία της δηλώσεως της ΚΤΝ, η Thyssen Stahl είχε εξάλλου λάβει θέση επί της ανακοινώσεως των αιτιάσεων. Κατά συνέπεια, ελλείψει αντιθέτων ενδείξεων, η δήλωση της ΚΤΝ δεν μπορούσε παρά να αφορά την κατάσταση στην οποία βρισκόταν τότε η διαδικασία, της οποίας ο αριθμός αναφοράς μνημονεύεται ρητά στη δήλωσή της. Επομένως, κατά την Επιτροπή, η δήλωση αυτή δεν είχε ως σκοπό την ανάληψη ευθύνης για την πληρωμή του προστίμου που ενδεχομένως θα επιβαλλό-

ταν στην Thyssen Stahl, αλλά την ανάληψη της ευθύνης για ενδεχόμενες ενέργειες αυτής σε σχέση με τα πλατέα προϊόντα ανοξείδωτου χάλυβα. Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι, αν η KTN είχε απαντήσει αρνητικά στο ερώτημα περί του αν αναλάμβανε την ευθύνη για τις ενέργειες της Thyssen Stahl, η Επιτροπή θα περιοριζόταν να επιβάλει το πρόστιμο στην Thyssen Stahl, δεν θα είχε κινήσει νέα διαδικασία κατά της KTN.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

55 Τα δικαιώματα άμυνας που επικαλείται η KTS διασφαλίζονται, εν προκειμένω, από το άρθρο 36, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, κατά το οποίο η Επιτροπή, πριν επιβάλει μια από τις χρηματικές κυρώσεις που προβλέπονται στη Συνθήκη αυτή, οφείλει να παράσχει στον ενδιαφερόμενο την ευκαιρία να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του.

56 Κατά πάγια νομολογία, ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας σε κάθε διαδικασία που μπορεί να καταλήξει στην επιβολή κυρώσεων συνιστά θεμελιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου, η οποία πρέπει να τηρείται σε κάθε περίσταση, ακόμη και αν πρόκειται για διαδικασία διοικητικού χαρακτήρα. Η ουσιαστική τήρηση αυτής της αρχής επιβάλλει να παρέχεται στην οικεία επιχείρηση η δυνατότητα, ήδη από το στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, να καταστήσει λυσιτελώς γνωστή την άποψή της ως προς το υποστατό και την κρισιμότητα των προβαλλομένων πραγματικών περιστατικών και συνθηκών καθώς και επί των εγγράφων που έλαβε υπόψη η Επιτροπή προς στήριξη των ισχυρισμών της (απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιουνίου 1983, 100/80 έως 103/80, Musique Diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1825, σκέψη 10· βλ., επίσης, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Ιουνίου 1995, T-30/91, Solvay κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1775, σκέψη 59, και την παρατιθέμενη νομολογία). Επομένως, προκύπτει, ιδίως, ότι η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει υπόψη μόνον περιστατικά επί των οποίων οι ενδιαφερόμενοι είχαν την ευκαιρία να παράσχουν διευκρινίσεις (προπαρατεθείσα απόφαση Musique Diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 14).

57 Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι για την παράβαση ευθύνεται, κατ' αρχήν, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διηύθυνε την οικεία επιχείρηση κατά τον χρόνο διαπράξεως αυτής, έστω και αν, κατά τον χρόνο εκδόσεως της περί διαπιστώσεως

της παραβάσεως αποφάσεως, η εκμετάλλευση της επιχειρήσεως τελούσε υπό την ευθύνη άλλου προσώπου (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-279/98 P, Cascades κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-9693, σκέψη 78).

58 Εν προκειμένω, από τη δικογραφία προκύπτει πρώτον ότι, στις 24 Απριλίου 1997, η KTN και η Thyssen Stahl έλαβαν, εκάστη, ανακοινώσεις των αιτιάσεων και ότι καμία από τις επιχειρήσεις αυτές δεν απάντησε, χωριστά, στην εν λόγω ανακοίνωση με έγγραφα των αντίστοιχων εκπροσώπων τους της 30ής Ιουνίου του ίδιου έτους. Με την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, η KTN εξέθεσε, επιπλέον, ρητώς ότι διατύπωνε τις αντιρρήσεις της «επ' ονόματι και για λογαριασμό της KTN».

59 Στη συνέχεια, δεν αμφισβητείται ότι η KTN, την οποία διαδέχθηκε η προσφεύγουσα KTS, δέχθηκε, με έγγραφο της 23ης Ιουλίου 1997 προς την Επιτροπή, να θεωρηθεί ευθυνόμενη για τα προσαπτόμενα στην Thyssen Stahl περιστατικά για το χρονικό διάστημα που άρχισε το 1993, ενώ οι δραστηριότητες της Thyssen Stahl στον τομέα των οικείων προϊόντων τής μεταβιβάστηκαν μόλις την 1ην Ιανουαρίου 1995.

60 Συγκεκριμένα, με το ανωτέρω έγγραφο, η KTN εξέθεσε ρητώς τα εξής:

«Όσον αφορά τη διαδικασία που αναφέρεται ως αντικείμενο [υπόθεση IV/35.814 — KTN], ζητήσατε από τον νόμιμο εκπρόσωπο της Thyssen Stahl [...] να επιβεβαιώσει η [KTN] ρητώς ότι αναλαμβάνει την ευθύνη για τις ενέργειες τις οποίες προέβη ενδεχομένως η Thyssen Stahl, κατόπιν της μεταφοράς του τομέα των δραστηριοτήτων των τομέα των πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα της Thyssen Stahl, καθόσον αφορά τα πλατέα ανοξείδωτα προϊόντα, τα οποία αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας, αυτό δε επίσης για το χρονικό διάστημα που ανάγεται στο έτος 1993. Με την παρούσα, σας το επιβεβαιώνουμε ρητώς.»

61 Τέλος, η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 102 της αποφάσεως συνήγαγε από τη δήλωση ότι έπρεπε να ληφθεί υπόψη στο διατακτικό της αποφάσεως. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή έκρινε ότι η KTN ευθύνεται για τις ενέργειες της Thyssen Stahl που θεωρούνται αντίθετες προς το άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ (άρθρο 1 της αποφάσεως) και, κατά συνέπεια, της επέβαλε πρόστιμο κατ' αντιστοιχία, επίσης, προς τα προσαπτόμενα στην Thyssen Stahl γεγονότα (άρθρο 2 της αποφάσεως). Συναφώς, η Επιτροπή θεώρησε, στην αιτιολογική σκέψη 78 της αποφάσεως, ότι η διάρκεια της προσαπτόμενης στην Thyssen Stahl παραβάσεως εκτείνεται από τον Δεκέμβριο του 1993, χρονικό σημείο της συσκέψεως Μαδρίτης κατά την οποία άρχισε η εναρμόνιση μεταξύ των παραγωγών πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα, έως την 1η Ιανουαρίου 1995, ημερομηνία παύσεως των δραστηριοτήτων της Thyssen Stahl στον τομέα αυτόν.

62 Έχει σημασία να υπογραμμισθεί ότι δεν αμφισβητείται ότι, ενόψει της διηλώσεως στην οποία προέβη η KTN στις 23 Ιουλίου 1997, η Επιτροπή δικαιούνταν κατ' εξοχήν να της αποδώσει την ευθύνη για την προσαπτόμενη στην Thyssen Stahl πλημμελή συμπεριφορά μεταξύ του Δεκεμβρίου 1993 και της 1ης Ιανουαρίου 1995. Πράγματι, πρέπει να θεωρηθεί ότι μια τέτοια δήλωση, η οποία ανταποκρίνεται, ιδίως, σε οικονομικές εκτιμήσεις που προσιδιάζουν στις πράξεις συγκεντρώσεως μεταξύ επιχειρήσεων, συνεπάγεται ότι το νομικό πρόσωπο υπό την ευθύνη του οποίου τέθηκαν οι δραστηριότητες ενός άλλου νομικού προσώπου, μετά την ημερομηνία της παραβάσεως που απορρέει από αυτές τις δραστηριότητες, ευθύνεται γι' αυτές, ακόμη και αν, κατ' αρχήν, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διηύθυνε την οικεία επιχείρηση κατά το χρονικό σημείο διαπράξεως της παραβάσεως έπρεπε να ευθύνεται γι' αυτήν.

63 Εντούτοις, μια τέτοια δήλωση, καθόσον παρεκκλίνει από την αρχή δυνάμει της οποίας ένα πρόσωπο φυσικό ή νομικό πρέπει να υφίσταται κυρώσεις μόνο για τα περιστατικά που του προσάπτονται ατομικώς, πρέπει να ερμηνευθεί αυστηρά. Ειδικότερα, ελλείψει αντίθετης ενδείξεως εκ μέρους του, το πρόσωπο από το οποίο προέρχεται μια τέτοια δήλωση δεν μπορεί να τεκμαίρεται ότι παραιτήθηκε από την άσκηση των δικαιωμάτων του άμυνας.

64 Όμως, σε αντίθεση προς τους ισχυρισμούς που προβάλλει, ουσιαστικώς, η Επιτροπή, η δήλωση της KTN της 23ης Ιουλίου 1997 δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως συνεπα-

γόμενη, επίσης, παραίτηση εκ μέρους της από το δικαίωμά της να τύχει ακροάσεως επί των περιστατικών που προσάπτονταν στην Thyssen Stahl με την ανακοίνωση των αιτιάσεων που της κοινοποιήθηκε στις 24 Απριλίου 1997, περιστατικών για τα οποία η ΚΤΝ αποδεχόταν έκτοτε να θεωρείται ευθυνόμενη για τους σκοπούς της επιβολής ενδεχομένου προστίμου.

65 Αυτό ισχύει πολλώ μάλλον καθόσον η ανακοίνωση των αιτιάσεων απευθύνθηκε, χωριστά, στην ΚΤΝ και στην Thyssen Stahl και, προφανέστατα, η ανακοίνωση αυτή δεν απέδιδε στην ΚΤΝ την ευθύνη για τις πλημμελείς ενέργειες που μνημονεύθηκαν κατά της Thyssen Stahl.

66 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν παρέσχε στην ΚΤΝ την ευκαιρία να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της επί του υποστατού και της κρισιμότητας των προσαπτόμενων στην Thyssen Stahl περιστατικών και ότι, κατά συνέπεια, η ΚΤΝ δεν μπόρεσε να ασκήσει συναφώς τα δικαιώματά της άμυνας.

67 Επομένως, όπως προκύπτει από τη νομολογία, η Επιτροπή δεν δικαιούνταν να αποδώσει την ευθύνη για τις πλημμελείς ενέργειες της Thyssen Stahl στην ΚΤΝ ούτε, κατά συνέπεια, να επιβάλει πρόστιμο στην ΚΤΝ για τα προσαπτόμενα στην Thyssen Stahl γεγονότα, ενώ, επί του σημείου αυτού, η ανακοίνωση των αιτιάσεων απευθυνόταν μόνο στην Thyssen Stahl (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Μαρτίου 2000, C-395/96 P και C-396/96 P, Compagnie maritime belge transports κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-1365, σκέψη 146).

68 Επομένως, ενόψει αυτών των στοιχείων, ο παρών λόγος ακυρώσεως της ΚΤS είναι βάσιμος και, κατά συνέπεια, πρέπει να ακυρωθεί το άρθρο 1 της αποφάσεως καθόσον καταλογίζει στην ΚΤΝ την προσαπτόμενη στην Thyssen Stahl παράβαση.

II — *Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την ύπαρξη τυπικού ελαττώματος*

Επιχειρήματα των διαδίκων

69 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η απόφαση δεν εκδόθηκε νομοτύπως, για τον λόγο ότι διορθώθηκε και τροποποιήθηκε με την απόφαση της 2ας Φεβρουαρίου 1998, χωρίς να διευκρινιστούν τα νομικά σφάλματα που καθιστούσαν πλημμελή την απόφαση και χωρίς να εκτεθεί αν τα εν λόγω σφάλματα εξαλείφθηκαν, πράγμα που συνιστά παράβαση του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής.

70 Επιπλέον, η AST προβάλλει ότι οι αιτιολογικές σκέψεις 38 και 40 της αποφάσεως παραλείφθηκαν στο αντίγραφο που της κοινοποιήθηκε, πράγμα που συνιστά σοβαρή τυπική παράβαση, καθόσον δεν είναι σε θέση να γνωρίζει πλήρως τη συλλογιστική της Επιτροπής και να αμυνθεί.

71 Δεδομένου ότι δεν είχαν πρόσβαση στον φάκελο κατά το διοικητικό στάδιο της διαδικασίας, οι προσφεύγουσες ζητούν από το Πρωτοδικείο να διατάξει συναφώς μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας.

72 Η Επιτροπή τονίζει ότι το φερόμενο νομικό σφάλμα που διορθώθηκε με την απόφαση της 2ας Φεβρουαρίου 1998 αφορούσε την αναγραφή στο άρθρο 3, πρώτο εδάφιο, της αποφάσεως αριθμών τραπεζικών λογαριασμών στους οποίους πρέπει να καταβληθούν τα επιβληθέντα πρόστιμα. Υπογραμμίζει ότι, στο έγγραφο της 5ης Φεβρουαρίου 1998, που συνόδευε την επίσημη ανακοίνωση της αποφάσεως στις προσφεύγουσες και στις άλλες επιχειρήσεις, η διόρθωση αυτή μνημονευόταν ρητώς. Επιπλέον, η απόφαση, όπως διαβιβάστηκε στα μέρη με τηλεομοιοτυπία της 21ης Ιανουαρίου 1998, ήταν απολύτως πανομοιότυπη προς αυτήν που τους επιδόθηκε με έγγραφο της 5ης Φεβρουαρίου 1998.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

73 Από τη νομολογία προκύπτει ότι οι διατάξεις και η αιτιολογία της αποφάσεως που κοινοποιείται στον ή στους αποδέκτες της πρέπει να αντιστοιχούν σε εκείνα της αποφάσεως που εγκρίνεται από την ολομέλεια της Επιτροπής, εκτός από αμιγώς ορθογραφικές ή γραμματικές διορθώσεις που μπορεί ακόμη να γίνουν στο κείμενο μιας πράξεως μετά την τελική έγκρισή του από την ολομέλεια (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 1994, C-137/92 P, Επιτροπή κατά BASF κ.λπ., Συλλογή 1994, σ. I-2555, σκέψεις 62 έως 70).

74 Εν προκειμένω, το άρθρο 3, πρώτο εδάφιο, της αποφάσεως, όπως διαβιβάστηκε στους διαδίκους την 21η Ιανουαρίου 1998, περιέχει έναν αριθμό τραπεζικού λογαριασμού στον οποίο έπρεπε να καταβληθούν τα επιβληθέντα πρόστιμα. Με την απόφαση της 2ας Φεβρουαρίου 1998, η Επιτροπή αντικατέστησε τον αριθμό αυτό με αρκετούς άλλους διαφορετικούς αριθμούς λογαριασμών. Η τροποποίηση αυτή, η οποία είναι η μόνη που επήλθε με την απόφαση της 2ας Φεβρουαρίου 1998, περιέχεται στο κείμενο της αποφάσεως, που κοινοποιήθηκε επισήμως στις προσφεύγουσες την 5η Φεβρουαρίου 1998 και συνοδευόταν από ένα έγγραφο στο οποίο, εξάλλου, μνημονευόταν ρητά η διόρθωση που πραγματοποιήθηκε από την ολομέλεια των επιτρόπων. Δεν αμφισβητείται ότι καμία άλλη τροποποίηση δεν επήλθε στην απόφαση. Κατά συνέπεια, εφόσον η απόφαση, όπως κοινοποιήθηκε στις προσφεύγουσες, αντιστοιχεί προς αυτήν που εγκρίθηκε από την ολομέλεια της Επιτροπής, το επιχείρημα που αντλείται από παρατυπίες που διαπράχθηκαν κατά την έκδοση της αποφάσεως είναι αβάσιμο.

75 Ως προς τη φερόμενη παράλειψη των αιτιολογικών σκέψεων 38 και 40 της αποφάσεως, όπως κοινοποιήθηκε στην AST, αρκεί να τονιστεί ότι πρόκειται απλώς για σφάλμα αριθμήσεως που στερείται σημασίας, εφόσον, στο κείμενο της κοινοποιηθείσας στην AST αποφάσεως, οι αιτιολογικές αυτές σκέψεις αντιστοιχούν, αντιστοίχως, προς το δεύτερο εδάφιο των αιτιολογικών σκέψεων 37 και 39.

76 Από τις συνθήκες αυτές, ο παρών λόγος πρέπει να απορριφθεί, χωρίς να χρειάζεται να γίνει δεκτό το αίτημα για μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας.

III — *Επί των λόγων ακυρώσεως που αντλούνται από έλλειψη αιτιολογίας, από πρόδηλα σφάλματα εκτιμήσεως των περιστατικών και από νομικά σφάλματα*

A — *Επί του ιστορικού της παραβάσεως*

Επιχειρήματα των διαδίκων

77 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η απόφαση είναι πλημμελής λόγω σφαλμάτων εκτιμήσεως και καταχρήσεως εξουσίας, καθόσον στηρίζεται σε μη αποδεδειγμένους ισχυρισμούς που αφορούν την αφετηρία της μεθόδου υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος και μπορούν να επηρεάσουν την εκτίμηση της παραβάσεως που αποτελεί το αντικείμενο της αποφάσεως, καθώς και την εκτίμηση του ύψους του προστίμου.

78 Συναφώς, οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι εξέθεσε, στις αιτιολογικές σκέψεις 19, 50 και 56 της αποφάσεως, ότι η χρησιμοποίηση μιας ενιαίας μεθόδου προσαυξήσεως της τιμής του κράματος από τους παραγωγούς ανοξείδωτου χάλυβα χρονολογείται από το 1988 και προκύπτει από μια εναρμόνιση, οπότε η εναρμονισθείσα τροποποίηση των τιμών αναφοράς από το 1994 ήταν απλώς μια από τις εξελίξεις της. Συναφώς, της προσάπτουν, ειδικότερα, ότι αναφέρθηκε στην απόφαση 90/417/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 18ης Ιουλίου 1990, σχετικά με τη διαδικασία του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ που αφορά συμφωνία και εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ ευρωπαίων παραγωγών πλατέων προϊόντων ψυχρής ελάσεως ανοξείδωτου χάλυβα (ΕΕ L 220, σ. 28).

79 Επιπλέον, η AST θεωρεί ότι ο ισχυρισμός της Επιτροπής στην αιτιολογική σκέψη 55 της αποφάσεως, ότι τα μεγέθη υπολογισμού που περιλαμβάνονται στη μέθοδο προσαυξήσεως της τιμής του κράματος μπορούν να εξομοιωθούν με συστάσεις κατά την έννοια της ανακοινώσεως της Επιτροπής περί συμφωνιών, αποφάσεων και συντονισμένων διαδικασιών όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων (μόνο σε ξενόγλωσσες εκδόσεις: JO 1968, C 75, σ. 3, στο εξής: ανακοίνωση του 1968), διατυπώθηκε απλώς και μόνον προκειμένου να υποστηριχθεί ότι το αντικείμενο της συμπράξεως ήταν σαφώς σοβαρότερο απ' ό,τι πράγματι φαινόταν.

80 Προκειμένου να επαληθευθούν τα στοιχεία τα οποία η Επιτροπή στήριξε το σύνολο των διαπιστώσεων αυτών, η AST ζητεί από το Πρωτοδικείο να διατάξει την προσκόμιση των εσωτερικών εγγράφων της Επιτροπής.

81 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι καμία παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού δεν προσάπτεται στις επιχειρήσεις για τον προ του 1993 χρόνο. Εξάλλου, η εκτίμηση προηγουμένων της ημερομηνίας αυτής περιστατικών ουδόλως επηρέασε την εκτίμηση της διαπιστωθείσας παραβάσεως και τον υπολογισμό του ύψους του επιβληθέντος προστίμου.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

82 Πρέπει να τονισθεί ότι το αντικείμενο της συμπράξεως που περιγράφεται, ιδίως, στην αιτιολογική σκέψη 47 της αποφάσεως ήταν η χρησιμοποίηση, από όλους τους παραγωγούς πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα και από την ίδια ημερομηνία, πανομοιότυπων τιμών αναφοράς στη μέθοδο υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, μέθοδο που χρησιμοποιούνταν ήδη προηγουμένως, προκειμένου να επιτευχθεί άνοδος των τιμών των πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα.

83 Εξάλλου, όσον αφορά τη διάρκεια της παραβάσεως, πρέπει να τονισθεί ότι η Επιτροπή εξέτασε, στην αιτιολογική σκέψη 50 της αποφάσεως, ότι, μολονότι ασφαλώς υπήρχαν λόγοι να θεωρηθεί ότι η σύμπραξη ανάγεται στο 1988, κατά το οποίο οι επιχειρήσεις χρησιμοποίησαν μια πανομοιότυπη μέθοδο υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, τα πραγματικά περιστατικά δεν είχαν αποδειχθεί επαρκώς επί του σημείου αυτού. Η Επιτροπή συνήγαγε εντεύθεν ότι η σύμπραξη, που απορρέει από την εναρμονισμένη τροποποίηση των τιμών αναφοράς που περιέχονται σε αυτήν τη μέθοδο υπολογισμού, είχε ως σημείο αφετηρίας τη σύσκεψη της Μαδρίτης τον Δεκέμβριο του 1993 και συνεχίστηκε μέχρι την ημέρα εκδόσεως της αποφάσεως. Κατά συνέπεια, ως προς τη διάρκεια της παραβάσεως, η Επιτροπή δέχθηκε μια διάρκεια τεσσάρων ετών, η οποία αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα που διέρρευσε μεταξύ της ημερομηνίας της συσκέψεως της Μαδρίτης και αυτής της εκδόσεως της αποφάσεως, εκτός για την Avesta και την Thyssen Stahl ως προς τις οποίες θεώρησε ότι η διάρκεια της παραβάσεως ήταν πλέον περιορισμένη (αιτιολογική σκέψη 78 της αποφάσεως).

84 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι, σε αντίθεση προς τους ισχυρισμούς των προσφευγουσών, το γεγονός ότι η Επιτροπή κατέληξε ότι η σύμπραξη υφίστατο ήδη από τη χρησιμοποίηση, εκ μέρους των επιχειρήσεων, μιας ενιαίας μεθόδου υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του χάλυβα το 1988 δεν είχε καμία νομική συνέπεια ούτε για τον χαρακτηρισμό της παραβάσεως ούτε για τον υπολογισμό του ύψους του προστίμου. Κατά συνέπεια, η κρίση αυτή δεν μπορεί να επηρεάσει τη νομιμότητα της αποφάσεως.

85 Το ίδιο ισχύει για την αναφορά των αιτιολογικών σκέψεων 19 και 56 της αποφάσεως στην απόφαση 90/417, ως προς την οποία επιβάλλεται η διαπίστωση ότι πραγματοποιήθηκε μόνον προκειμένου να εκτεθεί το πλαίσιο εντός του οποίου εντασσόταν η χρησιμοποίηση της μεθόδου υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος και όχι προκειμένου να διατυπωθεί μια εκτίμηση επί του αντικειμένου, τα αποτελέσματα ή τη διάρκεια της συμπράξεως που αποτελεί το αντικείμενο της αποφάσεως ή για να γίνει ο υπολογισμός του ύψους του προστίμου.

86 Ομοίως πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα ότι η αναφορά στην ανακοίνωση του 1968 είχε ως σκοπό να αποδειχθεί ότι το αντικείμενο της συμπράξεως ήταν σαφώς σοβαρότερο απ' ό,τι φαινόταν στην πραγματικότητα.

87 Συναφώς, επιβάλλεται, συγκεκριμένα, η διαπίστωση ότι η Επιτροπή αναφέρθηκε σε αυτήν την ανακοίνωση προκειμένου να αποδείξει ότι, σε αντίθεση προς τους ισχυρισμούς των οικείων επιχειρήσεων, η εκ μέρους της εκτίμηση των συμφωνιών που αφορούσαν συστήματα υπολογισμού έπρεπε να ήταν γνωστή σε αυτές. Στις αιτιολογικές σκέψεις 62 και 63 της αποφάσεως τόνισε επομένως ότι, κατά την ανακοίνωση του 1968, οι συμφωνίες που είχαν ως αποκλειστικό σκοπό τον από κοινού καθορισμό των συστημάτων υπολογισμού δεν πρέπει να θεωρούνται ότι περιορίζουν τον ανταγωνισμό, πλην όμως αυτό, αντιθέτως, δεν συμβαίνει όταν τα συστήματα αυτά περιλαμβάνουν καθορισμένους συντελεστές υπολογισμού. Αναφερόμενη, επί του σημείου αυτού, στην πρακτική που ακολουθεί στην έκδοση αποφάσεων, υπενθύμισε ότι το τελευταίο αυτό είδος συστημάτων εξομοιώνεται προς συστάσεις που περιορίζουν τον ανταγωνισμό, στο μέτρο που τα συστήματα αυτά μπορούν να επηρεάσουν την πολιτική των επιχειρήσεων στον τομέα των τιμών, επιτρέποντάς τους να υπολογίζουν τα έξοδά τους.

88 Όμως, εν προκειμένω, η AST δεν αναφέρει κανένα στοιχείο που μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση την ορθότητα αυτών των διαπιστώσεων, ούτε αποδεικνύει ότι η Επιτροπή επεδίωκε άλλο σκοπό από αυτόν της αποδείξεως του περιοριστικού χαρακτήρα του ανταγωνισμού της συμπράξεως που αποτελεί το αντικείμενο της αποφάσεως.

89 Τέλος, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η AST δεν προσκόμισε καμία σοβαρή ένδειξη ούτε απέδειξε την ύπαρξη εξαιρετικών περιστάσεων που δικαιολογούν εξαίρεση από τον γενικό κανόνα κατά τον οποίο τα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής δεν είναι προσιτά στους προσφεύγοντες. Κατά συνέπεια, το αίτημά της για προσκόμιση αυτών των εγγράφων πρέπει να απορριφθεί.

90 Από το σύνολο αυτών των σκέψεων προκύπτει ότι ο παρών λόγος πρέπει να απορριφθεί.

B — *Επί του αντικειμένου και του χαρακτηρισμού της συμπράξεως*

1. Επί της περιγραφής της συσκέψεως της Μαδρίτης

Επιχειρήματα των διαδίκων

91 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η περιγραφή του αντικειμένου της συσκέψεως της Μαδρίτης, όπως δίδεται με την αιτιολογική σκέψη 44 της αποφάσεως, είναι ανακριβής και ασαφής. Συγκεκριμένα, η περιγραφή αυτή συνεπάγεται ότι οι οικείες επιχειρήσεις συντόνισαν τις αποφάσεις τους, όχι μόνο για την υιοθέτηση και την εφαρμογή των τιμών αναφοράς για τα κράματα που περιλαμβάνονται στη μέθοδο υπολογισμού προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, αλλά και για την υιοθέτηση μιας ενιαίας μεθόδου υπολογισμού. Η διαπίστωση αυτή αντιφάσκει προς τον ισχυ-

ρισμό ότι η χρησιμοποίηση μιας τέτοιας ενιαίας μεθόδου χρονολογείται από το 1988 περίπου.

92 Η AST προσθέτει ότι το αντικείμενο της συμπράξεως περιγράφεται αντιφατικά και ασαφώς. Αν η διατύπωση της αιτιολογικής σκέψεως 70 της αποφάσεως ήταν ακριβής, καθόσον εκθέτει ότι το αντικείμενο της συμπράξεως ήταν, αποκλειστικά, η τροποποίηση των τιμών αναφοράς στη μέθοδο υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, χωρίς καμία δέσμευση ως προς τη μεταγενέστερη τήρησή της, το άρθρο 1 της διατάξεως της αποφάσεως ορίζει, εντούτοις, την παράβαση ως συνισταμένη, όχι μόνο στην τροποποίηση, αλλά και στην εναρμονισμένη εφαρμογή αυτών των τιμών. Όμως, από κανένα στοιχείο δεν καταδεικνύεται ότι η σύσκεψη της Μαδρίτης είχε επίσης ως αντικείμενο τη διατήρηση των τιμών αναφοράς των οποίων η εφαρμογή είχε αποφασισθεί.

93 Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα επιχειρήματα των προσφευγουσών επί του πραγματικού αντικειμένου της συσκέψεως της Μαδρίτης είναι αβάσιμα, καθόσον, με την απόφαση, δεν αποφάνθηκε επί της υιοθετήσεως μιας ενιαίας μεθόδου υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, αλλά επί της χρησιμοποιήσεως, στο πλαίσιο της υφισταμένης μεθόδου υπολογισμού, νέων πανομοιότυπων τιμών αναφοράς για όλες τις εν λόγω επιχειρήσεις. Το επιχείρημα εξάλλου της AST σκοπεί στην αμφισβήτηση του διαρκούς χαρακτήρα της παραβάσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

94 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι στην αιτιολογική σκέψη 44 της αποφάσεως εκτίθεται ότι:

«[...] η σύσκεψη της Μαδρίτης είχε ένα στόχο: τη μεθόδευση της ομοιόμορφης αύξησης των τιμών του ανοξείδωτου χάλυβα, προκειμένου να αντισταθμισθεί η άνοδος των τιμών των κραμάτων. Παρουσιάστηκαν οι διάφορες μέθοδοι υπολογισμού της προσαύξησης της τιμής των κραμάτων οι οποίες είχαν εφαρμοσθεί κατά το

παρελθόν και, μετά τη συγκεκριμένη σύσκεψη, οι επιχειρήσεις στο σύνολό τους υιοθέτησαν πανομοιότυπη συμπεριφορά. Οι επιχειρήσεις εφάρμοσαν για τις πωλήσεις τους στην Ευρώπη, με εξαίρεση την Ισπανία και την Πορτογαλία, από την 1η Φεβρουαρίου 1994 και μετά, μια προσαύξηση της τιμής του εκάστοτε κράματος σύμφωνα με τη μέθοδο η οποία είχε χρησιμοποιηθεί για τελευταία φορά το 1991, υιοθετώντας ως τιμές αναφοράς για τα κράματα εξέλαβαν τις τιμές που ίσχυσαν γι' αυτά τον Σεπτέμβριο του 1993. [...]»

95 Όπως βεβαιώνεται επίσης στην αιτιολογική σκέψη 45 της αποφάσεως, η οποία αναφέρεται στην «ανακαθιέρωση της προσαύξησης της τιμής του κράματος από τους παραγωγούς ανοξείδωτου χάλυβα [...] αν ληφθεί υπόψη ότι το ύψος της προσαύξησης και η ημερομηνία από την οποία άρχισε να εφαρμόζεται ήταν εσκεμμένως πανομοιότυπα», η εκτίμηση της Επιτροπής αφορούσε επομένως όχι τη χρησιμοποίηση μιας ενιαίας μεθόδου υπολογισμού αυτής καθεαυτήν, η οποία ξεκίνησε πριν από το 1993, αλλά την υιοθέτηση, στο πλαίσιο αυτής της μεθόδου υπολογισμού, πανομοιότυπων τιμών αναφοράς για όλες τις επιχειρήσεις.

96 Όπως ήδη εκτέθηκε (βλ. ανωτέρω σκέψη 82), στην αιτιολογική σκέψη 47 της αποφάσεως συνήχθη ότι το αντικείμενο της συμπράξεως συνίστατο στη χρησιμοποίηση, για όλες τις επιχειρήσεις και από την ίδια ημερομηνία, πανομοιότυπων τιμών αναφοράς στο πλαίσιο της μεθόδου υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, μεθόδου που χρησιμοποιούνταν ήδη προηγουμένως, προκειμένου να επιτευχθεί άνοδος των τιμών του ανοξείδωτου χάλυβα.

97 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η σύσκεψη της Μαδρίτης δεν περιγράφεται, στην απόφαση, υπό την έννοια ότι αφορούσε την υιοθέτηση μιας μεθόδου υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, αλλά ότι σκοπούσε στο να περιληφθούν, στη μέθοδο αυτή, πανομοιότυπες τιμές αναφοράς για όλους τους παραγωγούς.

98 Το επιχείρημα της AST ότι το αντικείμενο της συμπράξεως έχει καθορισθεί αντιφατικώς και ασαφώς, καθόσον δεν αποδεικνύεται ότι αφορούσε επίσης τη διατήρηση των τιμών αναφοράς που εισήχθησαν στη μέθοδο προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, πρέπει ωσαύτως να απορριφθεί. Εκθέτοντας ότι το αντικείμενο της συμπράξεως συνίστατο στη χρησιμοποίηση των ιδίων τιμών αναφοράς σε αυτήν τη μέθοδο υπολογισμού, η Επιτροπή θεώρησε κατ' ανάγκη ότι οι οικείες επιχειρήσεις είχαν ως σκοπό να καταλήξουν σε ουσιαστική εφαρμογή αυτών των τιμών. Το

ζήτημα αν η Επιτροπή απέδειξε, επαρκώς κατά νόμο, ότι τούτο συνέβαινε εμπίπτει στην εξέταση του λόγου που αφορά τη διάρκεια της διαπιστωθείσας παραβάσεως (βλ. ανωτέρω τις σκέψεις 174 έως 184).

99 Επομένως, ο παρών λόγος πρέπει να απορριφθεί.

2. Επί της ευθυγραμμίσεως των τιμών και των προσαυξήσεων των τιμών του κράματος

Επιχειρήματα των διαδίκων

100 Οι προσφεύγουσες αμφισβητούν τη λυσιτέλεια των διαπιστώσεων στις οποίες προέβη η Επιτροπή σε σχέση με τις πρακτικές λεπτομέρειες εφαρμογής της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος. Υπογραμμίζουν ότι η απόφαση πάσχει πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των περιστατικών καθώς και πλάνη περί το δίκαιο επί του σημείου αυτού, καθόσον προσάπτει στις επιχειρήσεις ότι ευθυγράμμισαν, εκτός των εγχωρίων τους αγορών, τις τιμές των πλατέων τους προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα προς τις τιμές που εφάρμοζε ένας μόνον παραγωγός (αιτιολογική σκέψη 39, τρίτο εδάφιο, της αποφάσεως).

101 Οι προσφεύγουσες προβάλλουν ότι το άρθρο 60 της Συνθήκης ΕΚΑΧ προβλέπει ρητώς ένα «μηχανισμό ευθυγραμμίσεως» των τιμών, βάσει του οποίου, για τις τιμές που εφαρμόζονται εκτός της εγχωρίας τους αγοράς, οι παραγωγοί ευθυγραμμίζονται προς τις τιμές του εγχώριου παραγωγού ή, ελλείψει αυτού, προς τις τιμές του κύριου προμηθευτή. Δεδομένου ότι η ευθυγράμμιση των τιμών είναι το αποτέλεσμα αυτόνομης συμπεριφοράς, στερείται επομένως αποδεικτικής ισχύος προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη συμφωνίας κατά την έννοια του άρθρου 65 της εν λόγω Συνθήκης. Κατά συνέπεια, οι δηλώσεις της Avesta, που παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 38 και 40 της αποφάσεως, στερούνται ομοίως λυσιτέλειας, καθόσον αναφέρονται μόνο σε μια ευθυγράμμιση των τιμών, εξάλλου «όχι ενιαίως» κατά την αιτιολογική σκέψη 40 της αποφάσεως.

102 Επιπλέον, η AST υποστηρίζει ότι οι εκτιμήσεις αυτές περί της ευθυγραμμίσεως των τιμών των πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα καταδεικνύουν ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως ως προς το αντικείμενο της συμπράξεως, θεωρώντας ότι είχε επίσης ως στόχο μάλλον τις τιμές των πλατέων προϊόντων παρά μόνον την προσαύξηση της τιμής του κράματος.

103 Τέλος, οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι ο εσφαλμένος χαρακτήρας, και όχι ο αιτιολογημένος, της αποφάσεως ως προς την εκτίμηση της συμπεριφοράς των επιχειρήσεων στην αγορά επιβεβαιώνεται από τις γλωσσικές αποκλίσεις που υφίστανται μεταξύ του γερμανικού και του ιταλικού κειμένου της αποφάσεως. Συγκεκριμένα, το γερμανικό κείμενο της αποφάσεως εκθέτει, στην αιτιολογική σκέψη 39, ότι οι επιχειρήσεις συμφώνησαν («geeinigt») επί του τιμοκαταλόγου του ίδιου παραγωγού, ενώ κατά το ιταλικό οι επιχειρήσεις αυτές ευθυγραμμίστηκαν («si sono allinéate»). Το γερμανικό κείμενο της αποφάσεως είναι προδήλως εσφαλμένο στο σημείο αυτού, εφόσον δεν αντιστοιχεί ούτε προς τις δηλώσεις της Avesta που παρατίθενται προς στήριξη αυτής της εκθέσεως των γεγονότων. Με το υπόμνημά της απαντήσεως, η KTS υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή παραδέχεται ότι η έκφραση «geeinigt» δημιουργεί σύγχυση, πλην όμως θεωρεί ότι η Επιτροπή δεν συνάγει τα επιβαλλόμενα συμπεράσματα όσον αφορά τον αντιφατικό χαρακτήρα της αιτιολογίας.

104 Οι προσφεύγουσες ζητούν, εν πάση περιπτώσει, να διαταχθεί πραγματογνωμοσύνη βάσει του άρθρου 25 του Οργανισμού του Δικαστηρίου προκειμένου να αποδειχθεί αν υφίστανται ουσιώδεις αποκλίσεις μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων της αποφάσεως και, ειδικότερα, μεταξύ της γερμανικής και της ιταλικής.

105 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι η απόφαση έχει ως αντικείμενο όχι μια σύμπραξη για την εφαρμογή ενός πανομοιότυπου τιμοκαταλόγου των πλατέων προϊόντων, αλλά μια σύμπραξη που αφορά τη χρησιμοποίηση, υπό πανομοιότυπες συνθήκες, της μεθόδου προσαυξήσεως της τιμής του κράματος. Στην αλληλουχία αυτή, η αιτιολογική σκέψη 39 της αποφάσεως αποτελεί απλώς μια από τις σκιαγραφήσεις των λεπτομερειών εφαρμογής της μεθόδου προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, το δε γεγονός ότι οι επιχειρήσεις συμφώνησαν, ή όχι, για τις τιμές των πλατέων προϊόντων δεν είχε καμία σημασία, ειδικότερα κατά τον υπολογισμό του προστίμου. Συναφώς,

από τις αιτιολογικές σκέψεις 29 έως 36 της αποφάσεως προκύπτει σαφώς ότι, κατόπιν της συσκέψεως της Μαδρίτης, οι επιχειρήσεις αποφάσισαν να εφαρμόσουν την προσαύξηση της τιμής του κράματος σε όλες τις αγορές, τόσον στις εγχώριες όσον και στις αλλοδαπές, όπως επιβεβαιώνεται, επιπλέον, από το υπόμνημα της Avesta που παρατίθεται στην αιτιολογική σκέψη 38 της αποφάσεως. Όπως, εξάλλου, προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 42 επ. της αποφάσεως, αυτές οι λεπτομέρειες εφαρμογής της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος παρείχαν σε κάθε παραγωγό τη δυνατότητα να γνωρίζει εκ των προτέρων τη στάση που θα υιοθετούσαν όλες οι επιχειρήσεις.

106 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο μηχανισμός ευθυγραμμίσεως των τιμών που προβλέπεται στο άρθρο 60 της Συνθήκης ΕΚΑΧ ουδόλως αγνοήθηκε και μόνον κατ' αυτοτελή θεώρηση θα μπορούσε να δημιουργήσει σύγχυση η αιτιολογική σκέψη 39 της γερμανικής αποδόσεως της αποφάσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

107 Πρώτον, πρέπει να εξεταστεί αν, όπως υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, η απόφαση πάσχει πλάνη εκτιμήσεως όσον αφορά την περιγραφή των πρακτικών λεπτομερειών εφαρμογής της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, όπως εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 37 έως 41 της αποφάσεως.

108 Συναφώς, επιβάλλεται εκ προοιμίου η διαπίστωση ότι, σε αντίθεση προς τους ισχυρισμούς τους, η απόφαση δεν δέχεται εις βάρος των προσφευγουσών την ύπαρξη παραβάσεως απορρέουσας από σύμπραξη για τις τιμές των πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα, αλλά μόνον, όπως εκτέθηκε (βλ. ανωτέρω σκέψη 82), τη συμμετοχή τους σε σύμπραξη που έχει ως σκοπό την εισαγωγή και την εφαρμογή, με εναρμονισμένο τρόπο, πανομοιότυπων τιμών αναφοράς για τα κράματα στο πλαίσιο της μεθόδου υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος.

109 Επομένως, το γεγονός ότι, στην αιτιολογική σκέψη 39, τρίτο εδάφιο, της αποφάσεως, αναφέρθηκε η ευθυγράμμιση των τιμών των πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα στην οποία προέβησαν οι εν λόγω επιχειρήσεις, εκτός των εγχωρίων τους αγορών, βάσει του τιμοκαταλόγου που εφάρμοζε ένας από τους παραγωγούς, δεν είχε καμία επίπτωση στην εκ μέρους της Επιτροπής νομική εκτίμηση της παραβάσεως ούτε στον καθορισμό του ύψους των προστίμων, πράγμα που εξάλλου δεν αμφισβητούν οι προσφεύγουσες.

110 Στη συνέχεια, πρέπει να τονισθεί ότι, στην απόφαση, η Επιτροπή εξέθεσε τις πρακτικές λεπτομέρειες εφαρμογής της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος αναφερόμενη σε άλλα περιστατικά από αυτά που αφορούν την ευθυγράμμιση των τιμών των πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα, η οποία δεν συνιστούσε παρά ένα από τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν το πλαίσιο εντός του οποίου εντασσόταν η εφαρμογή της εναρμονίσεως.

111 Πράγματι, η απόφαση στηρίζεται κυρίως σε ένα υπόμνημα της Avesta της 17ης Ιανουαρίου 1994 που περιέγραφε, κατόπιν της συσκέψεως της Μαδρίτης, τις λεπτομέρειες εφαρμογής της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος και στο οποίο εκτίθενται, μεταξύ άλλων, τα εξής (αιτιολογική σκέψη 38 της αποφάσεως): «Σε κάθε μια από τις αγορές παραγωγής θα συμμορφωθούμε προς την κατευθυντήρια γραμμή που έχει υιοθετήσει ο εγχώριος παραγωγός, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος που αυτός δηλώνει». Κατά την απόφαση, διευκρινίζονται επίσης τα εξής (αιτιολογική σκέψη 40 της αποφάσεως): «Στις εθνικές αγορές στις οποίες η [Avesta] δεν ήταν ούτε ο εγχώριος παραγωγός ούτε, οσάκις πρόκειται για αγορά χωρίς εγχώριο παραγωγό, ο σπουδαιότερος προμηθευτής, η [Avesta], κατά κανόνα αλλ' όχι σε όλες τις περιπτώσεις, ευθυγραμμιζόταν με τον εγχώριο παραγωγό ή τον σπουδαιότερο προμηθευτή, όπως συνηθιζόταν γενικά στον κλάδο ανοξείδωτου χάλυβα».

112 Στην αιτιολογική σκέψη 41 της αποφάσεως διαπιστώνεται επίσης ότι οι διάφοροι παραγωγοί έστειλαν επιστολές στους πελάτες τους αναγγέλλοντάς τους, κατόπιν της συσκέψεως της Μαδρίτης, την τροποποίηση των τιμών αναφοράς που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος. Σε μια από τις επιστολές αυτές, που φέρει την ημερομηνία 31 Ιανουαρίου 1994, ένας από τους παραγωγούς παραθέτει, ειδικότερα, ότι «η μόνη δυνατή λύση είναι να εφαρμόσουμε προσαυξήσεις σε όλα τα πλατέα προϊόντα ανοξείδωτου χάλυβα, ευθυγραμμιζόμενοι σε αυτό που κάνουν όλοι οι άλλοι παραγωγοί».

113 Επομένως, ενόψει όλων αυτών των αποδεικτικών στοιχείων δεν καταδείχτηκε ότι η απόφαση, καθόσον διαπιστώνει ότι οι οικείες επιχειρήσεις προέβησαν εκουσίως και πραγματικά σε ευθυγράμμιση των προσαυξήσεων της τιμής του κράματος κατόπιν της συσκέψεως της Μαδρίτης, πάσχει πλάνη εκτιμήσεως.

114 Εξάλλου, δεδομένου ότι η απόφαση εκθέτει σαφώς τη συλλογιστική που ακολούθησε η Επιτροπή για να καταλήξει σε αυτό το συμπέρασμα, το επιχείρημα που αντλείται από την έλλειψη αιτιολογίας επί του σημείου αυτού δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

115 Δεύτερον, πρέπει να εξεταστεί αν, όπως προβάλλουν οι προσφεύγουσες, η απόφαση πάσχει πλάνη περί το δίκαιο καθόσον αγνοεί τον μηχανισμό ευθυγραμμίσεως των τιμών που θεσπίζει το άρθρο 60 της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

116 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η υποχρεωτική δημοσίευση των τιμοκαταλόγων και των όρων πωλήσεων που προβλέπεται από το άρθρο 60, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚΑΧ έχει ως σκοπό, πρώτον, να εμποδίζει όσο είναι δυνατόν τις απαγορευόμενες πρακτικές, δεύτερον, να επιτρέπει στους αγοραστές να πληροφορούνται επακριβώς τις τιμές και να συμμετέχουν επίσης στον έλεγχο των διακρίσεων και, τρίτον, να επιτρέπει στις επιχειρήσεις να γνωρίζουν επακριβώς τις τιμές των ανταγωνιστών τους για να τους παρέχεται η δυνατότητα να ευθυγραμμίζονται (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστήριου της 21ης Δεκεμβρίου 1954, 1/54, Γαλλία κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 1, και της 12ης Ιουλίου 1979, 149/78, Rumi κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 219, σκέψη 10).

117 Πάντως, οι τιμές που περιέχονται στους τιμοκαταλόγους πρέπει να καθορίζονται από κάθε επιχείρηση ανεξάρτητα, χωρίς συμφωνία, έστω σιωπηρή, μεταξύ τους. Ειδικότερα, το γεγονός ότι οι διατάξεις του άρθρου 60 τείνουν στον περιορισμό του ανταγωνισμού δεν εμποδίζει την εφαρμογή της απαγορεύσεως των συμπράξεων που προβλέπεται στο άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ (προπαρατεθείσα απόφαση Γαλλία κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 1, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Μαρτίου 1999, T-141/94, Thyssen Stahl κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-347, σκέψη 312).

118 Επιπλέον, το άρθρο 60 της Συνθήκης ΕΚΑΧ δεν προβλέπει καμία επαφή μεταξύ των επιχειρήσεων, πριν από τη δημοσίευση των τιμοκαταλόγων, με σκοπό την αμοιβαία ενημέρωση για τις μελλοντικές τιμές τους. Οι επαφές αυτές όμως, στον βαθμό που εμποδίζουν τον ανεξάρτητο καθορισμό των τιμοκαταλόγων αυτών, μπορούν να νοθεύσουν την κανονική λειτουργία του ανταγωνισμού, υπό την έννοια του άρθρου 65, παράγραφος 1, της ίδιας Συνθήκης (προπαρατεθείσα απόφαση Thyssen Stahl κατά Επιτροπής, σκέψη 313).

119 Εν προκειμένω, είναι βέβαιο ότι, κατ' εφαρμογή του άρθρου 60, παράγραφος 2, στοιχείο α', της Συνθήκης ΕΚΑΧ, οι παραγωγοί ανοξείδωτου χάλυβα εκπλήρωσαν την υποχρέωσή τους δημοσιεύσεως των τιμών τους και των όρων πωλήσεως κοινοποιώντας τους τακτικά στην Επιτροπή και ότι, επ' αυτής της βάσεως, οι εν λόγω επιχειρήσεις γνωστοποίησαν στην Επιτροπή το ύψος των προσαυξήσεων της τιμής του κράματος που σκόπευαν να εφαρμόσουν από την 1η Φεβρουαρίου 1994 (αιτιολογική σκέψη 37 της αποφάσεως).

120 Πάντως, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν επωφελώς να επικαλεσθούν τον προβλεπόμενο από τις ανωτέρω διατάξεις μηχανισμό ευθυγραμμίσεως, εφόσον η ευθυγράμμιση των τιμών αναφοράς που προορίζονται για τον υπολογισμό της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος ο οποίος αναφέρεται στα έγγραφα που παραθέτει η Επιτροπή, στις αιτιολογικές σκέψεις 38, 40 και 41 της αποφάσεως, προέκυπτε όχι από τη δημοσίευση των τιμοκαταλόγων, αλλ' από μια προηγούμενη εναρμόνιση μεταξύ των παραγωγών, κατά τη σύσκεψη της Μαδρίτης, με την οποία συμφωνήθηκε η υιοθέτηση πανομοιότυπων τιμών αναφοράς προκειμένου να καταστεί δυνατή εναρμόνιση, προς τα άνω, των προσαυξήσεων της τιμής του κράματος.

121 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή ουδόλως αγνόησε τον μηχανισμό ευθυγραμμίσεως των τιμών που προκύπτει από το άρθρο 60 της Συνθήκης ΕΚΑΧ και ότι, επομένως, η απόφαση ουδόλως πάσχει πλάνη περί το δίκαιο.

122 Ως προς το επιχείρημα που αντλείται από την απόκλιση μεταξύ του γερμανικού και του ιταλικού κειμένου της αποφάσεως, αρκεί η διαπίστωση ότι ο όρος «συμφώνησαν», που χρησιμοποιείται στην αιτιολογική σκέψη 39 του γερμανικού κειμένου της αποφάσεως σε σχέση με την ευθυγράμμιση των τιμών των πλατέων προϊόντων του ανοξείδωτου χάλυβα, δεν είχε καμία συνέπεια για τον χαρακτηρισμό της συμπερι-

φοράς που προσάπτεται στις εν λόγω επιχειρήσεις η οποία, όπως ήδη εκτέθηκε, αφορούσε τις λεπτομέρειες εφαρμογής της μεθόδου υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος και όχι την τελική τιμή των ανωτέρων προϊόντων. Επομένως, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα με το οποίο ζητείται να διαταχθεί πραγματογνωμοσύνη.

123 Από το σύνολο των σκέψεων αυτών προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί.

3. Επί της ελλείψεως αιτιολογίας όσον αφορά τον χαρακτηρισμό της συμφωνίας ή της εναρμονισμένης πρακτικής

Επί του παραδεκτού του λόγου

124 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, καθόσον ο λόγος αυτός της KTS προβλήθηκε μόλις με το υπόμνημα απαντήσεως, πρόκειται για νέο ισχυρισμό, ο οποίος, επομένως, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος, σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

125 Συναφώς, από τη νομολογία προκύπτει ότι ο ισχυρισμός που αντλείται από έλλειψη ή ανεπάρκεια αιτιολογίας αποτελεί λόγο ακυρώσεως δημοσίας τάξεως τον οποίο ο κοινοτικός δικαστής οφείλει να εξετάζει αυτεπαγγέλτως (απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 P, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψη 67) και ο οποίος, κατά συνέπεια, μπορεί να τύχει επικλήσεως από τους διαδίκους σε κάθε στάδιο της δίκης (απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Φεβρουαρίου 1997, C-166/95 P, Επιτροπή κατά Daffix, Συλλογή 1997, σ. I-983, σκέψη 25).

126 Κατά συνέπεια ο λόγος είναι παραδεκτός.

Επί του βασίμου του λόγου

— Επιχειρήματα των διαδίκων

127 Η KTS, με το υπόμνημά της απαντήσεως, υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 15 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, το οποίο την υποχρεώνει να αιτιολογεί τις αποφάσεις της, αφού ανέμιξε τις αιτιάσεις που αφορούν την εναρμονισμένη πρακτική και τη συμφωνία.

128 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι το γεγονός του χαρακτηρισμού μιας συμπράξεως ως συμφωνίας και, επικουρικώς, ως εναρμονισμένης πρακτικής δεν συνιστά διφορούμενη αιτιολογία κατά την έννοια της νομολογίας (απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Οκτωβρίου 1991, T-1/89, Rhône-Poulenc κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-867, σκέψεις 119 έως 124).

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

129 Η επιβαλλόμενη από το άρθρο 15 της Συνθήκης ΕΚΑΧ αιτιολογία πρέπει, αφενός, να επιτρέπει στον ενδιαφερόμενο να γνωρίσει τους δικαιολογητικούς λόγους του ληφθέντος μέτρου, προκειμένου να επικαλεστεί, ενδεχομένως, τα δικαιώματά του και να εξακριβώσει αν η απόφαση είναι ή όχι βάσιμη, και, αφετέρου, να παρέχει στον κοινοτικό δικαστή τη δυνατότητα να ασκήσει τον έλεγχό του νομιμότητας. Η υποχρέωση αιτιολογήσεως πρέπει να αξιολογείται σε συνάρτηση με τις περιστάσεις της υποθέσεως, ιδίως δε με το περιεχόμενο της επίμαχης πράξεως, τη φύση της παρατιθεμένης αιτιολογίας και το πλαίσιο εντός του οποίου εκδόθηκε η πράξη αυτή (απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Σεπτεμβρίου 1996, T-57/91, NALOO κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1019, σκέψεις 298 και 300).

130 Εν προκειμένω, πρέπει να εξεταστεί αν ο χαρακτηρισμός της συμπράξεως ως συμφωνίας και, επικουρικώς, ως εναρμονισμένης πρακτικής, κατά την έννοια του

άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, είναι επαρκώς αιτιολογημένος. Προς τον σκοπό αυτό, πρέπει να εξεταστεί αν η απόφαση εκθέτει, επαρκώς, αν πληρούνται τα συστατικά στοιχεία κάθε μιας από αυτές τις δύο έννοιες.

131 Όσον αφορά τον χαρακτηρισμό ως συμφωνίας, η απόφαση υπενθυμίζει, όλως εξ αρχής, ότι υφίσταται παράβαση του άρθρου 65 της Συνθήκης αν τα μέρη αποφασίζουν μια σύγκλιση των προθέσεών τους η οποία περιστέλλει ή είναι ικανή να περιστείλει την επιχειρηματική τους ελευθερία, επικαθορίζοντας τις κατευθύνσεις των ενεργειών εκάστου μέρους στην αγορά ή της μη δραστηριοποίησής τους σε αυτήν, εξυπακουομένου ότι δεν είναι απαραίτητη ούτε η ύπαρξη συμβατικών κυρώσεων, ή διαδικασιών εκτελέσεως των σχετικών αποφάσεων, ούτε η σύγκλιση προθέσεων να προκύπτει από γραπτό κείμενο (αιτιολογική σκέψη 43 της αποφάσεως).

132 Όσον αφορά τα περιστατικά της υποθέσεως, στην αιτιολογική σκέψη 44 της αποφάσεως εκτίθενται τα στοιχεία από τα οποία προκύπτει η ύπαρξη συγκλίσεως προθέσεων μεταξύ των οικείων επιχειρήσεων. Συναφώς, εκτίθεται, καταρχάς, ότι η σύσκεψη της Μαδρίτης είχε ως στόχο τη μεθόδευση της ομοιόμορφης αυξήσεως των τιμών του ανοξείδωτου χάλυβα, προκειμένου να αντισταθμισθεί η άνοδος των τιμών των κραμάτων και ότι, κατά τη σύσκεψη αυτή, παρουσιάστηκαν διάφορες μέθοδοι υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής των κραμάτων οι οποίες είχαν εφαρμοσθεί κατά το παρελθόν. Στη συνέχεια, διαπιστώθηκε ότι, μετά τη σύσκεψη αυτή, όλες οι επιχειρήσεις υιοθέτησαν μια πανομοιότυπη συμπεριφορά συνιστάμενη στην εφαρμογή στις πωλήσεις τους στην Ευρώπη, από την 1η Φεβρουαρίου 1994, με εξαίρεση την Ισπανία και την Πορτογαλία, μιας προσαυξήσεως της τιμής του κράματος που υπολογίστηκε σύμφωνα με τη μέθοδο η οποία είχε χρησιμοποιηθεί το 1991 βάσει των τιμών αναφοράς που αντιστοιχούσαν στις τιμές των στοιχείων κράματος τον Σεπτέμβριο του 1993.

133 Τέλος, στην απόφαση τονίζεται ότι η σύγκλιση αυτή προθέσεων συγκεκριμενοποιήθηκε με μια τηλεομοιοτυπία της Ugine της 20ής Δεκεμβρίου 1993, η οποία, απευθυνόμενη σε όλους τους παραγωγούς που ήταν παρόντες στη σύσκεψη της Μαδρίτης, καθώς και στην Outokumpu, αντανακλά τα συμπεράσματα αυτής της συσκέψεως, περιέχει λεπτομερή στοιχεία για τον υπολογισμό της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, συμπεριλαμβανομένων των τιμών ενεργοποιήσεως, τη συναλλαγματική ισοτιμία ECU/δολλάριο των Ηνωμένων Πολιτειών (USD) και USD/ECU για τα στοιχεία κράματος (νικέλιο, χρώμιο, μολυβδαίνιο), τους μήνες αναφοράς και τις τυποποιημένες περιεκτικότητες των κραμάτων.

134 Συναφώς, στην απόφαση μνημονεύεται επίσης ότι ο χαρακτηρισμός ως συμφωνίας επιβεβαιώνεται από το περιεχόμενο των εγκυκλίων επιστολών που παρατίθενται στην αιτιολογική σκέψη 41 της αποφάσεως, με τις οποίες οι διάφοροι παραγωγοί ανακοίνωσαν στους πελάτες τους την επαναφορά της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος. Σε μια από αυτές τις επιστολές, της 28ης Ιανουαρίου 1994, η Ugine Savoie UK εξέθεσε ότι [...] «αποφασίστηκε σε ευρωπαϊκό επίπεδο η επανενεργοποίηση του συστήματος της προσαύξησης, προκειμένου να αντιμετωπισθεί η αύξηση του κόστους των κραμάτων από τον Σεπτέμβριο του 1993 και μετά. Η προσαύξηση αυτή θα εφαρμοσθεί γενικώς από 1ης Φεβρουαρίου 1994.» Σε μια άλλη επιστολή, της 31ης Ιανουαρίου 1994, η Thyssen Fine Steels Ltd ανακοίνωσε στους πελάτες της ότι συμφωνούσε τα εξής: «[...] η μόνη λύση είναι να εφαρμόζουμε προσαυξήσεις της τιμής του κράματος για όλα τα ανοξείδωτα πλατέα προϊόντα, όπως κάνουν όλοι οι υπόλοιποι παραγωγοί. Όπως και κατά το παρελθόν, όταν εφαρμόστηκαν ανάλογες προσαυξήσεις, η μέθοδος υπολογισμού της προσαύξησης συναποφασίστηκε με σαφήνεια και ακρίβεια, ούτως ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι μεταβολές της σχέσης μεταξύ των τιμών και του κόστους.»

135 Στη συνέχεια, όσον αφορά τον χαρακτηρισμό ως εναρμονισμένης πρακτικής, στην απόφαση υπογραμμίζεται, στην αιτιολογική σκέψη 45, ότι εν πάση περιπτώσει, «ακόμη και αν αμφισβητείται ο χαρακτηρισμός της επίμαχης σύμπραξης ως συμφωνίας, η ανακαθιέρωση της προσαύξησης της τιμής του κράματος από τους παραγωγούς ανοξείδωτου χάλυβα στοιχειοθετεί αν μη τι άλλο και δίχως καμία αμφιβολία εναρμονισμένη πρακτική, αν ληφθεί υπόψη ότι το ύψος της προσαύξησης και η ημερομηνία από την οποία άρχισε να εφαρμόζεται ήταν εσκεμμένως πανομοιότυπα». Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι δεν διαφεύγουν από την απαγόρευση των συμπράξεων οι αντιστρατευόμενες στον ανταγωνισμό συμπαιγνίες, με τις οποίες οι επιχειρήσεις ενημερώνουν εκ των προτέρων η μια την άλλη για τη στάση που κάθε μια από αυτές προτίθεται να τηρήσει, κατά τρόπον ώστε η κάθε επιχείρηση να μπορεί να διαμορφώσει την επιχειρηματική της συμπεριφορά, γνωρίζοντας ότι οι ανταγωνιστές της θα ενεργήσουν με τον ίδιο τρόπο.

136 Κατά συνέπεια, από τις αιτιολογικές της σκέψεις προκύπτει ότι η απόφαση εκθέτει, επαρκώς, κύρια πραγματικά και νομικά στοιχεία που ώθησαν την Επιτροπή να θεωρήσει ότι η επίμαχη σύμπραξη μπορούσε να χαρακτηριστεί ως συμφωνία ή, επικουρικώς, ως εναρμονισμένη πρακτική, κατά την έννοια του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Ειδικότερα, σε αντίθεση προς τους ισχυρισμούς της KTS, η απόφαση έκανε σαφώς διάκριση μεταξύ των χαρακτηρισμών ως συμφωνίας και ως εναρμονισμένης πρακτικής προβαίνοντας στον χαρακτηρισμό των συστατικών στοιχείων κάθε μιας από αυτές τις δύο έννοιες.

137 Κατά συνέπεια, ο παρών λόγος πρέπει να απορριφθεί.

Γ — *Επί των αποτελεσμάτων της συμπράξεως επί των τιμών*

Επιχειρήματα των διαδίκων

138 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε επαρκώς τα αποτελέσματα της μεθόδου προσαυξήσεως της τιμής του κράματος επί των τιμών των πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα και, επομένως, τα προβαλλόμενα περιοριστικά αποτελέσματα του ανταγωνισμού. Θεωρούν ότι η παρασχεθείσα, συναφώς, αιτιολογία είναι εσφαλμένη και, εν πάση περιπτώσει, ανεπαρκής.

139 Κατά την KTS, η Επιτροπή περιορίστηκε, με τη σκέψη 48 της αποφάσεως, στη διαπίστωση ότι η προσαύξηση της τιμής του κράματος μπορεί να αντιπροσωπεύει μέχρι το 25 % της συνολικής τιμής του ανοξείδωτου χάλυβα. Όμως, η εκτίμηση αυτή δεν λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι, στην πράξη, κάθε πελάτης είναι ελεύθερος να αγοράζει τα προϊόντα μάλλον σε σταθερή παρά σε μεταβλητή τιμή.

140 Η AST, εξάλλου, υπενθυμίζει ότι η προσαύξηση της τιμής του κράματος είναι απλώς μια από τις συνισταμένες της τελικής τιμής του ανοξείδωτου χάλυβα και οι διακυμάνσεις των τιμών των κραμάτων λαμβάνονται υπόψη, ως προς αυτή, μόνον πάνω από ορισμένο επίπεδο. Όμως, το μεγαλύτερο μέρος της τελικής τιμής του ανοξείδωτου χάλυβα δεν αποτέλεσε το αντικείμενο συμφωνίας.

141 Εξάλλου, υποστηρίζει ότι η Επιτροπή κατέφυγε σε αναιτιολόγητους και αστήριχτους ισχυρισμούς. Συγκεκριμένα, δεν απάντησε στο επιχείρημα ότι η αύξηση των τιμών του ανοξείδωτου χάλυβα, από το 1994, αποδιδόταν ευρέως στην πολύ έντονη αύξηση της ζητήσεως — 30 % περίπου — που καταγράφηκε τότε. Ούτε ελήφθη

υπόψη το γεγονός ότι η μεταβολή των τιμών αναφοράς που συμφωνήθηκε στη Μαδρίτη έπαυσε να παράγει τα αποτελέσματά της από τον Ιούνιο του 1994, καθόσον η εξέλιξη των τιμών των στοιχείων κράματος τις επανέφερε στις τιμές που είχαν αρχικώς προβλεφθεί στη μέθοδο υπολογισμού προσαυξήσεως του κράματος, πριν από την τροποποίησή τους.

142 Η AST προβάλλει επίσης ότι, για την εκτίμηση των περιοριστικών αποτελεσμάτων της συμπράξεως, πρέπει να αναφερθεί η πραγματική εφαρμογή των νέων τιμών στους πελάτες και όχι η ημερομηνία κατά την οποία οι νέες αυτές τιμές ανακοινώθηκαν στην Επιτροπή. Όμως, η AST άρχισε να εφαρμόζει την προσαύξηση της τιμής του κράματος μόλις τον Απρίλιο του 1994, ήτοι με καθυστέρηση πλέον των δύο μηνών σε σχέση με τους άλλους παραγωγούς.

143 Τέλος, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι ο αντιφατικός χαρακτήρας της αιτιολογίας της αποφάσεως, ως προς τα αποτελέσματα της συμπράξεως επί των τιμών, επιβεβαιώνεται από τις αποκλίσεις μεταξύ της γερμανικής και της ιταλικής αποδόσεως της αιτιολογικής σκέψεως 49 της αποφάσεως. Συγκεκριμένα, στο γερμανικό κείμενο της αποφάσεως, η μεταβολή των τιμών αναφοράς της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος δεν αποτελεί την αιτία της αυξήσεως των νέων τιμών του ανοξείδωτου χάλυβα που πραγματοποιήθηκε μεταξύ Ιανουαρίου 1994 και Μαρτίου 1995, ενώ, κατά την ιταλική απόδοση, υφίστατο συγκεκριμένος αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ αυτής της αυξήσεως και της μεταβολής των τιμών αναφοράς της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος. Κατά συνέπεια, η KTS ζητεί να διαταχθεί πραγματογνωμοσύνη βάσει του άρθρου 25 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, η δε AST ζητεί να προσκομισθεί κάθε προς τον σκοπό αυτό χρήσιμο έγγραφο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 24 του Οργανισμού του Δικαστηρίου.

144 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι η απόφαση δεν πάσχει οποιαδήποτε πλάνη εκτιμήσεως ούτε οποιαδήποτε έλλειψη αιτιολογίας, επί του σημείου αυτού.

145 Ειδικότερα, στην απόφαση διευκρινίστηκε σαφώς ότι η προσαύξηση της τιμής του κράματος συνιστά μια συνισταμένη της τελικής τιμής των οικείων προϊόντων και ότι, κατά συνέπεια, το αντικείμενο της συμπράξεως συνίσταται στον καθορισμό ενός στοιχείου της τιμής. Συναφώς, η Επιτροπή τονίζει ότι δεν αμφισβητείται πράγματι ότι

η προσαύξηση της τιμής του κράματος μπορεί να αντιπροσωπεύει μέχρι το 25 % της τελικής τιμής των προϊόντων. Από τα στοιχεία που ανακοινώθηκαν κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας προκύπτει, εν πάση περιπτώσει, ότι κατά τον Μάρτιο του 1995 η προσαύξηση της τιμής του κράματος αντιπροσώπευε το 24 % της τελικής τιμής των λαμαρινών ψυχρής ελάσεως και το 25 % της τελικής τιμής των λαμαρινών θερμής ελάσεως και ότι, για τις άλλες ποιότητες χάλυβα με μεγαλύτερη περιεκτικότητα σε νικέλιο, το μέρος της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος στην τιμή είναι ακόμη μεγαλύτερο.

146 Οι προσπάθειες της KTS να αμβλύνει την οικονομική σημασία της παραβάσεως κατέστησαν μάταιες συνεπεία των δηλώσεων της KTN κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, με τις οποίες υποστηρίχθηκε ότι η σύμπραξη σκοπούσε στην αντιμετώπιση μιας καταστροφικής οικονομικής καταστάσεως. Εξάλλου, το γεγονός ότι η απόφαση δεν περιέχει ρητή ένδειξη αναφορικά με τη δυνατότητα των πελατών να αγοράζουν σε σταθερή και όχι σε μεταβλητή τιμή δεν σημαίνει ότι η Επιτροπή δεν έλαβε γνώση αυτού. Πάντως, κατά τη νομολογία, η Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να σχολιάζει, σε μια απόφαση, όλα τα πραγματικά και νομικά σημεία που επικαλέστηκαν τα μέρη στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας.

147 Επιπλέον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι τα αποτελέσματα της συμπράξεως επί της τελικής τιμής των προϊόντων δεν διογκώθηκαν, διότι στην απόφαση εκτίθεται, συναφώς, ότι η σημαντική άνοδος των τιμών του ανοξείδωτου χάλυβα δεν μπορεί να αποδοθεί μόνο στην τροποποίηση των ανωτάτων ορίων ενεργοποιήσεως της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, ακόμη κι αν διαπιστωθεί επίσης ότι η τροποποίηση αυτή συνέβαλε εντούτοις σημαντικά σ' αυτό.

148 Όσον αφορά την προβαλλόμενη καθυστέρηση της AST στην εφαρμογή των νέων τιμών αναφοράς, η Επιτροπή αντιτείνει ότι η ίδια η AST της ανακοίνωσε επισήμως ότι το νέο ύψος της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, υπολογιζόμενο βάσει των νέων τιμών αναφοράς, θα ίσχυε από την 1η Φεβρουαρίου 1994. Εν πάση περιπτώσει, η προβαλλόμενη αυτή καθυστέρηση στην εφαρμογή της συμπράξεως δεν μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση τη συμμετοχή της σε αυτή.

149 Το επιχείρημα των προσφευγουσών που αντλείται από τις προβαλλόμενες γλωσσικές αποκλίσεις, στην αιτιολογική σκέψη 49 της γερμανικής και της ιταλικής αποδό-

σεως της αποφάσεως, στερείται ερείσματος. Συγκεκριμένα, και αν υποτεθεί ότι η δεύτερη φράση της αιτιολογικής σκέψεως 49 της γερμανικής αποδόσεως της αποφάσεως δεν αναφέρεται σε αιτιώδη σύνδεσμο μεταξύ της εφαρμογής της μεθόδου υπολογισμού της προσαυξήσεως του κράματος και της ανόδου των τιμών που επακολούθησε, παραμένει εντούτοις το γεγονός ότι η ακολουθούσα φράση αναφέρει ρητώς ότι η αύξηση των τιμών του ανοξείδωτου χάλυβα δεν μπορεί, ασφαλώς, να αποδοθεί («zurückgeführt») μόνο στην τροποποίηση των ανωτάτων ορίων ενεργοποιήσεως της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, πλην όμως συνετέλεσε εντούτοις σημαντικά σε αυτήν.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

150 Κατά το άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, απαγορεύονται «όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική που τείνουν εντός της κοινής αγοράς, άμεσα ή έμμεσα, να παρεμποδίζουν, να περιορίζουν ή να νοθεύουν την κανονική λειτουργία του ανταγωνισμού, και ιδιαίτερα:

α) να καθορίζουν ή να προσδιορίζουν τις τιμές·

[...]».

151 Κατά πάγια νομολογία επί της εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ, η εξέταση των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων συμφωνίας παρέλκει, άπαξ προκύπτει ότι αυτή αποσκοπεί στον περιορισμό, την κατάργηση ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, κατά την έννοια αυτού του άρθρου (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 8ης Ιουλίου 1999, C-49/92 P, Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, Συλλογή 1999, σ. I-4125, σκέψη 99, C-199/92 P, Hüls κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-4287, σκέψη 178, και C-235/92 P, Montecatini κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-4539, σκέψη 122).

152 Ομοίως, οι εναρμονισμένες πρακτικές απαγορεύονται, ανεξαρτήτως οποιουδήποτε αποτελέσματος, όταν έχουν αντικείμενο αντίθετο προς τον ανταγωνισμό. Πράγματι, ναι μεν η ίδια η έννοια της εναρμονισμένης πρακτικής προϋποθέτει μια συμπεριφορά στην αγορά, δεν συνεπάγεται όμως κατ' ανάγκην ότι η συμπεριφορά αυτή επιφέρει συγκεκριμένα το αποτέλεσμα να περιορίζει, καταργεί ή νοθεύει τον ανταγωνισμό (προπαρατεθείσες αποφάσεις Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, σκέψεις 123 και 124, Hüls κατά Επιτροπής, σκέψεις 164 και 165, και Montecatini κατά Επιτροπής, σκέψεις 124 και 125). Επομένως, όταν η Επιτροπή έχει αποδείξει επαρκώς κατά νόμον τη συμμετοχή μιας επιχειρήσεως σε διαβούλευση σκοπόν έχουσα τον περιορισμό του ανταγωνισμού, δεν φέρει το βάρος να αποδείξει ότι η διαβούλευση αυτή εκδηλώθηκε μέσω συμπεριφοράς στην αγορά ή ότι είχε αποτελέσματα περιοριστικά του ανταγωνισμού. Αντιθέτως, εναπόκειται στην οικεία επιχείρηση να αποδείξει ότι η διαβούλευση ουδόλως επηρέασε τη δική της συμπεριφορά στην αγορά (προπαρατεθείσες αποφάσεις Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, σκέψη 126, και Hüls κατά Επιτροπή, σκέψη 167).

153 Οι αρχές αυτές έχουν επίσης εφαρμογή στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Πράγματι, μέτρο που το άρθρο αυτό αναφέρεται σε συμπράξεις που «τείνουν» να νοθεύσουν την κανονική λειτουργία του ανταγωνισμού, πρέπει να θεωρηθεί ότι η έκφραση αυτή περικλείει τη διατύπωση «έχουν ως αντικείμενο» του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ (προπαρατεθείσα απόφαση της Thyssen Stahl κατά Επιτροπής, σκέψη 277).

154 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν οφείλει να αποδείξει την ύπαρξη αποτελέσματος επιζήμιου για τον ανταγωνισμό προς απόδειξη της παραβάσεως του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, εφόσον απέδειξε την ύπαρξη συμφωνίας, ή εναρμονισμένης πρακτικής, που έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση της Thyssen Stahl κατά Επιτροπής, σκέψη 277).

155 Εν προκειμένω, τα διάφορα επιχειρήματα των προσφευγουσών που περιορίζονται στον ισχυρισμό της υποτιθέμενης ελλείψεως περιοριστικών του ανταγωνισμού αποτελεσμάτων, πρέπει να απορριφθούν, καθόσον στηρίζονται σε πεπλανημένη αντίληψη των προϋποθέσεων αποδείξεως που θέτει το άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Πράγματι, οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν το βάσιμο των διαπιστώσεων στις οποίες προέβη η Επιτροπή, στις αιτιολογικές σκέψεις 47 και 48 της αποφάσεως, με τις οποίες σκοπείται να καταδειχθεί ότι η εν λόγω σύμπραξη είχε ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού.

156 Όμως, πριν εξετάσει, ως εκ περισσού, τα περιοριστικά του ανταγωνισμού αποτελέσματα της συμπράξεως, η Επιτροπή θεώρησε, ορθώς, ότι επρόκειτο για σύμπραξη που εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, εφόσον είχε ως αντικείμενο τον καθορισμό ενός στοιχείου της τελικής τιμής των πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα με τη χρησιμοποίηση, από την ίδια ημερομηνία και από τους οικείους παραγωγούς, των ίδιων τιμών αναφοράς για τα στοιχεία κράματος στη μέθοδο υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος.

157 Πράγματι, όπως επιβεβαιώνεται από τη νομολογία που αφορά την εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 1, στοιχείο α', της Συνθήκης ΕΚ, η απαγόρευση των συμπράξεων που συνίστανται, άμεσα ή έμμεσα, στον καθορισμό των τιμών αφορά επίσης τις συμπράξεις που αφορούν τον καθορισμό μέρους της τελικής τιμής (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση του Πρωτοδικείου της 21ης Φεβρουαρίου 1995, Τ-29/92, SPO κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-289, σκέψη 146). Από αυτό έπεται, ιδίως, ότι το επιχείρημα της AST ότι το μεγαλύτερο μέρος της τελικής τιμής του ανοξείδωτου χάλυβα δεν αποτέλεσε το αντικείμενο συμφωνίας στερείται λυσιτέλειας.

158 Εν προκειμένω, η Επιτροπή διαπίστωσε, επιπλέον, στην αιτιολογική σκέψη 48 της αποφάσεως, ότι η σύμπραξη θα μπορούσε να περιορίσει τον ανταγωνισμό σε σημαντικό βαθμό, καθόσον, αφενός, οι οικείες επιχειρήσεις αντιπροσωπεύουν πλέον του 90 % των πωλήσεων πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα και, αφετέρου, η προσαύξηση την οποία επέφερε η προσαύξηση της τιμής του κράματος μπορούσε να αντιπροσωπεύει μέχρι το 25 % της τελικής τιμής των προϊόντων αυτών.

159 Πρέπει να τονιστεί ότι οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν το βάσιμο αυτής της εκτιμήσεως. Συναφώς, το επιχείρημα της KTS συνίσταται απλώς στον ισχυρισμό ότι το μέρος της τελικής τιμής που απορρέει από την προσαύξηση της τιμής του κράματος ήταν κατώτερο του 25 %, οσάκις οι πελάτες της προέβαιναν σε αγορές μάλλον με σταθερή παρά με μεταβλητή τιμή. Όμως, εκτός του ότι ένα τέτοιο επιχείρημα δεν θέτει υπό αμφισβήτηση το γεγονός ότι η επιβάρυνση της τιμής που προέκυψε από την προσαύξηση της τιμής του κράματος, υπολογιζόμενη βάσει των τιμών αναφοράς που αποφασίστηκαν κατά τη σύσκεψη της Μαδρίτης, ήταν, καταρχήν, δυνατό να αντιστοιχεί σε σημαντικό μέρος της τελικής τιμής των προϊόντων, η KTS δεν αμφισβητεί το υποστατό της επιπτώσεως της κατ' αυτόν τον τρόπο υπολογισθείσας προσαυξήσεως της τιμής του κράματος επί της τελικής τιμής των προϊόντων της, οσάκις οι πελάτες της δεν πραγματοποιούσαν τις αγορές τους με σταθερή τιμή.

160 Εν πάση περιπτώσει, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι η απόφαση πάσχει πλάνη εκτιμήσεως, καθόσον αφορά τα πραγματικά αποτελέσματα της συμπράξεως επί της αγοράς.

161 Ειδικότερα, δεν μπορεί να προβληθεί επωφελώς ότι η Επιτροπή διόγκωσε ή, αντιθέτως, αγνόησε τα αποτελέσματα της συμπράξεως επί της τελικής τιμής των προϊόντων. Συναφώς, θεώρησε, πράγματι, στην αιτιολογική σκέψη 49 της αποφάσεως, συμπεριλαμβανομένης της γερμανικής αποδόσεως, ότι ο οιονεί διπλασιασμός των τιμών του ανοξείδωτου χάλυβα μεταξύ Ιανουαρίου 1994 και Μαρτίου 1995 δεν μπορούσε να αποδοθεί αποκλειστικά στη μεταβολή των τιμών αναφοράς της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, αλλ' ότι η μεταβολή αυτή συνέβαλε σημαντικά σ' αυτόν. Επομένως, το επιχείρημα που αντλείται από το ότι από το γερμανικό κείμενο της αποφάσεως δεν προκύπτει η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της συμπράξεως και της αυξήσεως των τιμών πρέπει να απορριφθεί, χωρίς να χρειάζεται να γίνουν δεκτά τα αιτήματα των προσφευγουσών για πραγματογνωμοσύνη ή για την προσκόμιση εγγράφων.

162 Ομοίως, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα που αντλείται από το ότι η μεταβολή των τιμών αναφοράς που συμφωνήθηκαν στη Μαδρίτη έπαυσε να παράγει τα αποτελέσματά της, όταν η εξέλιξη των τιμών των στοιχείων του κράματος τις επανέφερε στο επίπεδο των πριν από τη μεταβολή τους τιμών. Πράγματι, όπως τόνισε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 70 της αποφάσεως, το γεγονός ότι η τιμή ενός στοιχείου του κράματος επανήλθε στις παλαιές τιμές αναφοράς δεν ασκεί επιρροή, εφόσον το ύψος της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος ήταν κατ' ανάγκη μεγαλύτερο από αυτό που θα ήταν αν δεν είχε υπάρξει τροποποίηση των τιμών αναφοράς.

163 Το επιχείρημα της AST ότι εφάρμοσε τις νέες τιμές αναφοράς με καθυστέρηση δύο μηνών δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν αμφισβητείται ότι η AST πληροφόρησε επισήμως την Επιτροπή ότι θα εφάρμοζε το νέο ύψος της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος από την 1η Φεβρουαρίου 1994. Επιπλέον, ακόμη και αν αυτό αποδεικνυόταν, ένα τέτοιο επιχείρημα θα αποδείκνυε απλώς ότι η εναρμόνιση, στην οποία δεν αμφισβητεί ότι συμμετείχε, επηρέασε πράγματι τη δική της συμπεριφορά στην αγορά (βλ. ανωτέρω σκέψη 151).

164 Τέλος, δεδομένου ότι στην απόφαση εκτίθεται, σαφώς, η συλλογιστική που ακολούθησε η Επιτροπή, το επιχείρημα που αντλείται από το ανεπαρκές της αιτιολογίας πρέπει να απορριφθεί.

165 Από το σύνολο αυτών των στοιχείων προκύπτει ότι οι παρόντες λόγοι ακυρώσεως πρέπει να απορριφθούν.

Δ — *Επί της διάρκειας της παραβάσεως*

Επιχειρήματα των διαδίκων

166 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή δεν εκτίμησε ορθώς τη διάρκεια της παραβάσεως και δεν αιτιολόγησε την απόφαση, θεωρώντας ότι η εναρμόνιση άρχισε με τη σύσκεψη της Μαδρίτης τον Δεκέμβριο του 1993 και συνεχίστηκε μέχρι την ημέρα εκδόσεως της αποφάσεως. Συγκεκριμένα, κατά τις προσφεύγουσες, η τροποποίηση των τιμών αναφοράς της μεθόδου προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, που αποφασίστηκε κατά τη σύσκεψη της Μαδρίτης, ήταν απλώς περιστασιακού και όχι συνεχούς χαρακτήρα.

167 Συναφώς, εκθέτουν ότι ούτε κατά τη διάρκεια της συσκέψεως αυτής ούτε σε κανένα άλλο μεταγενέστερο χρονικό σημείο έγινε συζήτηση για τη διατήρηση αυτών των τιμών. Όμως, είναι εσφαλμένο να θεωρηθεί ότι μια εναρμονισμένη πρακτική διαρκεί καθόσον χρονικό διάστημα δεν έχει ρητώς τερματιστεί. Εν προκειμένω, άπαξ πραγματοποιήθηκε η άνοδος των τιμών, οι επιχειρήσεις ήταν ελεύθερες να αποφασίσουν για το επίπεδο των τιμών τους λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της αγοράς, καθόσον αυτές ήταν οι ίδιες για όλες τις επιχειρήσεις.

168 Η KTS υποστηρίζει, ειδικότερα, ότι, μολονότι παραδέχτηκε ότι η ενιαία τροποποίηση, κατά τη σύσκεψη της Μαδρίτης, των τιμών αναφοράς που περιέχονταν στη μέθοδο προσαυξήσεως της τιμής του κράματος που μπορούσε να θεωρηθεί ως εναρμονισμένη πρακτική, κατά την έννοια του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, η εναρμόνιση αυτή ήταν πάντως απλώς περιστασιακή, εφόσον, στη συνέχεια, τροποποίησε επί ατομικής και τακτικής βάσεως τα ποσά των προσαυξήσεων της τιμής του κράματος και των τελικών τιμών. Επιπλέον, όσον αφορά την εκτίμηση της διάρκειας της παραβάσεως, το αποφασιστικό στοιχείο δεν είναι ο καθορισμός της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος ως στοιχείου της τελικής τιμής, αλλ' η ίδια η τελική τιμή, όπως ισχύει στην αγορά. Επομένως, η παράβαση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως διαρκής.

169 Η KTS προσθέτει ότι η Επιτροπή δεν δικαιούνταν να στηριχθεί στις επαφές που είχε η ίδια με άλλους παραγωγούς μετά τη σύσκεψη της Μαδρίτης. Συγκεκριμένα, στην αιτιολογική σκέψη 33 της γερμανικής αποδόσεως της αποφάσεως υπάρχει, ως προς το σημείο αυτό, ένα μεταφραστικό λάθος από το οποίο δημιουργείται η πεποίθηση ότι αυτός που έστειλε την επίμαχη τηλεομοιοτυπία ανέμενε ακόμη πληροφοριακά στοιχεία εκ μέρους της Krupp όσον αφορά τις προσαυξήσεις της τιμής του κράματος που αυτή επρόκειτο να εφαρμόσει («noch keine Informationen»), ενώ εξέθετε απλώς ότι δεν είχε πληροφορίες («we have no current information»).

170 Η AST, εξάλλου, προβάλλει ότι το γεγονός ότι οι τιμές αναφοράς της μεθόδου προσαυξήσεως της τιμής του κράματος δεν τροποποιήθηκαν από της συσκέψεως της Μαδρίτης δεν οφείλεται σε οποιαδήποτε συμφωνία για τη συνέχιση της παραβάσεως, αλλά στο σύστημα της Συνθήκης ΕΚΑΧ για τη διαφάνεια των τιμών και στις παράλληλες συμπεριφορές των οικείων επιχειρήσεων.

171 Η νομολογία, εξάλλου, που παραθέτει η Επιτροπή στερείται λυσιτέλειας, εφόσον αναφέρεται σε καταστάσεις στις οποίες οι κολασθείσες συμφωνίες εξακολουθούσαν να παράγουν αποτελέσματα μετά την παύση τους.

172 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι, μετά τη σύσκεψη της Μαδρίτης, οι τιμές αναφοράς της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος δεν τροποποιήθηκαν από τις προ-

σφεύγουσες. Η μόνη αποδεκτή εξήγηση της διατηρήσεως αυτών των τιμών είναι κατ' ανάγκη ότι οι συμμετέχοντες στη σύμπραξη έμειναν σύμφωνοι να μην τις τροποποιήσουν εκ νέου. Αυτό επιβεβαιώνεται εξάλλου από το γεγονός ότι μόνον η Avesta έθεσε τέλος στην παράβαση πριν από την έκδοση της αποφάσεως, τροποποιώντας ριζικά τη μέθοδο υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, ενώ η KTS και η AST έθεσαν ρητώς τέλος την παράβαση μόλις την 1η Απριλίου 1998, όταν, σύμφωνα με το άρθρο 4 της αποφάσεως, εφάρμοσαν νέα ανώτατα όρια ενεργοποιήσεως για τα στοιχεία κράματος προς τον σκοπό του υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος. Όλες οι άλλες τροποποιήσεις τιμών που αναφέρουν οι προσφεύγουσες στερούνται λυσιτέλειας, εφόσον αφορούν μόνον τις τελικές τιμές των πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα που εφαρμόζουν στους πελάτες τους.

173 Τέλος, η Επιτροπή προβάλλει ότι, εν πάση περιπτώσει, από τη σχετική με το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ νομολογία προκύπτει ότι το άρθρο αυτό έχει εφαρμογή όταν μια παράλληλη συμπεριφορά ορισμένων επιχειρήσεων, που απορρέει αρχικά από συμφωνία, παρατείνεται και μετά τη λήξη της συμφωνίας (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 1976, 51/75, EMI Records, Συλλογή τόμος 1976, σ. 329, σκέψη 30). Όμως, η λύση αυτή έχει, κατ' αναλογία, εφαρμογή στο άρθρο 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

174 Όπως προκύπτει από τη νομολογία, στην Επιτροπή εναπόκειται να αποδείξει όχι μόνον την ύπαρξη της συμπράξεως, αλλά και τη διάρκειά της (βλ. τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουλίου 1994, Τ-43/92, Dunlop Slazenger κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-441, σκέψη 79, και της 15ης Μαρτίου 2000, Τ-25/95, Τ-26/95, Τ-30/95 έως Τ-32/95, Τ-34/95 έως Τ-39/95, Τ-42/95 έως Τ-46/95, Τ-48/95, Τ-50/95 έως Τ-65/95, Τ-68/95 έως Τ-71/95, Τ-87/95, Τ-88/95, Τ-103/95 και Τ-104/95, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-491, σκέψη 2802).

175 Επομένως, πρέπει εν προκειμένω να εξεταστεί αν η Επιτροπή, όταν διαπίστωσε, στην αιτιολογική σκέψη 50 της αποφάσεως, ότι η εναρμόνιση συνεχίστηκε μέχρι την

ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως, προσκόμισε την απόδειξη, το βάρος της οποίας όφειλε να φέρει, και αιτιολόγησε επαρκώς την απόφαση.

176 Πρέπει, εξ αρχής, να υπομνησθεί ότι το αντικείμενο της συμπράξεως συνίστατο στη χρησιμοποίηση, με τη μέθοδο υπολογισμού της προσαυξήσεως του κράματος, πανομοιότυπων τιμών αναφοράς από τους παραγωγούς πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα προς τον σκοπό αυξήσεως της τελικής τους τιμής, της οποίας η προσαύξηση της τιμής του κράματος αντιπροσωπεύει σημαντικό μέρος.

177 Όπως προκύπτει από την απόφαση, μεταξύ άλλων από την αιτιολογική σκέψη 44, η σύμπραξη αυτή άρχισε κατά τη σύσκεψη της Μαδρίτης της 16ης Δεκεμβρίου 1993, ημερομηνίας κατά την οποία αποφασίστηκε από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις η εφαρμογή της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος από 1ης Φεβρουαρίου 1994. Διαπιστώθηκε επίσης ότι, από την τελευταία αυτή ημερομηνία, οι εν λόγω επιχειρήσεις μεταξύ των οποίων η KTN και η AST, εφάρμοσαν πράγματι για τις πωλήσεις τους στην Ευρώπη, με εξαίρεση την Ισπανία και την Πορτογαλία, μια προσαύξηση της τιμής του κράματος η οποία υπολογίστηκε βάσει της μεθόδου που στηρίζεται στις τιμές αναφοράς οι οποίες συμφωνήθηκαν κατά τη σύσκεψη της Μαδρίτης. Τέλος, τονίστηκε, στην αιτιολογική σκέψη 50 της αποφάσεως, ότι μόνον η Avesta ανακοίνωσε, τον Νοέμβριο του 1996, ότι θα χρησιμοποιούσε μια άλλη μέθοδο υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος.

178 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν, ούτε το αμφισβήτησαν κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, ότι οι τιμές αναφοράς της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, όπως συμφωνήθηκαν κατά τη σύσκεψη της Μαδρίτης, δεν τροποποιήθηκαν πριν από την έκδοση της αποφάσεως. Όμως, εφόσον οι εν λόγω επιχειρήσεις εξακολούθησαν να εφαρμόζουν πράγματι τις τιμές αναφοράς που είχαν συμφωνήσει κατά τη διάρκεια της εν λόγω συσκέψεως, το γεγονός ότι δεν ελήφθη τότε καμία απόφαση ως προς τη διάρκεια εφαρμογής της συμπράξεως δεν μπορεί να αποδείξει τον περιστασιακό, και όχι διαρκή, χαρακτήρα αυτής.

179 Συναφώς, το επιχείρημα ότι οι επιχειρήσεις τροποποιούσαν τακτικά τις τιμές που εφάρμοζαν στους πελάτες τους στερείται λυσιτέλειας, εφόσον αφορά την τελική τιμή

των πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα που εφάρμοζαν οι επιχειρήσεις αυτές, της οποίας η προσαύξηση της τιμής του κράματος είναι απλώς μια συνισταμένη. Ομοίως, οι τακτικές τροποποιήσεις της ίδιας της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος δεν μπορούν να καταδείξουν τη λήξη της συμπράξεως, καθόσον οι τροποποιήσεις αυτές ήταν απλώς το αποτέλεσμα υπολογισμών που πραγματοποιούνταν βάσει της μεθόδου που περιλαμβάνει τις ίδιες τιμές αναφοράς από όλους τους παραγωγούς. Το μεταφραστικό λάθος που επικαλείται η KTS, και το οποίο φέρεται να καταδεικνύει την έλλειψη επαφών με τους άλλους παραγωγούς μετά τη σύσκεψη της Μαδρίτης, στερείται επίσης κάθε αποδεικτικής ισχύος, λόγω, εξάλλου, της παραδοχής του ότι η εν λόγω επιχείρηση υπολόγισε την προσαύξηση της τιμής του κράματος σύμφωνα με τις μεθόδους που συμφωνήθηκαν κατά την εν λόγω σύσκεψη.

180 Πρέπει επίσης να απορριφθεί το επιχείρημα της AST ότι η διατήρηση των τιμών αναφοράς που συμφωνήθηκαν κατά τη σύσκεψη της Μαδρίτης ήταν αποτέλεσμα της διαφάνειας των τιμών και της παράλληλης συμπεριφοράς των οικείων επιχειρήσεων. Μολονότι, ασφαλώς, από τη νομολογία προκύπτει ότι η ύπαρξη παράλληλης συμπεριφοράς δεν μπορεί να θεωρηθεί ως απόδειξη εναρμονισμένης πρακτικής παρά μόνον όταν η ύπαρξη εναρμονισμένης πρακτικής αποτελεί τη μόνη βάσιμη εξήγηση για τη συμπεριφορά αυτή (απόφαση του Δικαστηρίου της 31ης Μαρτίου 1993, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 και C-125/85 έως C-129/85, Ahlström Osakeyhtiö κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-1307, σκέψη 71), παραμένει εντούτοις γεγονός ότι, εν προκειμένω, η διατήρηση από τις εν λόγω επιχειρήσεις πανομοιότυπων τιμών αναφοράς στη μέθοδο υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος εξηγείται από μια εναρμόνιση, εφόσον οι τιμές αυτές καθορίστηκαν από κοινού κατά τη διάρκεια συζητήσεων μεταξύ παραγωγών τον Δεκέμβριο του 1993.

181 Τέλος, πρέπει να υπομνησθεί ότι, στην περίπτωση συμπράξεων που έχουν παύσει να ισχύουν, για να έχει εφαρμογή το άρθρο 85 της Συνθήκης ΕΚ και, κατ' αναλογία, το άρθρο 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, αρκεί να εξακολουθούν να παράγουν τα αποτελέσματά τους πέραν από την τυπική τους περάτωση (προπαρατεθείσα απόφαση EMI Records, σκέψη 15, και απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Ιουλίου 1985, 243/83, Binon, Συλλογή 1985, σ. 2015, σκέψη 17· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 24ης Οκτωβρίου 1991, T-2/89, Petrofina κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-1087, σκέψη 212, και της 14ης Μαΐου 1998, T-327/94, SCA Holding κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1373, σκέψη 95). Αυτό ισχύει πολλώ μάλλον καθόσον, όπως εν προκειμένω, τα αποτελέσματα της συμπράξεως διήρκεσαν μέχρι της εκδόσεως της αποφάσεως, χωρίς να έχει τεθεί ρητώς τέλος στη σύμπραξη.

182 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι, καθόσον η KTN και η AST δεν παραιτήθηκαν από την εφαρμογή των τιμών αναφοράς που συμφωνήθηκαν κατά τη σύσκεψη της Μαδρίτης πριν από την έκδοση της αποφάσεως, η Επιτροπή, ορθώς, διαπίστωσε ότι η παράβαση είχε διαρκέσει επί μακρόν μέχρι της ημερομηνίας αυτής.

183 Δεδομένου, εξάλλου, ότι στην απόφαση εκτίθεται, σαφώς, η συλλογιστική που ακολούθησε η Επιτροπή για να καταλήξει στο συμπέρασμα αυτό, το επιχείρημα που αντλείται από την έλλειψη αιτιολογίας ως προς το σημείο αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

184 Κατά συνέπεια, οι παρόντες λόγοι ακυρώσεως πρέπει να απορριφθούν.

Επί των επικουρικών αιτημάτων για την ακύρωση του άρθρου 2 της αποφάσεως ή για τη μείωση του ύψους του προστίμου

I — *Επί των λόγων που αντλούνται από εσφαλμένο υπολογισμό των προστίμων*

A — *Επί της επιβολής χωριστών προστίμων στην KTN και στην AST*

Επιχειρήματα των διαδίκων

185 Οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι δεν έλαβε υπόψη τη σχέση ομίλου που υφίστατο μεταξύ τους για τον υπολογισμό του ύψους του προστίμου, ενώ είχε γνώση αυτής της καταστάσεως.

186 Θεωρούν ότι, καθόσον η Επιτροπή δεν καθόρισε το ύψος του προστίμου σε σχέση με τον κύκλο εργασιών των οικείων επιχειρήσεων, αλλά στηρίχθηκε στο κατ' αποκοπήν ποσό των 4 εκατομμυρίων ECU εφαρμοστέο σε κάθε μία από αυτές, έπρεπε να επιβληθεί ένα μόνον πρόστιμο στην KTN που να καλύπτει συγχρόνως τις δραστηριότητες της AST και τις αναληφθείσες δραστηριότητες της Thyssen Stahl. Εν προκειμένω, η υιοθετηθείσα λύση είναι εσφαλμένη και συνεπάγεται δυσμενή διάκριση, καθόσον καταλήγει, στην πραγματικότητα, στην επιβολή τριών προστίμων σε μια ενιαία οικονομική οντότητα, δηλαδή την KTN. Επομένως, η απόφαση πάσχει πλάνη περί το δίκαιο.

187 Όσον αφορά το επιχείρημα της Επιτροπής ότι η KTN και η AST ενεργούσαν πάντοτε ανεξάρτητα κατά τη διάρκεια της συμπράξεως, η KTS αντιτείνει ότι η περίσταση αυτή δεν επιτρέπει πάντως να τους επιβληθούν χωριστά πρόστιμα του ίδιου ύψους. Η AST, εξάλλου, εκθέτει ότι είναι αναμφισβήτητο ότι η KTN δεν καθόριζε τη συμπεριφορά της, αλλά η Επιτροπή δεν έπρεπε, για τον λόγο αυτό, να τις θεωρήσει ως ισοδύναμες οντότητες για τον υπολογισμό του ύψους του προστίμου.

188 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι επιβλήθηκαν χωριστά πρόστιμα στην KTS και την AST, διότι οι εταιρίες αυτές ήταν ανεξάρτητες η μία από την άλλη όταν άρχισε η σύμπραξη, κατά τη σύσκεψη της Μαδρίτης. Επιπλέον, ακόμη και αφού η KTN απέκτησε το σύνολο των μεριδίων της AST, στις 10 Μαΐου 1996, η AST εξακολούθησε να δρα ανεξάρτητα στην αγορά. Τέλος, το επιχείρημα που αφορά τον έλεγχο της AST από την KTN ουδέποτε προβλήθηκε κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας. Ειδικότερα, η AST ουδέποτε εξέθεσε ότι οι αποφάσεις της καταλογίζονταν στη μητρική εταιρία. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι, καθόσον η συμπεριφορά της θυγατρικής εξακολουθούσε να είναι ανεξάρτητη από αυτήν της μητρικής εταιρίας, ήταν ορθό να επιβληθούν χωριστές κυρώσεις.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

189 Κατά πάγια νομολογία, η αντίθετη προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορά μιας επιχειρήσεως μπορεί να καταλογισθεί στη μητρική της εταιρία όταν αυτή δεν καθορίζει

αυτόνομα τη συμπεριφορά της στην αγορά, αλλ' ουσιαστικά ακολουθεί τις οδηγίες της μητρικής εταιρίας, ενόψει ιδίως των οικονομικών και νομικών δεσμών που τις συνδέουν (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Ιουλίου 1972, 48/69, ICI κατά Επιτροπής, Συλλογή 1972-1973, σ. 99, σκέψεις 132 και 133· της 25ης Οκτωβρίου 1983, 107/82, AEG κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 3151, σκέψη 49, και, εσχάτως, της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-294/98 P, Metsä-Serla κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-10065, σκέψη 27).

190 Εν προκειμένω, πρέπει να υπομνησθεί, όπως ήδη εκτέθηκε (βλ. ανωτέρω τη σκέψη 2), ότι η AST εξαγοράστηκε από κοινού από την Krupp και ένα ιταλικό κονσορτιούμ. Στη συνέχεια, τον Δεκέμβριο του 1995, η Krupp αύξησε τη συμμετοχή της στην AST από 50 σε 75 %, κατόπιν δε εξαγόρασε το σύνολο των μεριδίων της AST, στις 10 Μαΐου 1996. Τα μερίδια αυτά μεταφέρθηκαν στη συνέχεια στην KTN, κατόπιν δε στην KTS.

191 Πάντως, οι προσφεύγουσες δεν υποστηρίζουν, πολλώ δε μάλλον δεν αποδεικνύουν, ότι, ακόμη και αφού κατέστη θυγατρική, η AST συμμετείχε στη σύμπραξη που αποτέλεσε το αντικείμενο της αποφάσεως λόγω των οδηγιών που έδωσε η μητρική της εταιρία, και όχι αυτοτελώς. Πρέπει να τονισθεί, αντιθέτως, ότι δεν αμφισβητούν ότι ενήργησαν ανεξάρτητα καθ' όλη τη διάρκεια της συμπράξεως.

192 Κατά συνέπεια, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί.

B — *Επί της σοβαρότητας της παραβάσεως*

Επιχειρήματα των διαδίκων

193 Πρώτον, η KTS προσάπτει στην Επιτροπή ότι αρνήθηκε να της επιβάλει πρόστιμο συμβολικού μόνον ύψους για τον λόγο ότι επρόκειτο για κατάφωρη παράβαση. Το

κριτήριο αυτό δεν παρέχει καμία ένδειξη για την αναγκαιότητα μιας κυρώσεως, ή ακόμη και για το ύψος του προστίμου, εφόσον κάθε παράβαση η οποία, όπως εν προκειμένω, αναγνωρίζεται από αυτούς που τη διέπραξαν ή καταδεικνύεται από ορισμένα στοιχεία πρέπει να θεωρείται κατάφωρη. Επιπλέον, το κριτήριο αυτό δεν περιέχεται στις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 65, παράγραφος 5, της Συνθήκης ΕΚΑΧ (ΕΕ 1998, C 9, σ. 3) (στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές).

194 Απαντώντας στο επιχείρημα ότι ο κατάφωρος χαρακτήρας της παραβάσεως αφορά τον εκ προθέσεως χαρακτήρα της, η KTS υποστηρίζει ότι το χαρακτηριστικό κάθε παραβάσεως αυτού του είδους είναι ότι διαπράττεται εκ προθέσεως εφόσον οι επιχειρήσεις έχουν επίγνωση αυτής. Συγκεκριμένα, δεν είναι δυνατή η εξ αμελείας διάπραξη των παραβάσεων του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

195 Δεύτερον, η KTS προβάλλει ότι η Επιτροπή έλαβε διττώς υπόψη τη σοβαρότητα της παραβάσεως στο πλαίσιο του υπολογισμού του ύψους του προστίμου. Συγκεκριμένα, ενώ είχε ήδη πραγματοποιηθεί η εξέταση της σοβαρότητας της παραβάσεως στις αιτιολογικές σκέψεις 74 έως 77 της αποφάσεως για να καθοριστεί το βασικό ποσό του προστίμου σε 4 εκατομμύρια ECU, η Επιτροπή στη συνέχεια στηρίχθηκε, εκ νέου, στο κριτήριο αυτό, με την αιτιολογική σκέψη 79 της αποφάσεως, για να δικαιολογήσει την κατά 1,6 εκατομμύρια ECU προσαύξηση του ανωτέρω βασικού ποσού.

196 Η Επιτροπή προβάλλει, πρώτον, ότι συμβολικά πρόστιμα δεν δικαιολογούνται εν προκειμένω, ενόψει της σοβαρότητας και της διάρκειας της παραβάσεως, καθώς και της καθυστερημένης και περιορισμένης συνεργασίας της KTS. Η έμμεση αναφορά στον κατάφωρο χαρακτήρα της παραβάσεως δείχνει απλώς ότι οι επιχειρήσεις δεν μπορούσαν να αγνοούν ότι η παράβαση ήταν αντίθετη προς το δίκαιο του ανταγωνισμού.

197 Δεύτερον, όσον αφορά το ότι ελήφθη διττώς υπόψη η σοβαρότητα της παραβάσεως, η Επιτροπή αντιτείνει ότι, παρά το ολίσθημα γραφίδας στην αιτιολογική σκέψη 79

της αποφάσεως, από τους λόγους που εκτίθενται σαφώς στις αιτιολογικές σκέψεις 78 έως 80 αυτής προκύπτει ότι η βαλλόμενη επαύξηση έγινε λόγω της διάρκειας της παραβάσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

198 Κατά πάγια νομολογία, η σοβαρότητα των παραβάσεων πρέπει να αποδεικνύεται βάσει μεγάλου αριθμού στοιχείων όπως είναι, ιδίως, τα ιδιαίτερα περιστατικά της υποθέσεως, το πλαίσιό της και ο αποτρεπτικός χαρακτήρας των προστίμων, και τούτο χωρίς να υφίσταται δεσμευτικός ή εξαντλητικός κατάλογος κριτηρίων που πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνονται υπόψη (διάταξη του Πρωτοδικείου της 25ης Μαρτίου 1996, C-137/95 P, SPO κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-1611, σκέψη 54· απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Ιουλίου 1997, C-219/95 P, Ferriere Nord κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-4411, σκέψη 33).

199 Συναφώς, τα στοιχεία που αφορούν τη σχετική με την πρόθεση πτυχή και συνεπώς τον σκοπό μιας συμπεριφοράς μπορεί πράγματι να έχουν μεγαλύτερη σημασία από εκείνα που αφορούν τα αποτελέσματά της (βλ. τις προτάσεις του δικαστή Bo Vesterdorf που άσκησε καθήκοντα γενικού εισαγγελέα για την έκδοση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 24ης Οκτωβρίου 1991, T-1/89, Rhône-Poulenc κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-867, II-869, συγκεκριμένα II-1022· κοινές προτάσεις για την έκδοση των αποφάσεων που αποκαλούνται «πολυπροπυλένιο» της 24ης Οκτωβρίου 1991, T-2/89, T-3/89, αντιστοίχως, Συλλογή 1991, σ. II-1087, Συλλογή 1991, σ. II-1177, της 17ης Δεκεμβρίου 1991, T-4/89, T-6/89 έως T-8/89, αντιστοίχως, Συλλογή 1991, σ. II-1523, Συλλογή 1991, σ. II-1623, Συλλογή 1991, σ. II-1711, Συλλογή 1991, σ. II-1833, και της 10ης Μαρτίου 1992, T-9/89 έως T-15/89, αντιστοίχως, Συλλογή 1992, σ. II-499, Συλλογή 1992, σ. II-629, Συλλογή 1992, σ. II-757, Συλλογή 1992, σ. II-907, Συλλογή 1992, σ. II-1021, Συλλογή 1992, σ. II-1155, Συλλογή 1992, σ. II-1275), ιδίως όταν αφορούν σοβαρές καθεαυτές παραβάσεις, όπως είναι ο καθορισμός των τιμών (προπαρατεθείσα απόφαση Thyssen Stahl κατά Επιτροπής, σκέψη 636, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Μαρτίου 1999, T-157/94, Ensidesa κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-707, σκέψη 508).

200 Ειδικότερα, παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού μπορεί να θεωρηθεί ότι διαπράχθηκε εκ προθέσεως όταν η επιχείρηση δεν μπορούσε να αγνοεί ότι η συμπεριφορά της είχε ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού. Επομένως,

δεν είναι αναγκαίο η επιχείρηση να έχει επίγνωση ότι παραβαίνει τους κανόνες αυτούς (απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Απριλίου 1995, Τ-143/89, Ferriere Nord κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-917, σκέψη 41).

201 Κατά το σημείο 3, τέταρτη και πέμπτη περίπτωση, των κατευθυντηρίων γραμμών, η ύπαρξη δικαιολογημένης αμφιβολίας της επιχειρήσεως σχετικά με τον παράνομο χαρακτήρα της περιοριστικής πρακτικής ή το γεγονός ότι πρόκειται για παράβαση διαπραχθείσα από αμέλεια και όχι εκ προθέσεως μπορούν να συνιστούν ελαφρυντικές περιστάσεις που δικαιολογούν ελάττωση του βασικού ποσού του προστίμου που υπολογίζει η Επιτροπή.

202 Εν προκειμένω, η Επιτροπή θεώρησε, στην αιτιολογική σκέψη 75 της αποφάσεως, ότι η παράβαση ήταν κατάφωρη αφού υπενθύμισε, στην αιτιολογική σκέψη 74, ότι πρόκειται για σύμπραξη που έχει ως στόχο την ομοιόμορφη αύξηση ενός στοιχείου της τιμής και, επομένως, για σοβαρή παράβαση του κοινοτικού δικαίου που εμπλέκει το σύνολο σχεδόν των παραγωγών πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα. Καθόσον η Επιτροπή θεωρούσε ότι διαπιστώνεται έτσι ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις είχαν διαπράξει σοβαρή παράβαση εκ προθέσεως, χωρίς να έχει αμφιβολίες για τη φύση της παραβατικής συμπεριφοράς τους, η άρνησή της να επιβάλλει ένα απλώς συμβολικό πρόστιμο δεν μπορεί να θεωρηθεί νομικώς πεπλανημένη.

203 Κατά συνέπεια, το επιχείρημα της KTS πρέπει να απορριφθεί.

204 Ως προς το επιχείρημα που αντλείται ότι ελήφθη διττώς υπόψη η σοβαρότητα της παραβάσεως, αρκεί η διαπίστωση ότι η χρησιμοποίηση του όρου «σοβαρότητα» αντί της «διάρκειας», στην αιτιολογική σκέψη 79 της αποφάσεως που περιέχεται στο μέρος που επιγράφεται «διάρκεια της παράβασης», δεν μπορεί να θεωρηθεί παρά ως απλό ολίσθημα γραφίδας και δεν έχει ως συνέπεια την επαύξηση του προστίμου.

205 Κατά συνέπεια, ο λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Γ — *Επί της διάρκειας της παραβάσεως*

Επιχειρήματα των διαδίκων

206 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, καθόσον η παράβαση ήταν βραχείας διάρκειας, η Επιτροπή έπρεπε να προβεί σε περιορισμό, και όχι σε αύξηση, του ύψους του προστίμου. Μείωση του προστίμου δικαιολογείται πολλώ μάλλον καθόσον μόλις κατά την έκδοση της αποφάσεως η Επιτροπή έκρινε, για πρώτη φορά, ότι επρόκειτο για παράβαση μακράς διάρκειας. Συγκεκριμένα, σε κανένα χρονικό σημείο της διοικητικής διαδικασίας η Επιτροπή δεν τους διευκρίνισε ότι στη διάρκεια της παραβάσεως λαμβάνεται υπόψη η διάρκεια της διαδικασίας, πράγμα που, κατά την AST, συνιστά παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

207 Η AST προσθέτει ότι, λόγω του γεγονότος ότι αγνοήθηκε ο περιστασιακός χαρακτήρας της παραβάσεως, η Επιτροπή δεν έλαβε δεόντως υπόψη την κρίσιμη κατάσταση του τομέα βάσει των ελαφρυντικών περιστάσεων. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι η παράβαση ήταν, στην πραγματικότητα, περιορισμένης μόνον διάρκειας, που περιορίζεται στο χρονικό σημείο της συσκέψεως της Μαδρίτης, η κρίσιμη οικονομική κατάσταση του τομέα είχε οπωσδήποτε πολύ σοβαρότερη επίπτωση από αυτήν που προβάλλει η Επιτροπή.

208 Επιπλέον, η AST υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, στην απόφαση, δεν λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι δεν εφάρμοσε την τροποποίηση των τιμών αναφοράς της μεθόδου προσαυξήσεως της τιμής του κράματος παρά τον Απρίλιο του 1994, ήτοι με καθυστέρηση δύο μηνών, γεγονός που έπρεπε επίσης να δικαιολογήσει μείωση του ποσού του προστίμου.

209 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι η παράβαση που διέπραξαν οι προσφεύγουσες διήρκησε τέσσερα έτη και ότι, επομένως, επρόκειτο για παράβαση μέσης διάρκειας που μπορούσε να έχει ως συνέπεια επαύξηση μέχρι του 50 % των ποσών που καθορίστηκαν βάσει αποκλειστικά της σοβαρότητας της παραβάσεως, εξ αυτού δε η επαύξηση κατά 10 % (400 000 ECU) που πραγματοποιήθηκε εν προκειμένω για κάθε έτος της παραβάσεως. Σε αντίθεση προς την προβαλλόμενη άποψη, η Επιτροπή ουδέποτε άφησε να εννοηθεί ότι η παράβαση ήταν βραχείας διάρκειας, μάλιστα δε υπογράμμισε, με την ανακοίνωση των αιτιάσεων που απηύθυνε στις προσφεύγουσες, ότι η παράβαση αυτή εξακολουθούσε να υφίσταται.

210 Το επιχείρημα, εξάλλου, της AST αναφορικά με την οικονομική κατάσταση του τομέα στηρίζεται στο εσφαλμένο υποθετικό δεδομένο ότι η παράβαση ήταν βραχείας διάρκειας. Όμως, η οικονομική κατάσταση του τομέα κατέστη κρίσιμη μόλις με την έναρξη της εναρμονίσεως και, στη συνέχεια, βελτιώθηκε.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

211 Για τον καθορισμό των ποσών των προστίμων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η διάρκεια των παραβάσεων καθώς και όλων των στοιχείων που μπορούν να επεισέλθουν στην εκτίμηση της σοβαρότητάς τους (βλ., μεταξύ άλλων, την προπαρατεθείσα απόφαση Musique Diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 129).

212 Όσον αφορά τον παράγοντα που αφορά τη διάρκεια της παραβάσεως, οι κατευθυντήριες γραμμές κάνουν μια διάκριση μεταξύ των παραβάσεων βραχείας διάρκειας (κατά κανόνα ταχύτερης του ενός έτους), για τις οποίες το ποσό που προκρίνεται βάσει της σοβαρότητας δεν πρέπει επαυξάνεται, των παραβάσεων μέσης διάρκειας (κατά κανόνα από 1 έως 5 έτη), για τις οποίες το ποσό αυτό μπορεί να επαυξάνεται μέχρι 50 %, και των παραβάσεων μεγάλης διάρκειας (κατά κανόνα μεγαλύτερης των 5 ετών), για τις οποίες το ποσό αυτό μπορεί να επαυξάνεται για κάθε έτος κατά 10 % (σημείο 1 Β, πρώτη έως τρίτη περίπτωση).

213 Εν προκειμένω, η Επιτροπή δέχεται, με την απόφαση, εις βάρος των προσφευγουσών, την ύπαρξη παραβάσεως διάρκειας τεσσάρων ετών και προβαίνει σε κατά 40 % επαύξηση του ποσού που προκρίθηκε βάσει της σοβαρότητας της παραβάσεως, κατά την αναλογία 10 % για κάθε έτος που πέρασε.

214 Όπως ήδη παρατηρήθηκε (βλ. ανωτέρω σκέψεις 174 έως 184), η Επιτροπή υπολόγισε ορθώς τη διάρκεια της παραβάσεως που προσάπτεται στις προσφεύγουσες.

215 Συναφώς, δεν μπορεί να της προσαφθεί ότι θεώρησε την παράβαση ως συνεχή, χωρίς να ειδοποιήσει σχετικώς τις προσφεύγουσες κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας. Πράγματι, στο σημείο 50 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων που τους απηύθυνε στις 24 Απριλίου 1997, η Επιτροπή εξέθεσε σαφώς ότι «η εναρμόνιση ξεκίνησε με τη σύσκεψη της Μαδρίτης τον Δεκέμβριο του 1993 και συνεχίστηκε έκτοτε». Δεδομένου ότι η Επιτροπή, στη συνέχεια, διαπίστωσε ότι η παράβαση διήρκησε καθ' όλη τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, η διάρκεια της διαδικασίας αυτής έπρεπε επομένως να περιληφθεί οπωσδήποτε στη διάρκεια της παραβάσεως.

216 Ομοίως, το επιχείρημα της AST ότι έθεσε σε εφαρμογή την τροποποίηση των μεγεθών της μεθόδου προσαυξήσεως της τιμής του κράματος μόλις τον Απρίλιο του 1994 δεν μπορεί να θέσει εκ νέου εν αμφιβόλω τη διάρκεια που ελήφθη υπόψη με τον υπολογισμό του ύψους του προστίμου. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι αφετηρία της διαπραχθείσας παραβάσεως ήταν η ημερομηνία της εναρμονίσεως μεταξύ των παραγωγών, κατά τη σύσκεψη της Μαδρίτης στις 16 Δεκεμβρίου 1993, και όχι η ημερομηνία κατά την οποία οι αποφάσεις τους άρχισαν πράγματι να εφαρμόζονται στην αγορά. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή έκρινε, ορθώς, ότι η διάρκεια της παραβάσεως ήταν τεσσάρων ετών μέχρι της εκδόσεως της αποφάσεως.

217 Ως προς το επιχείρημα που η AST αντλεί από το γεγονός ότι ελήφθη ανεπαρκώς υπόψη η οικονομική κατάσταση του τομέα βάσει των ελαφρυντικών περιστάσεων, επιβάλλεται η διαπίστωση, αφενός, ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι η κατάσταση αυτή κατέστη κρίσιμη μόλις στα τέλη του 1993, οπότε άρχισε η εναρμόνιση μεταξύ των παραγωγών, ενώ η παράβαση έπαψε μόλις τέσσερα έτη αργότερα,

και, αφετέρου, ότι αυτή η κατάσταση ελήφθη υπόψη από την Επιτροπή βάσει ελαφρυντικής περιστάσεως (αιτιολογικές σκέψεις 83 και 84 της αποφάσεως). Κατά συνέπεια, η Επιτροπή έλαβε επαρκώς υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση του τομέα κρίνοντας ότι η κατάσταση αυτή σημειώθηκε μόλις κατά την έναρξη ακριβώς της παραβάσεως.

218 Κατά συνέπεια, ο λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Δ — *Επί της συνεργασίας κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας*

1. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

219 Στην αιτιολογική σκέψη 96 της αποφάσεως, η Επιτροπή έκρινε ότι όλες οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις μπορούν, σε διαφορετικό βαθμό, να υπαχθούν σε ευεργετικές διατάξεις του σημείου Δ, που επιγράφεται «Αξιόλογη μείωση του ύψους του προστίμου», της ανακοινώσεως της Επιτροπής, σχετικά με τη μη επιβολή ή τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ 1996, C 207, σ. 4, στο εξής: ανακοίνωση για τη συνεργασία).

220 Συναφώς, η απόφαση διαπιστώνει, εξ αρχής, ότι μόνον η Usinor και η Avesta παραδέχθηκαν την ύπαρξη της παραβάσεως. Εξάλλου, η Avesta διαβίβασε στην Επιτροπή, στις 31 Οκτωβρίου 1996, έγγραφα που αποδεικνύουν την ύπαρξη επαφών μεταξύ των εμπλεκομένων επιχειρήσεων και είναι η μόνη επιχείρηση η οποία έθεσε τέλος στην παράβαση πριν από την έκδοση της αποφάσεως. Η Usinor, εξάλλου, είναι η πρώτη η οποία ενημέρωσε την Επιτροπή για την ύπαρξη της συσκέψεως της Μαδρίτης (αιτιολογική σκέψη 97 της αποφάσεως). Αντιθέτως, όσον αφορά τις άλλες επιχειρήσεις και, ιδίως, την KTN και την AST, στην απόφαση εκτίθεται ότι οι δηλώσεις και οι απαντήσεις τους στην ανακοίνωση των αιτιάσεων δεν προσέθεσαν κανένα νέο στοιχείο και αμφισβητούν την ύπαρξη της εναρμονίσεως (αιτιολογική σκέψη 98 της αποφάσεως).

221 Η Επιτροπή, στην απόφαση, συνάγει συναφώς ότι η συνεργασία ήταν επομένως σημαντική, αλλά, εντούτοις, υπερβολικά καθυστερημένη. Όσον αφορά τη συνεργασία των υπόλοιπων επιχειρήσεων, ιδίως της KTN και της AST, η συνεργασία τους θεωρήθηκε πιο περιορισμένη από αυτήν των δύο πρώτων επιχειρήσεων, διότι δεν προσκομίστηκε καμία έγγραφη απόδειξη ούτε κανένα πραγματικό στοιχείο που δεν γνώριζε ήδη η Επιτροπή, οι επιχειρήσεις δε αυτές δεν παραδέχτηκαν την παράβαση (αιτιολογική σκέψη 100 της αποφάσεως).

222 Στην αιτιολογική σκέψη 101 της αποφάσεως, η Επιτροπή έδειξε ότι τα στοιχεία αυτά δικαιολογούν μείωση του ποσού του προστίμου κατά 10 % για όλες τις επιχειρήσεις, με εξαίρεση την Avesta και την Usinor, στις οποίες εφαρμόστηκε μείωση κατά 40 %.

223 Οι προσφεύγουσες προσάπτουν στην Επιτροπή ότι τους χορήγησε μείωση μόνον κατά 10 % του ποσού των προστίμων τους, θεωρώντας, κακώς, ότι με τις δηλώσεις και τις απαντήσεις τους στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, πρώτον, δεν παρασχέθηκε κανένα νέο στοιχείο και, δεύτερον, περιείχαν αμφισβήτηση της υπάρξεως παραβάσεως.

2. Επί της ελλείψεως νέου στοιχείου παρασχεθέντος κατά τη διοικητική διαδικασία

Επιχειρήματα των διαδίκων

224 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή αγνόησε το σημείο Δ της ανακοινώσεως για τη συνεργασία, καθώς και την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, θεωρώντας ότι με τις δηλώσεις τους δεν παρασχέθηκε κανένα νέο στοιχείο καθόσον δεν προσκόμισαν καμία έγγραφη απόδειξη ούτε κανένα πραγματικό στοιχείο που δεν γνώριζε ήδη η Επιτροπή.

225 Κατά την άποψη των προσφευγουσών, όταν διάφορες επιχειρήσεις απαντούν, παράλληλα ή διαδοχικά, σε ερωτήσεις της Επιτροπής αποκαλύπτοντάς της περιστατικά που επιβεβαιώνουν τις υποψίες της, η σειρά με την οποία παρέχονται οι ζητούμενες πληροφορίες δεν μπορεί να διαφοροποιεί τις επιχειρήσεις για τους σκοπούς της μειώσεως του ποσού του προστίμου. Συγκεκριμένα, το στοιχείο Δ της ανακοινώσεως για τη συνεργασία λαμβάνει απλώς υπόψη το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις έδωσαν πληροφορίες συμβάλλοντας στην απόδειξη της υπάρξεως της παραβάσεως, όχι δε της σειράς με την οποία της διαβιβάστηκαν οι πληροφορίες αυτές. Εξάλλου, ακόμη και στην περίπτωση ταυτόχρονης διαβιβάσεως των ίδιων πληροφοριών, η συνεργασία των επιχειρήσεων για τις οποίες πρόκειται παρουσιάζει αναμφισβήτητα συμφέρον για την Επιτροπή, διότι προσδίδεται μεγαλύτερη αποδεικτική ισχύς στους ισχυρισμούς της. Διαφορετικά, η Επιτροπή δεν θα θεωρούσε χρήσιμο να θέσει τις ίδιες ερωτήσεις στις διάφορες οικείες επιχειρήσεις.

226 Όμως, εν προκειμένω, η KTN και η AST, με τις δηλώσεις τους που απηύθυναν στην Επιτροπή, αντιστοίχως, στις 17 Δεκεμβρίου 1996 και 10 Ιανουαρίου 1997, απαντώντας στα ερωτηματολόγια που τους είχαν αποσταλεί, παραδέχτηκαν τα περιστατικά, ιδίως δε την υπάρξη της συσκέψεως της Μαδρίτης, όπως ακριβώς και η Usinor. Το γεγονός ότι η τελευταία αυτή επιχείρηση αποκάλυψε πρώτη τα ίδια περιστατικά δεν είναι καθοριστικό, εφόσον η Επιτροπή επέλεξε απλώς να την ερωτήσει πρώτη στο πλαίσιο μιας έρευνας. Μόνον αν η εν λόγω επιχείρηση όφειλε να παράσχει τις πληροφορίες αυτές αυτοβούλως θα μπορούσε να δικαιολογηθεί προνομιακή μεταχείριση.

227 Η KTS προσθέτει ότι, όταν η KTN παραδέχτηκε τα περιστατικά, αγνοούσε μέχρι ποιου σημείου είχε γνώση η Επιτροπή, εφόσον αυτή δεν ανακοινώνει τις απαντήσεις που παρέχουν οι άλλες επιχειρήσεις. Η AST προβάλλει, επίσης, ότι, καθόσον όλα τα κρίσιμα έγγραφα ήταν τα ίδια, η Επιτροπή δεν μπορούσε να απαιτήσει να της προσκομιστούν καινούρια.

228 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι, προκειμένου να προβεί στον περιορισμό ενός προστίμου, τίποτε δεν την εμποδίζει να αποδώσει μεγαλύτερη σημασία στην ανακοίνωση νέων

στοιχείων παρά στην απλή επιβεβαίωση αυτού που ήδη γνωρίζει. Συναφώς, κατά το σημείο Δ, πρώτη παύλα, του σχεδίου ανακοινώσεως για τη συνεργασία (ΕΕ 1995, C 341, σ. 13), η Επιτροπή μπορεί να προβεί σε περιορισμό του ύψους του προστίμου, όταν, ιδίως, «η επιχείρηση είναι η πρώτη που πρέπει να προσφέρει τη συνεργασία της».

229 Συγκεκριμένα, μια επιχείρηση που πρώτη συνεργάζεται με την Επιτροπή, ανακοινώνοντάς της άγνωστα περιστατικά, συμβάλλει περισσότερο στη διαπίστωση της παραβάσεως από την επιχείρηση η οποία απλώς επιβεβαιώνει εκ των υστέρων αυτό που είναι γνωστό. Δεδομένου ότι πρόκειται για συμβολή στην έρευνα, οι προσφεύγουσες δεν έχουν κανένα δικαίωμα στο να καθιερώσει η Επιτροπή μια «ισότητα ευκαιριών» ερωτώντας ταυτόχρονα όλες τις οικείες επιχειρήσεις και στη συνέχεια να κάνει διάκριση ανάλογα με το αν μια επιχείρηση κατόρθωσε ή όχι να παρουσιάσει συμπληρωματικά έγγραφα. Επιπλέον, ουδόλως προβλέπεται ότι η εκτίμηση της εκ μέρους των επιχειρήσεων συνεργασίας πρέπει να εξαρτάται από το αν οι επιχειρήσεις αυτές αγνοούσαν, ή όχι, μέχρι ποιου σημείου είχε γνώση η Επιτροπή.

230 Εν προκειμένω, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η KTN προέβη σε λεπτομερή περιγραφή των περιστατικών μόλις με ένα έγγραφο της 17ης Δεκεμβρίου 1996, όταν οι επιθεωρήσεις στις διάφορες επιχειρήσεις είχαν ήδη ολοκληρωθεί. Επιπλέον, καμία έγγραφη απόδειξη δεν συνόδευε αυτό το έγγραφο, τα δε στοιχεία που περιείχε ήταν ήδη γνωστά στην Επιτροπή. Η AST μόλις στις 10 Ιανουαρίου 1997 παρέσχε λεπτομέρειες για τη συμμετοχή της στη σύσκεψη της Μαδρίτης.

231 Αντιθέτως, η Usinor ήταν η πρώτη που την πληροφόρησε για τη σύσκεψη της Μαδρίτης, αυτό δε στις 10 Δεκεμβρίου 1996. Το επιχείρημα της KTN ότι αυτή πρώτη θα την πληροφορούσε για τη σύσκεψη της Μαδρίτης, αν η Επιτροπή την είχε ερωτήσει πρώτη αντί την Usinor, στερείται λυσιτέλειας, διότι ανάγεται στη σφαίρα των υποθέσεων και δεν στηρίζεται σε κανένα περιστατικό.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

232 Πρέπει να υπομνησθεί, εκ προοιμίου, ότι η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της για τη συνεργασία, καθόρισε τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται με αυτήν στο πλαίσιο της έρευνας που διεξάγει για μια σύμπραξη θα μπορούν να τύχουν είτε απαλλαγής από τα πρόστιμα που θα έπρεπε κανονικά να τους επιβληθούν είτε μειώσεως του ποσού τους (βλ. το σημείο Α, παράγραφος 3, της ανακοινώσεως για τη συνεργασία).

233 Όσον αφορά την εφαρμογή της ανακοινώσεως για τη συνεργασία στην περίπτωση των προσφευγουσών, δεν αμφισβητείται ότι η περίπτωση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του σημείου Β της ανακοινώσεως αυτής, που αφορά την περίπτωση κατά την οποία μια επιχείρηση έχει καταγγείλει στην Επιτροπή μια μυστική σύμπραξη πριν αυτή προβεί σε έλεγχο (περίπτωση που μπορεί να επιφέρει μείωση τουλάχιστον κατά 75 % του ύψους του προστίμου), ούτε σε αυτό του σημείου Γ της εν λόγω ανακοινώσεως, το οποίο αφορά την επιχείρηση η οποία κατήγγειλε μια μυστική σύμπραξη αφού η Επιτροπή έχει προβεί σε έλεγχο, χωρίς ο έλεγχος αυτός να έχει αποδώσει επαρκή βάση που να δικαιολογεί την κίνηση της διαδικασίας και την έκδοση αποφάσεως (περίπτωση που μπορεί να επιφέρει μείωση κατά 50 έως 75 % του ύψους του προστίμου).

234 Κατά συνέπεια, όπως σαφώς εκτίθεται στις αιτιολογικές σκέψεις 93 έως 96 της αποφάσεως, εφόσον οι προσφεύγουσες δεν πληρούν τους όρους εφαρμογής ούτε του σημείου Β ούτε του σημείου Γ της ανακοινώσεως για τη συνεργασία, η συμπεριφορά τους έπρεπε να κριθεί βάσει του σημείου Δ της εν λόγω ανακοινώσεως που επιγράφεται «Αξιόλογη μείωση του ύψους του προστίμου».

235 Κατά το σημείο Δ, παράγραφος 1, «εφόσον επιχείρηση συνεργάζεται χωρίς να πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που εκτίθενται στα [σημεία] Β και Γ, τυγχάνει μείωσης κατά 10 έως 50 % του ύψους του προστίμου που θα της είχε επιβληθεί αν δεν είχε συνεργαστεί».

236 Το σημείο Δ, παράγραφος 2, ορίζει τα εξής:

«Αυτό μπορεί ιδίως να συμβεί εφόσον:

— πριν από την ανακοίνωση των αιτιάσεων, η επιχείρηση παράσχει στην Επιτροπή πληροφορίες, έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία που συμβάλλουν στην επιβεβαίωση της παράβασης,

— μετά την ανακοίνωση των αιτιάσεων, η επιχείρηση ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν αμφισβητεί τα γεγονότα επί των οποίων βασίζονται οι κατηγορίες της.»

237 Στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της συνεργασίας που έχουν παράσχει οι επιχειρήσεις, η Επιτροπή δεν μπορεί να αγνοήσει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου η οποία, κατά πάγια νομολογία, παραβιάζεται μόνον όταν παρόμοιες καταστάσεις αντιμετωπίζονται κατά τρόπο διαφορετικό ή διαφορετικές καταστάσεις αντιμετωπίζονται καθ' όμοιο τρόπο, εκτός αν μια τέτοια αντιμετώπιση δικαιολογείται αντικειμενικώς (απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998,

T-311/94, BPB de Eendracht κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1129, σκέψη 309, και η παρατιθέμενη νομολογία).

238 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι, πριν από την αποστολή της κοινοποιήσεως των αιτιάσεων της 24ης Απριλίου 1997, η KTN και η AST έδωσαν στην Επιτροπή πληροφορίες που συνέβαλαν στην επιβεβαίωση της υπάρξεως της διαπραχθείσας παραβάσεως, σύμφωνα με το σημείο Δ, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, της ανακοινώσεως για τη συνεργασία.

239 Πράγματι, η Επιτροπή, στην απόφαση, τονίζει, με την αιτιολογική σκέψη 92, τα εξής: «υποβλήθηκαν δηλώσεις με τις οποίες αναγνωριζόταν η ακρίβεια των πραγματικών περιστατικών εκ μέρους των Acerinox, ALZ, Avesta, Krupp και Thyssen [KTN], [Usinor] (στις 17 Δεκεμβρίου 1996) και εκ μέρους της AST (στις 10 Ιανουαρίου 1997)». Όπως προκύπτει από τη δικογραφία, η KTN και η AST παραδέχθηκαν, ειδικότερα, με τις δηλώσεις τους την ύπαρξη της συσκέψεως της Μαδρίτης της 16ης Δεκεμβρίου 1993.

240 Πάντως, η Επιτροπή θεώρησε ότι η συνεργασία της KTN και της AST ήταν πιο περιορισμένη από αυτήν της Avesta και της Usinor, εφόσον οι δηλώσεις των προσφευγουσών δεν προσκόμισαν κανένα νέο στοιχείο (αιτιολογική σκέψη 98 της αποφάσεως). Συναφώς, διαπιστώθηκε, πράγματι, ότι η Usinor ήταν αυτή που πρώτη πληροφόρησε την Επιτροπή για την ύπαρξη της σύσκεψης της Μαδρίτης (αιτιολογική σκέψη 97 της αποφάσεως) και ότι οι άλλες επιχειρήσεις, όπως η KTN και η AST, δεν είχαν επομένως προσκομίσει καμία έγγραφη απόδειξη ούτε κανένα πραγματικό στοιχείο που δεν γνώριζε ήδη η Επιτροπή (αιτιολογική σκέψη 100 της αποφάσεως).

241 Πρέπει να προσδιοριστεί αν, στηριζόμενη στην εκτίμηση αυτή, η Επιτροπή αγνόησε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και, επομένως, εφάρμοσε εσφαλμένως το σημείο Δ, παράγραφος 2, της ανακοινώσεως για τη συνεργασία.

242 Πρώτον, από τη δικογραφία προκύπτει ότι, όπως βεβαίωσε η Επιτροπή κατά την έγγραφη διαδικασία, η Usinor την πληροφόρησε για την ύπαρξη της συσκέψεως της Μαδρίτης, στις 10 Δεκεμβρίου 1996, απαντώντας σε ερωτηματολόγιο που της δόθηκε από τις υπηρεσίες της Επιτροπής κατά την επιθεώρηση που πραγματοποιήθηκε στην έδρα της επιχειρήσεως.

243 Στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που διέταξε, το Πρωτοδικείο κάλεσε την Επιτροπή να διευκρινίσει αν είχε διατυπώσει προς όλες τις επιχειρήσεις που ήταν αποδέκτες της αποφάσεως τις ίδιες ερωτήσεις με αυτές που έθεσε στην Usinor. Στη γραπτή της απάντηση, η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι όλες οι επιχειρήσεις που ήταν αποδέκτες της αποφάσεως είχαν πράγματι λάβει το ίδιο ερωτηματολόγιο. Διευκρίνισε, ειδικότερα, ότι οι ερωτήσεις αυτές διατυπώθηκαν προς την KTN στις 12 Δεκεμβρίου 1996 και προς την AST στις 18 Δεκεμβρίου του ιδίου έτους.

244 Εξάλλου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ουδόλως αποδείχθηκε, ούτε εξάλλου προβλήθηκε, ότι η KTN και η AST είχαν γνώση του περιεχομένου των απαντήσεων που έδωσε η Usinor, οι οποίες, από τη φύση τους, έπρεπε να παραμείνουν εμπιστευτικές, όταν διαβίβασαν στην Επιτροπή τις δηλώσεις τους με τις οποίες παραδέχθηκαν τα περιστατικά, ιδίως δε την ύπαρξη της συσκέψεως της Μαδρίτης.

245 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι πρέπει να θεωρηθεί ότι ο βαθμός της συνεργασίας που παρέσχε η KTN, η AST και η Usinor ήταν σχεδόν παρόμοιος, καθόσον οι επιχειρήσεις αυτές έδωσαν στην Επιτροπή, κατά το ίδιο στάδιο της διοικητικής διαδικασίας και υπό ανάλογες περιστάσεις, παρόμοιες πληροφορίες όσον αφορά τα περιστατικά που τους προσάπτονταν.

246 Υπό τις συνθήκες αυτές, το γεγονός και μόνον ότι μια από τις επιχειρήσεις αυτές παραδέχθηκε τα προσαπτόμενα περιστατικά απαντώντας πρώτη στις ερωτήσεις που έθεσε η Επιτροπή δεν μπορεί να συνιστά αντικειμενικό λόγο για να τους επιφυλαχθεί διαφοροποιημένη μεταχείριση. Πράγματι, η εκτίμηση του βαθμού συνεργασίας εκ μέρους των επιχειρήσεων δεν μπορεί να εξαρτάται από καθαρά τυχαίους παράγοντες, όπως τη σειρά με την οποία ερωτώνται από την Επιτροπή.

247 Συναφώς, το επιχείρημα της Επιτροπής που αντλείται από το σχέδιο ανακοινώσεως για τη συνεργασία στερείται, καθεαυτό, λυσιτέλειας, εφόσον στηρίζεται σε μια διάταξη που δεν περιέχεται συγκεκριμένα πλέον στο σημείο Δ της ανακοινώσεως για τη συνεργασία. Επιπλέον, από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει απλώς ότι μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ήταν η πρώτη που συνέδραμε την Επιτροπή στο έργο της όταν της έδωσε, στο ίδιο στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, υπό ανάλογες περιστάσεις, όπως οι άλλες ερωτηθείσες επιχειρήσεις, πανομοιότυπες πληροφορίες με αυτές που δόθηκαν από τις επιχειρήσεις αυτές.

248 Κατά συνέπεια, και καθόσον θεώρησε ότι η KTN και η AST δεν της προσκόμισαν κανένα νέο στοιχείο, η Επιτροπή αγνόησε το σημείο Δ, παράγραφος 2, της ανακοινώσεως για τη συνεργασία και παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.

249 Κατά συνέπεια, το πρώτο σκέλος του λόγου αυτού πρέπει να γίνει δεκτό.

3. Επί της αναγνωρίσεως της υπάρξεως της παραβάσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

250 Οι προσφεύγουσες βάλλουν κατά των διαπιστώσεων, που πραγματοποιούνται στις αιτιολογικές σκέψεις 97 και 98 της αποφάσεως, κατά τις οποίες η Usinor και η Avesta ήταν οι μόνες επιχειρήσεις που παραδέχθηκαν την ύπαρξη της εναρμονίσεως, ενώ η

ΚΤΝ και η AST αμφισβήτησαν την ύπαρξή της με τις δηλώσεις και απαντήσεις τους στην ανακοίνωση των αιτιάσεων. Συναφώς, θεωρούν ότι υπέστησαν μεταχείριση που συνιστά δυσμενή διάκριση.

251 Κατά την ΚΤS, από τις παρατηρήσεις της 11ης Απριλίου 1996 και το έγγραφο της 30ής Ιουνίου 1997 σε απάντηση στην ανακοίνωση των αιτιάσεων προκύπτει ότι, όχι μόνον επιβεβαίωσε τα προσαπτόμενα περιστατικά, αλλά παραδέχθηκε επίσης ρητώς την ύπαρξη εναρμονισμένης πρακτικής. Συναφώς, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι οι δηλώσεις της ήταν διφορούμενες. Συγκεκριμένα, με τις επανειλημμένες δηλώσεις της, παραδέχτηκε ότι ο εκπρόσωπός της, κατά τη σύσκεψη της Μαδρίτης, εξέθεσε στους άλλους παραγωγούς ότι η αύξηση των επίδικων τιμών δεν μπορούσε να αποκλεισθεί και ότι η αύξηση αυτή, στη συνέχεια, αποφασίστηκε επί αυτοτελούς βάσεως. Η περιγραφή αυτή της συσκέψεως της Μαδρίτης αποτελεί ομολογία εναρμονισμένης πρακτικής. Το γεγονός ότι αμφισβήτησε την ύπαρξη συμφωνίας δεν μπορεί να θεωρηθεί ως καθοριστικής σημασίας. Συγκεκριμένα, ούτε η δήλωση της Avesta, που παραθέτει η Επιτροπή, συνιστά παραδοχή της υπάρξεως συμφωνίας, αλλά μόνον «ευθύνης κατά την έννοια του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ». Επιπλέον, το διατακτικό της αποφάσεως δεν αφορά την ύπαρξη συμφωνίας.

252 Η AST, εξάλλου, προβάλλει ότι, βεβαίως, υποστήριξε, στο υπόμνημα της 2ας Ιουλίου 1997, ότι η εναρμόνιση που προέκυψε από τη σύσκεψη της Μαδρίτης δεν μπορούσε να χαρακτηρισθεί ως συμφωνία, κατά την έννοια του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ, πλην όμως δεν αμφισβήτησε το γεγονός ότι η συμπεριφορά της μπορούσε να χαρακτηριστεί ως εναρμονισμένη πρακτική. Όμως, η έλλειψη αμφισβητήσεως επί του σημείου αυτού ισοδυναμεί με εκ μέρους της παραδοχή μιας από τις δύο κατηγορίες που περιέχει η ανακοίνωση των αιτιάσεων.

253 Εν πάση περιπτώσει, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η έλλειψη αμφισβητήσεως, εκ μέρους των επιχειρήσεων, του νομικού χαρακτηρισμού των γεγονότων στην οποία προέβη η Επιτροπή δεν μπορεί να συνιστά λόγο περιορισμού του ύψους των προστίμων. Συγκεκριμένα, δυνάμει του σημείου Δ της ανακοινώσεως για τη συνεργασία, ο απαιτούμενος όρος για να τύχει περιορισμού το ύψος του προστίμου είναι, εν προκειμένω, «μετά την ανακοίνωση των αιτιάσεων, η επιχείρηση να ενημερώσει την Επιτροπή ότι δεν αμφισβητεί τα γεγονότα επί των οποίων βασίζονται οι κατηγορίες της». Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι χορήγησε μείωση του ποσού του πρόσθετου προστίμου στην Usinor και την Avesta για τον λόγο ότι παραδέ-

χθηκαν την ύπαρξη της παραβάσεως και ότι, κατά αυτόν τον τρόπο, έθεσε τις προσφεύγουσες σε δυσμενέστερη θέση παραβιάζει την ανακοίνωση για τη συνεργασία.

254 Επιπλέον, κατά την KTS, η μέθοδος της Επιτροπής συνιστά παραβίαση των θεμελιωδών αρχών του δικαίου διότι εμποδίζει, στην πραγματικότητα, την οικεία επιχείρηση να προβάλει τις νομικές της παρατηρήσεις επί των γεγονότων που έχει παραδεχθεί.

255 Κατά την AST, η εκτίμηση της Επιτροπής για την έκταση της συνεργασίας της συνιστά επίσης παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Συναφώς, υποστηρίζει ότι, εάν γνώριζε ότι η Επιτροπή σκόπευε να προβεί σε διαφοροποίηση μεταξύ των επιχειρηματιών που παραδέχθηκαν τα περιστατικά και αυτών που επίσης αποδέχθηκαν τον νομικό χαρακτηρισμό των γεγονότων αυτών που πρότεινε η Επιτροπή, θα είχε υιοθετήσει διαφορετική στάση προκειμένου να γίνει μείωση του ποσού του μεγίστου προστίμου.

256 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι μόνον η Usinor και η Avesta παραδέχθηκαν σαφώς και απερίφραστα την ύπαρξη παραβάσεως του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

257 Ως προς την KTS, η Επιτροπή προβάλλει ότι, στο έγγραφο της KTN της 30ής Ιουνίου 1997 προς απάντηση στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, δεν υπήρχε σαφής και ειλικρινής δήλωση παραδοχής της παραβάσεως. Βεβαίως, η KTN παραδέχθηκε τη συμπεριφορά που της προσαπτόταν και εξέθεσε ότι είχε ήδη παραδεχθεί την ύπαρξη εναρμονισμένης πρακτικής με προηγούμενο έγγραφο της 17ης Δεκεμβρίου 1996. Πάντως, παρέμεινε ασαφής αμφισβητώντας την ύπαρξη συμφωνίας, ισχυριζόμενη ότι οι οικείες επιχειρήσεις είχαν αποφασίσει να αυξήσουν τις τιμές αυτοτελώς και υπογραμμίζοντας ότι οι πληροφορίες που ελήφθησαν στη Μαδρίτη δεν είχαν, παρά «ίσως», ασκήσει επίδραση. Επομένως, ήταν φυσικό να λάβει η Επιτροπή υπόψη τη μεγαλύτερη ειλικρίνεια της Usinor και της Avesta για τον υπολογισμό της μειώσεως του ποσού του προστίμου τους.

258 Όσον αφορά την AST, η Επιτροπή προβάλλει ότι η επιχείρηση παραδέχθηκε μεν ορισμένα σημαντικά γεγονότα και ότι μέχρι του σημείου αυτού παραδέχθηκε επομένως την εναρμόνιση που αποτέλεσε την αιτία της παραβάσεως, πράγμα που δικαιολόγησε μείωση του ποσού του προστίμου. Πάντως, η AST εξακολουθούσε να εμμένει στην αμφισβήτηση της παρανομίας των περιστατικών που είχε παραδεχθεί.

259 Ως προς το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι τις τιμώρισε για το γεγονός ότι δεν παραδέχτηκαν την ύπαρξη παραβάσεως, η Επιτροπή αντιτείνει ότι δεν αύξησε το ποσό των προστίμων, αλλ' απέσχε απλώς από το να τα μειώσει πλέον του 10 %.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

260 Επιβάλλεται, πρώτον, η διαπίστωση αν η απόφαση πάσχει πλάνη περί τα πράγματα ή λόγω πλάνη εκτιμήσεως ως προς το ζήτημα αν οι προσφεύγουσες παραδέχτηκαν την ύπαρξη παραβάσεως του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας.

261 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά την απόφαση, «μόνον η Usinor και η Avesta παραδέχθηκαν την ύπαρξη της συμπράξεως» (αιτιολογική σκέψη 97 της αποφάσεως). Ως προς την KTN και την AST, η απόφαση διαπιστώνει, αντιθέτως, ότι οι δηλώσεις και οι απαντήσεις τους στην ανακοίνωση των αιτιάσεων «αμφισβητούν την ύπαρξη της εναρμονίσεως» (αιτιολογική σκέψη 98 της αποφάσεως) και ότι, κατά συνέπεια, «[οι επιχειρήσεις αυτές] δεν παραδέχθηκαν την παράβαση» (αιτιολογική σκέψη 100 της αποφάσεως). Η Επιτροπή συνήγαγε, ιδίως, από το στοιχείο αυτό ότι η συνεργασία των προσφευγουσών ήταν πιο περιορισμένη από αυτή της Usinor και της Avesta και, κατά συνέπεια, δεν δικαιολογούσε παρά ελάττωση μόνον κατά 10 % του ποσού των αντιστοίχων προστίμων τους (αιτιολογικές σκέψεις 100 και 101 της αποφάσεως).

262 Όσον αφορά τη συνεργασία που παρέσχε η ΚΤΝ κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, από τη δικογραφία προκύπτει ότι ούτε στο έγγραφό της της 30ής Ιουνίου 1997 προς απάντηση στην ανακοίνωση των αιτιάσεων ούτε στην προηγούμενη αλληλογραφία της με την Επιτροπή παραδέχτηκε την ύπαρξη συμπράξεως, κατά την έννοια του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, μεταξύ των παραγωγών πλατέων προϊόντων ανοξείδωτου χάλυβα που ήταν παρόντες κατά τη σύσκεψη της Μαδρίτης, αλλ' αναγνώρισε μόνον το υποστατό των γεγονότων που αναφέρει η Επιτροπή.

263 Ειδικότερα, η ΚΤΝ δεν μπορεί εγκύρως να ισχυρίζεται ότι αρνήθηκε την ύπαρξη της συμφωνίας, ενώ παραδέχτηκε τη συμμετοχή της σε μια εναρμονισμένη πρακτική. Συναφώς, το γεγονός ότι η ΚΤΝ εξέθεσε ότι ο εκπρόσωπός της, κατά τη σύσκεψη της Μαδρίτης, αντιμετώπισε τη δυνατότητα αυξήσεως των τιμών αναφοράς για τον υπολογισμό της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, αλλ' ότι η αύξηση αυτή, στη συνέχεια, αποφασίστηκε και εφαρμόστηκε από την επιχείρηση επί αυτοτελούς βάσεως δεν μπορεί να συνιστά ρητή παραδοχή της υπάρξεως εναρμονισμένης πρακτικής.

264 Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, τα κριτήρια συντονισμού και συνεργασίας που συνθέτουν μια εναρμονισμένη πρακτική πρέπει να νοούνται υπό το φως της αντιλήψεως που εμπεριέχεται στις σχετικές προς τον ανταγωνισμό διατάξεις της Συνθήκης, κατά την οποία κάθε επιχειρηματίας πρέπει να καθορίζει κατά τρόπο αυτόνομο την πολιτική που προτίθεται να ακολουθήσει στην κοινή αγορά και τους όρους που προτίθεται να επιφυλάξει στην πελατεία του (απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Μαΐου 1998, C-7/95 P, Deere κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-3111, σκέψη 86, και η παρατιθέμενη νομολογία). Όμως, εμμένοντας στο ότι η απόφαση τροποποιήσεως των τιμών αναφοράς της προσαυξήσεως του κράματος είχε ληφθεί αυτοτελώς, η ΚΤΝ αφήνει εμμέσως, πλην σαφώς, να εννοηθεί ότι δεν συνέτρεχαν τα κριτήρια συντονισμού και συνεργασίας που προσιδιάζουν σε μια εναρμονισμένη πρακτική και, εν πάση περιπτώσει, δεν το απέκλεισε.

265 Επιπλέον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στην απάντησή της προς την ανακοίνωση των αιτιάσεων, η ΚΤΝ χρησιμοποίησε αντιφατικές εκφράσεις εκθέτοντας, μεταξύ άλλων, ότι έλαβε τις αποφάσεις της «αυτοτελώς» (σημείο III.2 του εγγράφου της 30ής Ιουνίου 1997), ότι «η παράβαση, αν υποτεθεί υφίστατο [...] άρχισε μόλις το 1988, πολλώ δε μάλλον δεν συνεχίστηκε μέχρι σήμερα» (σημείο III.4 του προπαρατεθέντος

εγγράφου), ή ακόμη «η χρησιμοποίηση μιας ενιαίας μεθόδου, καθώς και μιας πανομοιότυπης τιμής [...], μπορεί επίσης κάλλιστα, και αυτό συμβαίνει εν προκειμένω, να είναι το αποτέλεσμα μιας αυτοτελούς προσαρμογής της αγοράς και [...] επομένως είναι μάλιστα θεμιτή» (σημείο III.4 του προπαρατεθέντος εγγράφου).

266 Στην αλληλουχία αυτή, το γεγονός ότι εξέθεσε, με την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, ότι «στο έγγραφό της της 17ης Δεκεμβρίου 1996 αποκάλυψε τα περιστατικά σε όλη τους την πληρότητα και [...] παραδέχθηκε την ύπαρξη της εναρμονισμένης πρακτικής» δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ρητή παραδοχή της συμμετοχής της στην παράβαση, καθόσον ούτε το εν λόγω έγγραφο ούτε τα επιχειρήματα που διατυπώθηκαν με την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων δεν επιτρέπουν στην Επιτροπή να επιβεβαιώσει μια τέτοια ερμηνεία.

267 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή, ορθώς, θεώρησε ότι η KTN αμφισβήτησε την ύπαρξη εναρμονίσεως, πολλώ δε μάλλον αρνήθηκε την ύπαρξη παραβάσεως του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

268 Όσον αφορά τη παρασχεθείσα από την AST συνεργασία κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, δεν αμφισβητείται ότι η επιχείρηση αυτή παραδέχτηκε επίσης το υποστατό των γεγονότων στα οποία στηρίχτηκε η Επιτροπή, πράγμα που δικαιολόγησε μείωση κατά 10 % του ποσού του επιβληθέντος προστίμου. Πάντως, σε αντίθεση προς τους ισχυρισμούς της, ουδόλως προκύπτει από τη δικογραφία ότι παραδέχθηκε την ύπαρξη εναρμονίσεως.

269 Συναφώς, το επιχείρημα της AST, ότι μια τέτοια παραδοχή προκύπτει από το γεγονός ότι δεν αμφισβήτησε ότι η συμπεριφορά της μπορούσε να χαρακτηρισθεί ως εναρμονισμένη πρακτική, δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

270 Πράγματι, μείωση του προστίμου δικαιολογείται μόνον εάν η συμπεριφορά της οικείας επιχειρήσεως διευκόλυνε την εκ μέρους της Επιτροπής διαπίστωση της παραβάσεως και, ενδεχομένως, τον τερματισμό της (προπαρατεθείσα απόφαση BPB de Eendracht κατά Επιτροπής, σκέψη 325· απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, Τ-338/94, Finnboard κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1617, σκέψη 363, επιβεβαιωθείσα κατόπιν αναιρέσεως με απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-298/98 P, Finnboard κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-10157, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, Τ-347/94, Mayr-Melnhof κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1751, σκέψη 330). Όμως, ελλείψει ρητής δηλώσεως ότι δεν αμφισβητεί τον ισχυρισμό της Επιτροπής που αφορά την ύπαρξη εναρμονισμένης πρακτικής, η AST δεν συνέβαλε στη διευκόλυνση του έργου της Επιτροπής που συνίσταται στη διαπίστωση και τη δίωξη των παραβάσεων των κοινοτικών κανόνων του ανταγωνισμού (βλ. τις προπαρατεθείσες αποφάσεις BPB de Eendracht κατά Επιτροπής, σκέψη 325, και Mayr-Melnhof κατά Επιτροπής, σκέψη 332).

271 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή, ορθώς, έκρινε ότι, απαντώντας κατ' αυτόν τον τρόπο, η AST δεν συμπεριφέρθηκε κατά τρόπο που να δικαιολογεί περαιτέρω μείωση του ποσού του προστίμου λόγω της συνεργασίας της κατά τη διοικητική διαδικασία.

272 Δεύτερον, καθόσον οι προσφεύγουσες προβάλλουν ακόμη ότι η εκ μέρους των επιχειρήσεων έλλειψη αμφισβητήσεως του νομικού χαρακτηρισμού των γεγονότων στον οποίο προέβη η Επιτροπή δεν πρέπει να συνιστά αιτία μειώσεως των προστίμων, πρέπει να εξακριβωθεί αν, όπως υποστηρίζουν, η πραγματοποιηθείσα για τον λόγο αυτό μείωση είναι αντίθετη προς την ανακοίνωση για τη συνεργασία και συνιστά παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, καθώς και των δικαιωμάτων άμυνας.

273 Όλως εξαρχής, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι μολονότι το σημείο Δ, παράγραφος 2, της ανακοινώσεως για τη συνεργασία μνημονεύει πράγματι την περίπτωση κατά την οποία, μετά την ανακοίνωση αιτιάσεων, μια επιχείρηση ενημερώνει την Επιτροπή ότι δεν αμφισβητεί τα γεγονότα επί των οποίων βασίζονται οι κατηγορίες της, δεν μπορεί εντούτοις να θεωρηθεί ότι αφορά αποκλειστικά αυτή τη μορφή συνεργασίας.

274 Πράγματι, η απαρίθμηση των μορφών συνεργασίας στις οποίες αναφέρεται το σημείο Δ, παράγραφος 2, της ανακοινώσεως για τη συνεργασία είναι απλώς ενδεικτική, όπως το επιβεβαιώνει η χρησιμοποίηση του επιρρήματος «ιδίως».

275 Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι η εν λόγω ανακοίνωση αφορά επίσης τις περιπτώσεις κατά τις οποίες μια από τις οικείες επιχειρήσεις έχει καταγγείλει μια σύμπραξη στην Επιτροπή είτε πριν η Επιτροπή προβεί σε έλεγχο (σημείο Β της ανακοινώσεως) είτε αφού η Επιτροπή έχει προβεί σε έλεγχο, χωρίς ο έλεγχος αυτός να έχει παράσχει επαρκή βάση δικαιολογούσα την κίνηση διαδικασίας για την έκδοση αποφάσεως (σημείο Γ της ανακοινώσεως). Το γεγονός ότι η ανακοίνωση αντιμετωπίζει επομένως ρητώς τη δυνατότητα παραδοχής της παραβάσεως κατ' αυτό το στάδιο της διοικητικής διαδικασίας δεν αποκλείει μια τέτοια παραδοχή να πραγματοποιηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.

276 Επιπλέον, το γεγονός της παραδοχής της υπάρξεως συμπράξεως διευκολύνει περισσότερο την εργασία της Επιτροπής κατά την έρευνά της από την απλή παραδοχή του υποστατού των περιστατικών.

277 Δεδομένου ότι η Επιτροπή όφειλε να εκτιμήσει τον βαθμό της παρασχεθείσας από τις επιχειρήσεις συνεργασίας χωρίς να αγνοήσει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, η AST δεν μπορούσε επομένως βασίμως να σχηματίσει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη από το γεγονός ότι δεν έγινε διαφοροποίηση μεταξύ των επιχειρήσεων που παραδέχτηκαν τα περιστατικά και αυτών που επίσης παραδέχτηκαν την ύπαρξη συμπράξεως.

278 Τέλος, το επιχείρημα της ΚΤΝ ότι η Επιτροπή τιμώρησε, στην πραγματικότητα, τις επιχειρήσεις που άσκησαν τα δικαιώματά τους άμυνας δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Πράγματι, ουδόλως προβλήθηκε ότι η Επιτροπή, προβαίνοντας στις μειώσεις του ποσού των προστίμων λόγω συνεργασίας, υποχρέωσε, εν προκειμένω, την ΚΤΝ να δώσει απαντήσεις με τις οποίες αναγκάστηκε να παραδεχθεί την ύπαρξη της παραβάσεως (βλ. την προπαρατεθείσα απόφαση BPB de Eendracht κατά Επιτροπής, σκέψη 324).

279 Κατά συνέπεια, το δεύτερο σκέλος του λόγου που προβάλλουν η KTN και η AST πρέπει να απορριφθεί.

280 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι ο λόγος που προβάλλουν η KTN και η AST μπορεί να γίνει δεκτός μόνον ως προς το πρώτο σκέλος του.

281 Κατά συνέπεια, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων, το Πρωτοδικείο κρίνει, στο πλαίσιο της ασκήσεως της πλήρους δικαιοδοσίας του, ότι, λόγω της συνεργασίας της KTN και της AST κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, πρέπει να τους παρασχεθεί μείωση κατά 20 % του ποσού του προστίμου, όπως καθορίστηκε με την απόφαση πριν ληφθεί υπόψη η συνεργασία αυτή, καθόσον οι εν λόγω επιχειρήσεις πληροφόρησαν την Επιτροπή για τη σύσκεψη της Μαδρίτης υπό συνθήκες παρόμοιες προς αυτές της διαβιβάσεως της ίδιας πληροφορίας από την Usinor.

II — *Επί της παραβιάσεως των γενικών αρχών του δικαίου κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου*

A — *Επί της παραβιάσεως της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης*

Επιχειρήματα των διαδίκων

282 Η KTS υποστηρίζει ότι, καθόσον η Επιτροπή γνώριζε ήδη την ύπαρξη της μεθόδου προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέ-

ψεις 60 έως 63 της αποφάσεως και από τη μνεία στην απόφαση 80/257/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 8ης Φεβρουαρίου 1980, περί διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ όσον αφορά το σύστημα διαμόρφωσης των τιμών πώλησης στην αποθήκη των ελάσιμων προϊόντων στη γερμανική αγορά (μόνο σε ξενόγλωσσες εκδόσεις: JO L 62, σ. 28), δεν μπορούσε να της επιβάλει πρόστιμο, χωρίς να διευκρινίσει τους λόγους για τους οποίους η μέθοδος αυτή έπρεπε στο εξής να θεωρείται ως αθέμιτη συμπεριφορά. Κατά συνέπεια, η απόφαση πάσχει λόγω παραβιάσεως της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

283 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το επιχείρημα που αντλείται από την προβαλλομένη συνενοχή της και από τη γνώση της της μεθόδου προσαυξήσεως της τιμής του κράματος απορρίφθηκε με τις αιτιολογικές σκέψεις 61 έως 63 της αποφάσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

284 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως διαπίστωσε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 61 της αποφάσεως, σε απάντηση ανάλογου επιχειρήματος που διατυπώθηκε κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, οι οικείες επιχειρήσεις τής γνωστοποίησαν απλώς τα ποσά των προσαυξήσεων της τιμής του κράματος που εφάρμοζαν. Οι επιχειρήσεις αυτές, αντιθέτως, ουδέποτε της ανακοίνωσαν την ίδια τη μέθοδο υπολογισμού ούτε τις προϋποθέσεις εφαρμογής της. Η διαπίστωση αυτή, η οποία, εξάλλου, δεν αμφισβητήθηκε, αποκλείει κάθε υποτιθέμενη γνώση της προσαπτόμενης παραβάσεως εκ μέρους της Επιτροπής, το αντικείμενο της οποίας δεν ήταν η χρησιμοποίηση μιας ενιαίας μεθόδου υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, αλλά το γεγονός ότι περιελήφθησαν στη μέθοδο αυτή υπολογισμού, από την ίδια ημερομηνία και για όλες τις οικείες επιχειρήσεις, οι ίδιες τιμές αναφοράς για τα στοιχεία κράματος, προκειμένου να επιτευχθεί άνοδος των τιμών.

285 Εξάλλου, το απόσπασμα της αποφάσεως 80/257, που παραθέτει η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 63 της αποφάσεως, καταδεικνύει ακριβώς ότι η Επιτροπή δεν προσήψε στις οικείες επιχειρήσεις την υιοθέτηση μιας ενιαίας μεθόδου προσαυξήσεως της τιμής του κράματος αυτής καθεαυτήν (βλ. ανωτέρω σκέψη 87).

286 Κατά συνέπεια, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί.

Β — *Επί της παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως*

Επιχειρήματα των διαδίκων

287 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι υπέστησαν δυσμενή μεταχείριση σε σχέση με τις άλλες εμπλακείσες στη διαδικασία επιχειρήσεις, ήτοι την Usinor, την Outokumpu και την Acerinox.

288 Όσον αφορά την Usinor, υπενθυμίζουν τα επιχειρήματά τους που αφορούν την κατά 40 % μείωση που παρασχέθηκε σ' αυτή λόγω της συνεργασίας της κατά τη διοικητική διαδικασία και προβάλλουν ότι συνεργάστηκαν κατ' ανάλογο τρόπο.

289 Όσον αφορά την Outokumpu, η Επιτροπή δεν εξέθεσε, στην απόφαση, τους λόγους για τους οποίους αποφάσισε να μην της επιβάλει πρόστιμο, ενώ η επιχείρηση αυτή ήταν ενημερωμένη για τις συζητήσεις που διεξήχθησαν στη σύσκεψη της Μαδρίτης και εμπλεκόταν στις κολασθείσες πρακτικές όπως ακριβώς και όλες οι επιχειρήσεις. Συναφώς, η AST ζητεί από το Πρωτοδικείο να υποχρεώσει την Επιτροπή να προσκομίσει όλα τα εσωτερικά της έγγραφα που αφορούν τη μεταχείριση της Outokumpu.

290 Όσον αφορά την Acerinox, οι προσφεύγουσες βάλλουν κατά της κατά 30 % μειώσεως που της παρασχέθηκε λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων, προβάλλοντας ότι επρόκειτο για τον κύριο οργανωτή της συσκέψεως της Μαδρίτης.

291 Τέλος, η AST προβάλλει επίσης ότι υπέστη μεταχείριση που συνιστά δυσμενή διάκριση σε σχέση με την Avesta. Συγκεκριμένα, η Avesta έτυχε μειώσεως 40 % για τον λόγο ότι είχε θέσει τέλος στην παράβαση από το 1996. Όμως, η μείωση αυτή στηρίζεται σε εσφαλμένη εκτίμηση της διάρκειας της παραβάσεως.

292 Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προσφεύγουσες δεν έτυχαν δυσμενούς μεταχειρίσεως σε σχέση προς αυτήν της οποίας έτυχαν οι άλλες εμπλακείσες στη διαδικασία επιχειρήσεις.

293 Όσον αφορά την Usinor, υπενθυμίζει τα επιχειρήματα που εξέθεσε η Επιτροπή σε σχέση με την παρασχεθείσα από τις προσφεύγουσες συνεργασία κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας.

294 Όσον αφορά την Outokumpu, η Επιτροπή εκθέτει ότι δεν της απηύθυνε την ανακοίνωση των αιτιάσεων, διότι δεν διέθετε επαρκή στοιχεία από τα οποία να καταδεικνύεται η συμμετοχή της εν λόγω επιχειρήσεως στην παράβαση, δεδομένου, εξάλλου, ότι αυτή δεν συμμετείχε στη σύσκεψη της Μαδρίτης.

295 Ως προς την Acerinox, η Επιτροπή θεωρεί ότι η πιο καθυστερημένη εφαρμογή της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος στην εγχώρια αγορά της είχε μεγαλύτερη σημασία για την εκτίμηση του ύψους του προστίμου της από τις υλικές απλώς ενέργειες διοργανώσεως της συσκέψεως της Μαδρίτης, οι οποίες δεν την καθιστούσαν, ως εκ τούτου, υποκινητή της συσκέψεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

296 Κατά πάγια νομολογία, προσβολή της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως υπάρχει μόνον όταν παρόμοιες καταστάσεις αντιμετωπίζονται κατά τρόπο διαφορετικό ή διαφορετικές καταστάσεις αντιμετωπίζονται καθ' όμοιο τρόπο, εκτός εάν μια τέτοια αντιμετώπιση δικαιολογείται αντικειμενικώς (προπαρατεθείσα απόφαση BPB de Eendracht κατά Επιτροπής, σκέψη 309 και η παρατιθέμενη νομολογία).

297 Όσον αφορά την προβαλλόμενη δυσμενή διάκριση σε σχέση με την Usinor, πρέπει να υπομνηστεί ότι το Πρωτοδικείο δέχτηκε ήδη το πρώτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως των προσφευγουσών που αφορά τη μείωση του ποσού του προστίμου λόγω της συνεργασίας τους κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας. Για τους λόγους που εκτέθηκαν (βλ. ανωτέρω τις σκέψεις 232 έως 249 και 281), το Πρωτοδικείο έκρινε ότι έπρεπε να γίνει δεκτή μείωση κατά 20 % ως προς αυτές λόγω της συνεργασίας τους, εφόσον έδωσαν παρόμοιες πληροφορίες με αυτές της Usinor όσον αφορά τη σύσκεψη της Μαδρίτης.

298 Ως προς την προβαλλόμενη δυσμενή διάκριση σε σχέση με την Outokumpu, πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά τη νομολογία, όταν μια επιχείρηση παραβεί, με τη συμπεριφορά της, τους κοινοτικούς κανόνες περί ανταγωνισμού, δεν μπορεί να αποφύγει την επιβολή κυρώσεων για τον λόγο ότι σε άλλον επιχειρηματία δεν έχει επιβληθεί κανένα πρόστιμο, εφόσον μάλιστα η περίπτωση του επιχειρηματία αυτού δεν έχει καν υποβληθεί στην κρίση του Πρωτοδικείου (βλ., μεταξύ άλλων, την προπαρατεθείσα απόφαση Ahlström Osakeyhtiö κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 197).

299 Κατά συνέπεια, η αιτίαση που αντλείται από το ότι η Επιτροπή αποφάσισε, κακώς, να μη διώξει την Outokumpu ή από το ότι δεν αιτιολόγησε την έλλειψη διώξεων κατ' αυτής στερείται λυσιτέλειας για τους σκοπούς της παρούσας δίκης και πρέπει να απορριφθεί. Επομένως, το αίτημα της AST για μέτρα οργανώσεως της παρούσας διαδικασίας, ως προς το σημείο αυτό, πρέπει επίσης να απορριφθεί.

300 Ομοίως, το επιχείρημα ότι η Acerinox έτυχε, κακώς, μειώσεως κατά 30 % του βασικού ύψους του προστίμου, λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων, δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι η Επιτροπή θεώρησε, στην αιτιολογική σκέψη 82 της αποφάσεως, ότι η πρόσθετη αυτή μείωση δικαιολογούνταν από το γεγονός ότι η Acerinox εφάρμοσε απλώς πιο καθυστερημένα την προσαύξηση της τιμής του κράματος στην εγχώρια της αγορά. Ακόμη και αν υποτεθεί ότι μια τέτοια μείωση μπορεί να θεωρηθεί υπερβολική υπό τις εν προκειμένω περιστάσεις, οι προσφεύγουσες δεν ισχυρίζονται, εν πάση περιπτώσει, ότι βρίσκονταν σε κατάσταση ανάλογη προς αυτήν της Acerinox.

301 Ως προς την αιτίαση της AST που αντλείται από μεταχείριση που συνιστά δυσμενή διάκριση σε σχέση με την Avesta, επιβάλλεται η διαπίστωση, αφενός, ότι η αιτίαση αυτή σκοπεί να αμφισβητηθεί, εκ νέου, η εκ μέρους της Επιτροπής εκτίμηση της διάρκειας της παραβάσεως, η ορθότητα της οποίας έγινε εντούτοις δεκτή, και, αφετέρου, ότι παραλείπει να μνημονεύσει όλους τους λόγους για τη μείωση κατά 40 % που παρασχέθηκε σ' αυτήν την επιχείρηση και, ιδίως, το γεγονός ότι η εν λόγω επιχείρηση παραδέχθηκε ρητώς τη συμμετοχή της στην εναρμόνιση για την οποία επιβλήθηκαν κυρώσεις.

302 Κατά συνέπεια, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί.

Επί του αιτήματος ακυρώσεως των διατάξεων του άρθρου 1 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 4 της αποφάσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

303 Οι προσφεύγουσες προβάλλουν, πρώτον, ότι το άρθρο 4 της αποφάσεως, που τις διατάσσει να θέσουν τέλος στις παραβάσεις που διαπιστώνονται στο άρθρο 1, είναι παράνομο, καθόσον, κατά το χρονικό σημείο της εκδόσεως της αποφάσεως, οι παραβάσεις αυτές είχαν ήδη παύσει.

304 Δεύτερον, υποστηρίζουν ότι το άρθρο 4 της αποφάσεως στερείται ακριβείας, εφόσον ούτε από τις διατάξεις ούτε από την αιτιολογία της αποφάσεως προκύπτει ποια συμπεριφορά έπρεπε να υιοθετηθεί προς συμμόρφωση.

305 Τέλος, οι διατάξεις του άρθρου 1 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 4 της αποφάσεως, καθόσον τις υποχρεώνουν να υιοθετήσουν ορισμένη συμπεριφορά για το μέλλον, στερούνται νομικού ερείσματος. Συγκεκριμένα, το άρθρο 65, παράγραφος 5, της Συνθήκης ΕΚΑΧ παρέχει απλώς στην Επιτροπή μόνον αρμοδιότητα για την επιβολή προστίμων ή χρηματικών ποινών στις επιχειρήσεις που έχουν παραβεί του κανόνες ανταγωνισμού.

306 Η Επιτροπή υπενθυμίζει, πρώτον, ότι είναι αβάσιμο το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι πρόκειται για περιστασιακή παράβαση, οπότε το άρθρο 4 της αποφάσεως είναι παράνομο.

307 Δεύτερον, η παράβαση στην οποία οι προσφεύγουσες οφείλουν να θέσουν τέλος καθορίζεται σαφώς στο άρθρο 1 της αποφάσεως, ήτοι η εναρμονισμένη τροποποίηση και εφαρμογή των τιμών αναφοράς της μεθόδου υπολογισμού της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος. Κατά συνέπεια, για να συμμορφωθούν οι προσφεύγουσες οφείλουν να μην εφαρμόζουν πλέον τις τιμές αναφοράς που καθορίστηκαν κατά τη σύσκεψη της Μαδρίτης τον Δεκέμβριο του 1993. Οι προσφεύγουσες αντελήφθηκαν σαφώς την έννοια αυτής της υποχρεώσεως, διότι με τα έγγραφά τους της 11ης Μαρτίου 1998 δήλωσαν στην Επιτροπή ότι αποφάσισαν να εφαρμόζουν από την 1η Απριλίου 1998 νέες τιμές αναφοράς για τα στοιχεία κράματος κατά τον υπολογισμό της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος.

308 Τρίτον, η Επιτροπή αμφισβητεί ότι η διαταγή που περιέχει το άρθρο 4 της αποφάσεως θίγει αθεμίτως τις μελλοντικές συμπεριφορές των προσφευγουσών. Υπο-

γραμμίζει ότι η νομιμότητα αυτής της διαταγής απορρέει από την εξουσία καθορισμού των προστίμων και των χρηματικών ποινών, βάσει του άρθρου 65, παράγραφος 5, της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

309 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το άρθρο 65, παράγραφος 4, της Συνθήκης ΕΚΑΧ παρέχει αποκλειστική αρμοδιότητα στην Επιτροπή, με την επιφύλαξη δικαιώματος προσφυγής ενώπιον του κοινοτικού δικαστηρίου, να αποφαίνεται επί του συμβατού προς τις διατάξεις αυτού του άρθρου των συμφωνιών, αποφάσεων και εναρμονισμένων πρακτικών που αναφέρονται σε αυτό. Η Επιτροπή, εξάλλου, έχει αποκλειστική αρμοδιότητα να επιβάλλει, σύμφωνα με το άρθρο 65, παράγραφος 5, της εν λόγω Συνθήκης, πρόστιμα ή χρηματικές ποινές ως κύρωση για τις συμπεριφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αυτού του άρθρου.

310 Από την οικονομία αυτών των διατάξεων προκύπτει ότι η Επιτροπή έχει την εξουσία να διαπιστώνει, με αποφάσεις, κάθε τυχόν παράβαση του άρθρου 65, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΧ, όπως το έπραξε, όσον αφορά τις προσφεύγουσες και τις άλλες οικείες επιχειρήσεις, με το άρθρο 1 της αποφάσεως.

311 Η Επιτροπή, υποχρεώνοντας τις προσφεύγουσες, με το άρθρο 4 της αποφάσεως, να θέσουν τέλος στις παράνομες συμπεριφορές και να απέχουν από την επανάληψή τους ή από τη λήψη κάθε ισοδύναμου αποτελέσματος, εξάγγειλε απλώς τις συνέπειες που απορρέουν, όσον αφορά τη μελλοντική της συμπεριφορά, από τη διαπίστωση της παρανομίας που περιέχεται στο άρθρο 1 (βλ., με το πνεύμα αυτό, την προπαρατεθείσα απόφαση Ahlström Osakeyhtiö κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 184).

312 Η διαταγή αυτή, εξάλλου, είναι επαρκώς σαφής, εφόσον από την αιτιολογία της αποφάσεως προκύπτουν τα στοιχεία που ώθησαν την Επιτροπή στη διαπίστωση της παρανομίας των μορφών συμπεριφοράς που διατυπώνονται στο άρθρο 1 της αποφάσεως. Επιπλέον, όπως ορθώς υπογράμμισε η Επιτροπή, οι προσφεύγουσες αντιλήφθηκαν σαφώς το περιεχόμενο των υποχρεώσεών τους, εφόσον κάθε μια από αυτές έχει εφαρμόσει νέες τιμές αναφοράς για τον υπολογισμό της προσαυξήσεως της τιμής του κράματος, ήδη από την 1η Απριλίου 1998.

313 Ως προς το επιχείρημα που αντλείται από το ότι οι παραβάσεις είχαν ήδη παύσει κατά την έκδοση της αποφάσεως, αρκεί να υπομνηστεί ότι με το επιχείρημα αυτό επιχειρείται, εκ νέου, να τεθεί υπό αμφισβήτηση η εκτίμηση της Επιτροπής που αφορά τη διάρκεια της παραβάσεως, η ορθότητα της οποίας έγινε εντούτοις δεκτή.

314 Κατά συνέπεια, το αίτημα των προσφευγουσών για την ακύρωση των διατάξεων του άρθρου 1 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 4 της αποφάσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί της ασκήσεως από το Πρωτοδικείο της πλήρους δικαιοδοσίας του

315 Πρέπει να υπομνησθεί ότι το Πρωτοδικείο ακύρωσε ήδη το άρθρο 1 της αποφάσεως καθόσον αποδίδει στην KTN την ευθύνη της παραβάσεως του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ για τις ενέργειες της Thyssen Stahl (βλ. ανωτέρω σκέψεις 55 επ.). Κατά συνέπεια, για τον υπολογισμό του προστίμου της KTN, δεν χρειάζεται να ληφθεί υπόψη το πρόστιμο που της επιβλήθηκε λόγω της παραβάσεως που διέπραξε η Thyssen Stahl. Συναφώς, από την απόφαση προκύπτει ότι το ποσό του προστίμου που καθόρισε η Επιτροπή κατ' αντιστοιχία προς την παράβαση που διέπραξε η Thyssen Stahl ανερχόταν σε 3 564 000 ECU. Πράγματι, το βασικό ποσό του προστίμου της Thyssen Stahl καθορίστηκε σε 4,4 εκατομμύρια ECU λόγω της σοβαρότητας και της διάρκειας της παραβάσεως (αιτιολογική σκέψη 80 της αποφάσεως), μειωμένων κατά 10 % λόγω των ελαφρυντικών περιστάσεων σε σχέση με την

κατάσταση του τομέα (αιτιολογική σκέψη 84 της αποφάσεως), κατόπιν δε κατά 10 % λόγω της παρασχεθείσας συνεργασίας κατά τη διάρκεια της διαδικασίας (αιτιολογική σκέψη 101 της αποφάσεως).

316 Το Πρωτοδικείο δέχτηκε επίσης το πρώτο σκέλος του λόγου των προσφευγουσών που αφορά τον περιορισμό του προστίμου λόγω της συνεργασίας τους κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας (βλ. σκέψεις 232 έως 249). Για τους ήδη εκτεθέντες λόγους (βλ. σκέψη 281), το Πρωτοδικείο κρίνει ότι πρέπει, ως εκ τούτου, να παρασχεθεί στην KTN και στην AST μείωση κατά 20 % του ποσού του προστίμου.

317 Από την απόφαση προκύπτει ότι, πριν πραγματοποιηθεί μείωση κατά 10 % λόγω της συνεργασίας τους κατά τη διαδικασία (αιτιολογική σκέψη 101 της αποφάσεως), το βασικό ποσό των προστίμων, κατ' αντιστοιχία προς τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παραβάσεως, είχε καθοριστεί σε 5,6 εκατομμύρια ECU για την KTN (ανεξαρτήτως του προστίμου που καθορίστηκε για την Thyssen Stahl) καθώς και για την AST (αιτιολογική σκέψη 80 της αποφάσεως), κατόπιν δε μειώθηκε κατά 10 % λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων σε σχέση με την κατάσταση του τομέα (αιτιολογική σκέψη 84 της αποφάσεως), ήτοι ποσό 5 040 000 ECU για κάθε μια από αυτές τις επιχειρήσεις.

318 Τόσο για την KTN όσο και για AST, πρέπει, για τους προεκτεθέντες λόγους, να τους παρασχεθεί μείωση κατά 20 % επί του τελευταίου αυτού ποσού, πράγμα που ισοδυναμεί με μείωση κατά 1 008 000 ECU. Κατά συνέπεια, το συνολικό ποσό του επιβλητέου στην KTN προστίμου και του επιβλητέου στην AST προστίμου καθορίζεται σε 4 032 000 ECU.

319 Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα προεκτεθέντα, αφενός, και το γεγονός ότι, από την 1η Ιανουαρίου 1999, άρχισε να ισχύει ο κανονισμός (ΕΚ) 1103/97 του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 1997, σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν την εισαγωγή του ευρώ (ΕΕ L 162, σ. 1), αφετέρου, το ποσό των προστίμων αυτών πρέπει να καθοριστεί σε ευρώ.

Επί των δικαστικών εξόδων

320 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, το Πρωτοδικείο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων.

321 Υπό τις εν προκειμένω περιστάσεις, κρίνεται ότι, στην υπόθεση Τ-45/98, κάθε διάδικος θα φέρει τα δικαστικά του έξοδα και ότι, στην υπόθεση Τ-47/98, η προσφεύγουσα θα φέρει τα δικαστικά της έξοδα καθώς και τα δύο τρίτα των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Συνεκδικάζει τις υποθέσεις Τ-45/98 και Τ-47/98 για την έκδοση κοινής αποφάσεως.

2) Ακυρώνει το άρθρο 1 της αποφάσεως 98/247/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 21ης Ιανουαρίου 1998, σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 65 της Συνθήκης ΕΚΑΧ (υπόθεση IV/35.814 — Προσαύξηση της τιμής του κράματος), καθόσον αποδίδει στην Krupp Thyssen Nirosta GmbH την ευθύνη της παραβάσεως που διέπραξε η Thyssen Stahl AG.

3) Καθορίζει σε 4 032 000 ευρώ το ποσό των προστίμων που επιβλήθηκαν στην Krupp Thyssen Nirosta GmbH και στην Acciai Speciali Terni Spa με το άρθρο 2 της αποφάσεως 98/247.

4) Απορρίπτει κατά τα λοιπά τις προσφυγές T-45/98 και T-47/98.

5) Στην υπόθεση T-45/98, η Krupp Thyssen Stainless GmbH και η Επιτροπή φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

6) Στην υπόθεση T-47/98, η Acciai Speciali Terni SpA φέρει τα δικαστικά της έξοδα καθώς και τα δύο τρίτα των εξόδων της Επιτροπής. Η Επιτροπή φέρει το ένα τρίτο των δικαστικών της εξόδων.

Vesterdorf Βηλαράς Forwood

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 13 Δεκεμβρίου 2001.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

B. Vesterdorf

Περιεχόμενα

Τα περιστατικά της υποθέσεως ..... II - 3766

Διαδικασία ..... II - 3772

Αιτήματα των διαδίκων ..... II - 3773

Επί των αιτημάτων μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας ως προς τα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής ..... II - 3775

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3775

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3777

Επί των αιτημάτων περί ακυρώσεως του άρθρου 1 της αποφάσεως ..... II - 3780

I — Επί των λόγων που αντλούνται από την παραβίαση των δικαιωμάτων άμυνας II - 3780

A — Επί της προσβάσεως στον φάκελο ..... II - 3780

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3780

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3781

B — Επί της προσβολής του δικαιώματος της KTS να τύχει ακροάσεως σε σχέση με τις ενέργειες που προσάπτονται στην Thyssen Stahl ..... II - 3783

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3783

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3785

II — Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την ύπαρξη τυπικού ελαττώματος ..... II - 3789

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3789

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3790

III — Επί των λόγων ακυρώσεως που αντλούνται από έλλειψη αιτιολογίας, από πρόδηλα σφάλματα εκτιμήσεως των περιστατικών και από νομικά σφάλματα II - 3791

A — Επί του ιστορικού της παραβάσεως ..... II - 3791

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3791

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3792

B — Επί του αντικειμένου και του χαρακτηρισμού της συμπράξεως ..... II - 3794

1. Επί της περιγραφής της συσκέψεως της Μαδρίτης ..... II - 3794

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3794

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3795

2. Επί της ευθυγραμμίσεως των τιμών και των προσαυξήσεων των τιμών του κράματος ..... II - 3797

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3797

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3799

3. Επί της ελλείψεως αιτιολογίας όσον αφορά τον χαρακτηρισμό της συμφωνίας ή της εναρμονισμένης πρακτικής ..... II - 3803

Επί του παραδεκτού του λόγου ..... II - 3803

Επί του βασίμου του λόγου ..... II - 3804

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3804

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3804

Γ — Επί των αποτελεσμάτων της συμπράξεως επί των τιμών ..... II - 3807

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3807

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3810

Δ — Επί της διάρκειας της παραβάσεως ..... II - 3814

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3814

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3816

Επί των επικουρικών αιτημάτων για την ακύρωση του άρθρου 2 της αποφάσεως ή για τη μείωση του ύψους του προστίμου ..... II - 3819

I — Επί των λόγων που αντλούνται από εσφαλμένο υπολογισμό των προστίμων II - 3819

Α — Επί της επιβολής χωριστών προστίμων στην KTN και στην AST ..... II - 3819

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3819

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3820

Β — Επί της σοβαρότητας της παραβάσεως ..... II - 3821

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3821

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3823

Γ — Επί της διάρκειας της παραβάσεως ..... II - 3825

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3825

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3826

Δ — Επί της συνεργασίας κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας .. II - 3828

1. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις ..... II - 3828

2. Επί της ελλείψεως νέου στοιχείου παρασχεθέντος κατά τη διοικητική διαδικασία ..... II - 3829

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3829

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3832

3. Επί της αναγνωρίσεως της υπάρξεως της παραβάσεως ..... II - 3836

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3836

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3839

II — Επί της παραβιάσεως των γενικών αρχών του δικαίου κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου ..... II - 3844

A — Επί της παραβιάσεως της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης . II - 3844

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3844

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3845

B — Επί της παραβιάσεως της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως ..... II - 3846

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3846

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3848

Επί του αιτήματος ακυρώσεως των διατάξεων του άρθρου 1 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 4 της αποφάσεως ..... II - 3849

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3849

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου ..... II - 3851

Επί της ασκήσεως από το Πρωτοδικείο της πλήρους δικαιοδοσίας του ..... II - 3852

Επί των δικαστικών εξόδων ..... II - 3854